Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 236. szám. Csütörtök, augusztus 28.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

MŰVÉSZETI TÁRA

Madame Pax.

Budapest, augusztus 27.

(K.) A politikai házasságok modernségben gyönyörüen vetélkednek a hétköznapi házasságokkal. Hogy a politikai házasságokban miket engednek meg maguknak a törvényesen összeállott házasfelek, az már nem közönséges rekord. Két ilyen házasság keresett áldást az európai béke oltára előtt: a hármas-szövetség és a kettős-szövetség. Érdekházasságnak látszott bár mindakettő, volt reá kilátás, hogy az összeszokás a sziveket is közelebb hozza egymáshoz és amint az már mindennapos az életben, az érdekházasságokból lesznek a legtartósabb és legbensőbb életközösségek. Jó darabig szerencsésnek, vagy sablonos terminológiával szólván, kifogástalannak látszott a két politikai házasság. A házasfelek böcsületes nyárspolgári erkölcsök szerint sohsem rugtak ki a hámból s a szomszédoknak sohsem volt okuk, hogy erkölcsös fejüket csóváljak. Az első gyanus szimptóma az volt, mikor kisült, hogy Németország a hármas-szövetség háta mögött bizonyos titkos egyezségre lépett Oroszországgal s akkor még sok megbotránkozás fogadta az ismeretes házibarát első megjelenését. De jó Isten, hol van ma ez a megbotránkozás? Nincs sehol. A két politikai házasság érdekeltjei össze-vissza barátkoznak, Németország kacérkodik Russiával, akit ez a szálas junker nem akadályoz meg abban, hogy ugyanakkor szivesen ne fogadja Olaszország széptevését is. Franciaország pedig nem csinál szcénákat Russiának, hanem maga is szivesen állszóba Németországgal, Olaszországot pedig pláne akár egészen ott marasztaná vendégszerető hajlékában. És nem kapnak hajba egymással a házibarátok sem. Házasfelek és házibarátok a legnagyobb nyilvánosság előtt kötelezik le egymást, csak ugy olvadoznak a kölcsönös udvarlásban. A világ pedig megszokta ezt a modern viselkedést és felhagyott a nyárspolgári megbotránkozással. Sőt akkora cinizmussal, hogy a legfrissebb francia szinmüirónak is becsületére válnék, egyszerüen azt konstatálja: „Jó dolga van Béke asszonyságnak, hogy annyi férje van neki egyszerre!“

Hát szó sincs róla: a féltékenység kikopott a politikai házasságok atmoszférájából. Hogy a hármas-szövetségből Viktor Emánuel olasz király — igaz, hogy nem garde nélkül — ellátogatott az orosz cárhoz, aztán a cár találkozott Vilmos császárral, aki ezek után vendégeül fogadja Viktor Emánuelt: féltékenységgel senki sem nézi. Modern emberek ők s elvégre, ha madame Pax mosolyog az esethez, hát kinek mi köze hozzá? Míg a béke meg van elégedve s nem vallja magát kijátszottnak, addig a szomszédság ne akarjon puritán erkölcsbiró lenni. S ki tudja, nincs-e mindenképpen igazuk a két politikai házasság szereplőinek? Egy kis csiklándozás elkél a házasságban s ha Olaszország vagy Németország egy kicsit másfelé is flirtelt, annál vidámabban tér meg saját szövetségi hajlékába. Nem panaszkodhatik unalmas nyárspolgári házasélet miatt, nem fakadhat ki napjainak egyhangusága ellen, nem kell befelé sirnia láthatatlan könnyekkel, hogy micsoda féltékeny és korlátolt férjjel verte meg az Isten. Csakugyan szemmellátható, hogy amióta a hármas-szövetség és a kettős-szövetség a modern erkölcsök szerint rendezkedik egymással össze-vissza, a béke sokkal jobb szinben van, sokkal jobb kedvvel morzsolja le napjait. A világ szája, mely kezdetben puszta megszokásból is folyton járt, ma már kevesebbet karatyol s kezdik az emberek nagyon természetesnek találni, hogy az uralkodók egymás közt való látogatásai nem igazodnak a szövetségek korlátai szerint, hanem a szövetségek keretén tul is akad a látogatásokra ok és alkalom. S ez igy is van rendjén. A két nagy politikai szövetség egyike sem lépett olyan intencióval az életbe, hogy föltétlenül csak egymásnak lesz barátja, mindenki másnak pedig föltétlenül ellensége. Az igazi cél az volt, hogy midőn egymással barátságra szövetkeznek, ezzel minden ellenséget lefegyvereznek. Nem azt irták az ajtajukra, hogy „idegeneknek tilos a belépés“, hanem ugy képzelték, hogy aki békességet akar, mint ők, mindenkor szivesen látott vendégek. S ha a békesség gondolatának barátokat szereztek: nem voltak hütlenek egymáshoz, sőt hivek voltak céljukhoz.

Németország korán iparkodott megnyerni Oroszországot. Az osztrák-magyar monarchiáról ma jut nyilvánosságra egy — még ugyan megerősitésre szoruló — hir, hogy már nyolc esztendő óta van katonai konvenciója Romániával. Olaszország is leküzdötte Franciaország idegenkedését. Azonfelül a szövetségesek egymás közt és a kettős-szövetség államaival is ápolták a jó viszonyt. Nem szabad tehát elvitatni, hogy a béke gondolata erősödött, mialatt a szövetségek keretei látszatra meglazultak. Hogy a szövetségesek nem féltékenykedtek bizonyos kikapósságok miatt, az csak a békének szolgált javára. S ebből a szempontból az idei nyár szokatlanul élénk uralkodó-járása akkor is megnyugtató, ha máskülönben egyszer-másszor a politikai flirtelés nyomait is mutatta. Az pedig, hogy ma Potsdamban együtt van a német császár és az olasz király: többek között azt is jelentheti, hogy a szövetségesek beszámolnak egymásnak azokról a hóditások-

TÁRCA

A reichstadti herceg leckéje.

— *Rostand L'Aiglon-jából.* —

Forditotta: *Ábrányi Emil.*

I-SŐ FELVONÁS. XII. JELENET.

A reichstadti herceg, Gróf *Dietrichstein,* Báró *Obenaus* és a spanyolfal mögött a *Grófnő* és a *Fiatal ember,* akik csöndesen szedik össze portékáikat és élénken figyelnek.

A HERCEG. (*Leül tanáraival szemben.*)

Nos, uraim, ha tetszik? Hegyezem
A ceruzát . . . és mindjárt jegyezem,
Ha szép eszmét, vagy fontos adatot
Kapok önöktől.

OBENAUS:

Folytathatjuk ott,
A hol elhagytuk a minap. Tehát
Ezernyolcszázöt . . .

A HERCEG (*irónját faragva.*):

Térjünk erre át.

OBENAUS:

Ezernyolcszázöt . . .

A HERCEG:

Fényes hirü név,
Nagy tett nincs benne? . . . Üres ez az év?

OBENAUS:

Micsoda év?

A HERCEG:

(*a papirjára hullott ceruza-port lefujja.*)

Ezernyolcszázöt.

OBENAUS:

Ezt
Kurtán érintjük. Ah, súlyos kereszt,
Nagy gyász borult a legitim jogokra!
(*Pózba vágja magát, hogy valami nagy frázist mondjon.*)
— Emelkedjünk föl ama fenső fokra,
A történet magaslatára, mely . . .

A HERCEG:

Tehát nincs benne semmi fontos? Ej!

OBENAUS:

Egy volt. Igen. Most jut eszembe, lássa:
A régi naptár visszaállitása!
— Később a britt s a spanyol udvarok,
Veszélyben lévén az isteni jog . . .

A HERCEG (*szeliden*):

De hát a császár?

OBENAUS:

Melyik?

A HERCEG:

Az atyám!

OBENAUS (*kitérve*):

Nos, ő . . .

A HERCEG:

Nem hagyta el Boulogne-t?

OBENAUS:

De! . . .

A HERCEG:

Lám,
Elhagyta! . . . S hol volt?

OBENAUS:

Hát . . . hát . . . itt!

A HERCEG (*csodálkozó arckifejezéssel*):

Ne mondja!

DIETRICHSTEIN (*hirtelen*):

A bajorokra volt akkortájt gondja.

OBENAUS (*folytatni akarva*):

Aztán Pozsonyban létrejött a béke,
Egészen úgy, amint azt Ő felsége
Az osztrák császár óhajtotta . . .

A HERCEG:

És
Ez a pozsonyi béke ugyan mi?

OBENAUS (*tudákos általánosságban*):

Hát kötés,
Egyezmény, összhang, melynél fogva egy
Egész korszak lezárul . . .

A HERCEG:

Áh!
(*ceruzájára néz*):
Letörött a hegy!

OBENAUS:

Ezernyolcszázhét . . .

A HERCEG:

Ejha!
(*nyugodtan ujra hozzáfog a ceruza-hegyezéshez.*)
Ugyan vágtatva megy!
— Szép korszak, mondhatom! . . . Nincs benne semmi!

OBENAUS:

Van!
Tessék jegyezni, fenséges uram:
A portugál király, az egyház hü fia . . .

ről, melyeket külön-külön a maguk javára és a béke érdekében tenniök sikerült. A potsdami találkozásnak nem ez az oka, de ez is. Hogy azonfelül Viktor Emánuel megragadta az alkalmat s a gyász esztendejének elteltével meglátogatta Vilmos császárt, az csak természetes és az udvariasságon kivül gazdasági oka is van. A kereskedelmi szerződések megkötése előtt Németország és Olaszország elég megbeszélni valót talál s az ölelkező fejedelmek árnyékában a tanácskozó miniszterek is hamarabb találják meg az érintkezési pontokat. De hiszen a nyilvánvaló okokat kár volna nagyképüen keresni. A két uralkodó találkozásában az a legfontosabb, hogy a hármas-szövetség csorbitatlan harmóniáját bizonyitja s azonfelül világossá teszi, hogy a szövetségesek külön hóditásai nem történtek a szövetség érzelmi megrövidülése árán, hanem inkább minden hóditás a szövetség erkölcsi erejét gazdagitja. A német hozza az oroszok szimpatiáját, az olasz a franciákét, mi a románokét: de mindezek a szimpatiák a békeszövetség kincstárába kerülnek.

A potsdami találkozás tehát csak látszatra két uralkodó találkozása. Többen vannak ott. A nagynémet lapok maguk hangsulyozzák, hogy mikor a német császár és az olasz király ölelkezik, érzésben és szellemben mellettük van a magyar-osztrák monarchia fejedelme is. És mellettük van azonfelül minden államfő, aki a békesség gondolatában találkozik. Nagy európai tüntetés az Potsdamban a béke mellett. A jelenlevő és gondolatban ott időző fejedelmek egyforma hódolattal hajolnak meg a legkivánatosabb, legmodernebb és leghóditóbb asszony: — madame Pax előtt . . .

BELFÖLD

A kiegyezés. A kiegyezés dolgában a két kormány tagjai a jövő hét elején folytatják tanácskozásukat Budapesten. Hir szerint ezuttal csak a két miniszterelnök és a két kereskedelmi miniszter fog egymással tárgyalni.

A vámtarifa körül való küzdelemhez hosszabb cikket közöl a *Berliner Tagblatt*. A cikk adatait minden megjegyzés nélkül ismertetjük a következőkben:

Magyarország és Ausztria vezető férfiai ismét két napig tanácskoztak a nélkül, hogy az egyezség létrejött volna. A nehézségek nem a tulajdonképpen való kiegyezésben vannak, amely ugyan szintén még nem kész, de majdnem kész. Nagyok az ellentétek az uj vámtarifa kérdésében s itt a Németországgal való vonatkozások nagy szerepet játszanak. Ha a német vámtarifa kész volna, a birodalmi gyülés által jóváhagyva, akkor a megegyezés Ausztria és Magyarország között a vámtarifára nézve 24 óra alatt meglenne. De nekünk, amint a dolgok most állanak, elsőknek kell megjelenni és erre Magyarországnak a vezéralapelveknél tekintettel kell lenni. Ausztria ugyanis nagyon magas ipari vámokat követel, amelyek valóságos háborus vámok Németországgal szemben, ha nem is szolgálnának a háboru eszközéül, hanem csak az osztrák ipar védelmére a veszedelmes német bevitellel szemben. Ausztriának ezekre a követeléseire való tekintettel Magyarország méltán fél attól, hogy Németország a magas gabonavámokat, amint azt agráriusai követelik, tényleg behozhatná, ha egyszer kitünik, hogy a magas iparvámok a mi ipari cikkeinket teljesen kiszoritják az osztrák és magyar piacról. Ezért Magyarország óhajtása már kezdettől fogva, hogy be kell várni a német vámtarifa megalkotását, ezért érthető vonakodása a tárgyalások befejezésétől s a magas ipari vámok koncedálásától, amint azokat dr. *Koerber* óhajtja. Ez a fődifferencia, melyet nem tud eltávolitani a két kormány. *Széll* ur e pontban helyes elvek alapján nagyon makacsnak mutatkozik. Hogy a miniszterek Budapesten ismét tanácskozni fognak, hogy szeptemberben ismét koronatanács lesz, azért még nem hiszszük, hogy a magyar kormány feladja álláspontját. Az ipari vámok mértéktelen emelése nem is érdeke a lakosságnak, mivel minden szükségleti cikk igy drágább lesz s nem érthető, hogy a bécsi sajtó e követelések érdekében sikra száll, pedig ezzel csak a brünni és reichenbergi milliomosok rónak ujabb terheket a nép vállaira. Egy másik igen fontos differenciális pont a két kormány között a mezőgazdasági gépek beviteli vámja. Magyarország nem kiván magas vámot, bár szintén virágzó ipara van e szakmában. Ez engedmény a magyar agráriusoknak, akik olcsó gépeket akarnak. E kérdésben sem fog engedni a magyar kormány az osztrákoknak, akik az ilyen gépek könnyü bevitelét akadályozni akarják és e mellett a vaskartel érdekei mellett is sikra szállani. Remelhetőleg sikerül végre mégis csak megegyezésre jutni e kérdésekben. Ami a tárgyalásoknál a nehézségeket okozza, az ugyanaz, mint nálunk, t. i. a védvámosok szertelenségei, az ipari védvámosoké ugy, mint az agráriusoké és a nyomás, amelyet a kormányokra gyakorolnak.

Gróf Apponyi Verseczen. Gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke, ma levélben értesitette *Andor* Gyula képviselőházi elnöki tanácsost, hogy szeptember 7-én leutazik Verseczre és onnan 9-én Budapestre jön. Gróf Apponyi a látogatás napjáról a verseczieket is értesitette, akik nagy ünnepséggel készülnek fogadni. A Ház elnökét több temesmegyei országgyülési képviselő is lekiséri Verseczre.

A hadsereg szaporitása. Októberben kellene a delegációk által a legutóbbi ülésszakban megszavazott tüzérségi reformokat (tarackütegeknek felállitása és a hegyi tüzérség átalakitása), továbbá a haditengerészet legénységének szaporitását keresztülvinni. Hogy ezt keresztülvihessék, nyomban a parlamentek őszi ülése után ugy a magyar mint az osztrák képviselőház elé egy-egy törvényjavaslat fog terjesztetni, mely, mint a *Pester Lloyd* irja, a szükséges létszámszaporitások dolgában egyelőre ideiglenesen fog intézkedni. E javaslatokkal a törvényesen megállapitott mostani ujoncléstszám közvetlen felemelése még nincs tervbe véve, egyelőre pusztán az iránt kér a hadügyi kormány a törvényhozásoktól felhatalmazást, hogy a szükséges és már megszavazott reformok megvalósitásához igényelt legénységszaporitást a *póttartalékból* vihessék keresztül. Az ujoncjutalék részleges felemelése csak a véderőtörvény revizíójával fog megtörténni, mikor az ujoncok létszámát az uj népszámlálás eredményei alapján fogják ujból megállapitani.

Az árvák és a munkássegélypénztár. *Széll* Kálmán mint belügyminiszter a vármegyei törvényhatósági rendezett tanácsu városi és községi árvaszékekhez következő körrendeletet intézte:

Az 1900. évi XVI. törvénycikk értelmében a magyar királyi földmivelésügyi miniszter hatósága alatt országos *gazdasági munkás- és cselédsegitő-pénztár* szerveztetett, melynek célja a pénztár rendes és rendkivüli tagjait, a gazdasági külső cselédek s azok családtagjait a törvényben megjelölt esetekben segélyezni. Ezen nagy morális jelentőségü célra való tekintettel figyelmeztetem a cimet, hogy minden rendelkezésre álló módon hasson oda, miszerint nemre való tekintet nélkül minden munkásigazolványnyal biró gazdasági munkás vagy szolgálati cselédkönyvvel biró, gazdasággal foglalkozó egyén, aki belépésekor 14-ik életévét betöltötte és gyámhatóság alatt áll, — a segélypénztárba belépjen. Egyuttal legyen kellő felügyelettel arra, hogy a belépettek képviselői az elvállalt kötelezettségnek eleget tegyenek, hogy a segélyezés esetében a kiskoruak a pénztárt igénybe is vegyék. A belépések, valamint a befizetések teljesitését a cim a gyámi évi számadások és a kiskoruak személyi állapotáról való jelentések vizsgálata során eszközölheti.

Széll Kálmán s. k.

A vitás tengerszem. *Grácból* jelentik: A tengerszem-kérdésben kiküldött választott bíróság mai ülése csak egy óra hosszat tartott. *Mniszek* tartományi főtörvényszéki elnök röviden összefoglalta eddigi előadását, mire a tárgyalást tiz órakor félbeszakitot-

---

A HERCEG *(mindegyre szelidebben)*:

De kérem, hát a császár?

OBENAUS:

Melyik?

A HERCEG:

A francia.

OBENAUS:

Ezernyolcszáznyolc . . . eddig semmi fontos! Jön a tilsiti béke . . .

A HERCEG *(ártatlanul)*:

Ó bolondos
Korszak! Hát akkor egyebet se tettek,
Csak békét, mindig csak békét kötöttek?

OBENAUS *(folytatni akarva)*:

Mert Európa . . .

A HERCEG:

Ah, most összegez!

OBENAUS:

Még nem! Majd később! . . Majd ha vége lesz . . .

A HERCEG:

Hát más is történt?

OBENAUS:

De . . .

A HERCEG:

Mi?

OBENAUS:

Hercegem!

A HERCEG:

Nos hát, mi történt? Mondja meg nekem!

OBENAUS *(dadogva)*:

Én . . . nem tudom! . . . Ma tréfás kedve van . . .

A HERCEG:

Nem tudja? Hát megmondom én, uram!
(Föláll.)
Ezernyolcszázöt, október hat . . .

DIETRICHSTEIN és OBENAUS *(fölpattannak a helyükről)*:

Fenség!

A HERCEG:

Mikor nem várta senki, — s azt mondták: képtelenség,
Hogy támadjon a sas, hisz nincs már ereje . . .
Mikor már megszünt fájni a Bécs okos feje,
Abban a bölcs hiszemben, hogy London most a cél:
Kimegy Strassburgból! Átszáll a Rajnán, mint a szél,
A császár . . .

OBENAUS:

Császár? . . .

A HERCEG:

És ön jól tudja, hogy melyik!
Württemberg, Báden hódol . . . uruknak ismerik . . .

DIETRICHSTEIN *(elrémülve)*:

Nagy isten!

A HERCEG:

Ausztriát megtánczoltatja jól.
Murat a kürtöt fujja és Soult marsall dobol.
Wertingennél, Augsburgnál nehány tábornagy ül
Tündöklő diadalt, — úgy mellékételül! . . .

OBENAUS:

Szent ég!

A HERCEG:

Csodás-szép a manővere!
Igen, csizmáit sem vetette le
S már Ulm alatt áll. Elchingenre támad
Ney. — Oda van. — A császár jelentést ir: vidámat,
Rettentőt és szerényet. — Ostrom. — A vár, szegény
Nem állja ki. S október tizenhetedikén
Lerakja fegyverét — ah terringette, már is! —
Huszonhétezer osztrák s tizennyolc generális!
— A császár megy tovább!

DIETRICHSTEIN:

Megfagy a szó a számban!

A HERCEG *(mindig erősebb hangon)*:

Novemberben: Bécs, Schönbrunn! . . . Itt hál, itt a szobámban!

ORENAUS:

Az ég nevére, fenség!

A HERCEG:

Nem száll hüvelybe kardja.
Az ellenséget — érzi — most a kezében tartja.
Egy este igy szól: Holnap! — És reggel, jó korán,
Sas-szeme végigvillog az ezredek során,
Amint vágtat előttük: „Végezzünk katonák!
Egy jó villámcsapás mindent a porba vág!“
A törzskar mámoros. És mint a tenger árja
Hullámzik a sereg. És áll a császár: várja,
Hogy ébredjen a nap. Most látja kelni! Ott
Ragyog a hegyfokon, arcával szemtől szembe.
És egy mosolylyal ezt a szép napot
Be-füzi a világ-történelembe!

OBENAUS *(kétségbeesve Dietrichsteinra néz)*:

Dietrichstein!

DIETRICHSTEIN *(konsternálva)*:

Obenaus!

A HERCEG *(növekvő lázzal föl s alá jár)*:

Két tábor lenn hever!
Két császár, akiket a Császár tönkre ver! . . .
És húszezer fogoly! . . .

ák. A tárgyalást holnap délelőtt kileno órakor folytatják *Bölcs* osztálytanácsos, magyar védő előterjeszteseivel.

A hurcolkodó Ház. Az uj parlamentben serényen dolgoznak, hogy szeptember 15-ig az uj képviselőház összes helyiségei teljesen rendben legyenek. Elkészül addig a szellőztetés és csatornázás is. Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke verseczi utjáról visszajövet, ujra megtekinti az uj parlamentet és megteszi az utolsó intézkedéseket az átköltözésre. A költözködés idejére a képviselőház összes tisztviselői együtt lesznek. Akkorára ugyanis a szabadságoltak is visszaérkeznek, hogy a költözködésnél rendelkezhessenek.

KÜLFÖLD

Négyes-szövetség. A bécsi *Information* jelenti: Az osztrák-magyar monarkhia és Románia között már *nyolc esztendő óta szövetséges viszony* van, s ez a szövetség éppen az idén járt le, de *Károly* király ischli látogatása alkalmával *már megujitották.*

Ha igaz ez a hir, ugy *Románia valóságos tagja a hármasszövetségnek.* Az *Information* szerint az osztrák-magyar-román szövetségi szerződésben minden eshetőség föl van sorolva, s a szerződő felek jogai és kötelességei rendkivül körülményesen meg vannak állapitva. A bécsi hirt mindenesetre nagy óvatossággal fogadjuk, mert konkrét jelek nem mutatnak egy efféle szövetség létezésére.

Hazaárulási pör Franciaországben. A kongregációs iskolák bezárása miatt támadt izgatás Franciaországban oly tervszerüen s egyöntetüen folyt, hogy a francia kormány joggal következtethetett egy széleskörü klerikális-rojalista összeesküvésre, amely a francia nép legszélesebb rétegeibe nyult el. A letartóztatások révén a kormány sok jelét találta annak, hogy sejtelme alapos. A sok helyen megejtett nyomozás most már becses anyagot szolgáltatott a kormány kezeibe. A legelső pör, amelyet a zavargások okozói állani fognak, alkalmat ad majd az államügyésznek egy *klerikális-rojalista összeesküvés szálainak kibogozására.* Az első pör vádlottja egy Pierre *Croc* nevü ember lesz, aki a kongregációs iskolák bezárásával kapcsolatos bretagnei parasztmozgalmat szervezte és vezette. *Croc*ot azzal vádolják, hogy egy rendőrbiztost leöntött egy dézsa moslékkal. A pör tárgyalása során a kormány be akarja bizonyittatni, hogy *Croc*, aki már a legutóbbi választások során is a rojalista párt érdekében agitált, a bretagnei paraszt-mozgalom szervezésében egy *rojalista összeesküvés utasitásai szerint járt el.* A kormány eltökélte, hogy *minden erélyét érvényesiti a rojalista üzelmekkel szemben.*

Az afrikai nagy csaták epilógja. Afrika földje ma viszontlátta egyik legnagyobb hősét: *Cronje* boer tábornokot, akit az angolok a paardebergi kapituláció után fogva tartottak Szent Ilona szigetén. *Cronje* a *Thagur* gőzösön érkezett meg a családjával és sok boer fogolyfyal Simonstown fokvárosi kikötőbe. Délafrika, amelynek földjét ma viszontlátta, nem a régi többé. A viruló kertek, szántóföldek és ültetvények helyén pusztaság, a majorok és tanyák helyén hamu és szenesedett gerendák, a városokban csupa angol hivatalnok és halotti csönd. Mikor *Cronjét* elvitték Szent Ilona szigetére, aránylag kevés pusztulás érte még Transvaalt és Oranjet, a boerok még javában folytatták a nagy háborut a guerilla helyett s az öreg tábornok még, remélhette, hogy fiatalabb bajtársai kiverik az angol jövevényt. Vágyai nem teljesedtek. S mint a többi boer hazafi, ő sem tehet egyebet, mint hogy népe anyagi felvirágoztatásán dolgozzék, mig üt a szabadság órája.

De mást is lát *Cronje* odalenn: azt, hogy az angol kormány máris keserü pilulákat kénytelen nyelni a meghóditott területeken s távolról sem jutott még odáig, hogy véres babérjain kipihentesse ármádiáját. A boeroktól egyelőre nincs mit félnie, de itt vannak a vérszemet kapott bennszülött törzsek, amelyek egészen európai mintára kötögetik egymás közt a szövetségeket, még pedig éppen az angolok ellen. Ezeket a törzseket egykor Anglia fegyverezte fel a boerok ellen, most a finom müvü angol puskák a brit katonák sorait fogják megritkitani. S ugy látszik, nem fog soká késni ez az uj délafrikai háboru. Angol forrásokból érkezett hirek megerősitik ezt a feltevést. A *Daily Mail*nak Pietermaritzburgból azt táviratozzák, hogy a békekötés óta a transvaali határon *a zuluk nagyon nyugtalankodnak.* A veszedelmes vidéken az angolok *már meg is engedték a boeroknak, hogy fegyvert viseljenek*, s a rendőrcsapatokat is megerősitették. A bennszülöttek a miatt zugolódnak, hogy a boerok elvették a földjüket és a marháikat. Nem sokkal a békekötés előtt a boerok heves harcokat vivtak a zulukkal; a harc mindkettejükre nézve nagy veszteséggel végződött s csak fokozta a zuluk elkeseredését a fehérek ellen.

A johannesburgi *Leader* jelentése szerint *nagyszámu gyalogság, lovasság, lovasitott gyalogság és tüzérség megy Krügersdorpból Rustenburgba* és onnan a nyugati határra, hogy a bennszülöttek között támadható zavargásokat megakadályozza. Hivatalos körökben elismerik, hogy csapatok indultak el ebben az irányban, de csak azért, hogy az Indiába rendelt csapatokat fölváltsák.

Cronje tehát megint háborut lát hazája földjén. Ugy látszik, Délafrika nyugtalanság dolgában párja lesz a Balkán-vidékeknek.

A háboru másik nagy örege, *Krüger*, ugy látszik, nem tér vissza Afrikába. Ma érkezett hirek szerint *Krüger* drezdai képviselője a jövő nyárra villát bérelt Loschwitzban. A volt transvaali elnök a telet San-Remóban tölti s onnan jövő nyár elején egyenesen Drezdába utazik és loschwitzi villájában fogja a nyarat tölteni.

Laibach, augusztus 27.

Tegnap óta 136 boer harcos van itt átutazóban Trieszt felé, hogy ott az angol konzulátuson letegyék a hüségesküt. A boerokat angol detektivek kisérik.

Oroszország és Japán. Japánban mozgalom indult meg, amely az *Oroszországgal való békés megegyezést* célozza. Egy orosz-japáni egyesület alakult, amelynek célja az Oroszországgal való jó viszony ápolása s amelynek élén oly előkelő politikusok állanak, mint *Ito* márki. A sajtó egy része is sokat foglalkozik az orosz-japáni kibékülés eszméjével.

Ennek a közeledésnek annál is inkább nagy a jelentősége, mert a Szélső-Keleten minden jel szerint ujra politikai zavarok fognak támadni. Khinában a boxerlázadások még mindig napirenden vannak, sulyosbitja a nép zaklatott helyzetét a likkinadó célzatosan brutális behajtása. Nem is csoda, ha apró helyi forradalmakat szitanak mindenfelé felbukkanó „reformátorok.“ Ma is egy ilyenről érkezett hir. *Juansikkáj*, Kvangsi tartománynak kormányzója, az özvegy khinai császárnétól titkos rendeletet kapott, hogy *Tanjuvejt*, az ismert khinai reformátort, tegye el láb alól.

A venezuelai forradalom. Az Egyesült-Államok carracasi követének jelentése szerint egy La Guayrába érkezett venezuelai kormány-hadihajónak a parancsnoka azt jelentette, hogy *két napon keresztül bombáztatta Ciudad Bolivart*, de azután lövőkészletek hiányában visszavonult. A kétnapos bombázás alatt sok embert megöltek vagy megsebesitettek és *sok kegyetlenséget követtek el* a kormány csapatai és a lázadók. Háromezer brit lakos *hadihajó kiküldését kérte.*

Az olasz király Berlinben.

Budapest, augusztus 27.

III. Viktor Emánuel olasz király ma délután óta vendége *Vilmos* császárnak Potsdamban. A német birodalom fővárosa holnap fogja üdvözölni a királyi vendéget. A látogatás nagy politikai jelentősége kétségbevonhatatlan, ugy a német-olasz viszony, mint a hármas-szövetség és az általános európai helyzet szempontjából. A német lapok üdvözlő cikkeiben feltünik azonban még egy másik, bennünket kiválóan érdeklő mozzanat is. Igy az egyik berlini lap kiemeli, hogy a hivatalos Reichsanzeiger tegnapi üdvözlő cikkében *Ausztria-Magyarország folemlitése több volt, mint puszta udvariasság.* Ez a fölemlités talán elmaradt volna, ha az ismert, különös körülmények mindeddig meg nem gátolták volna *Viktor Emánuel* és *Ferenc József királyok találkozását.* Ezért jelentették ki német részről azt, hogy a berlini látogatást egyuttal az *osztrák-magyar-olasz barátság megerősitésé-*

OBENAUS (*utána kullog*):

Ha tudá ő felsége!

DIETRICHSTEIN (*hasonlóképpen*):

Ha ezt meghallanák!...

A HERCEG:

A hadjáratnak vége!
A tó jegén halottak, véres, kevert halomban!
Es nagyatyám eljött atyámhoz nyomban,
Az égő tüzhöz!...

DIETRICHSTEIN:

Fenség!

A HERCEG. (*Kérlelhetetlenül skandálva.*)

Az é—gő tüz—höz, mondom!

OBENAUS:

Hallgasson már!... Ne szaporitsa gondom!

A HERCEG:

És nagyatyámnak kegyesen megadta
Atyám a békét!

DIETRICHSTEIN:

Oh jaj, hagyjuk abba!

A HERCEG:

És a tömérdek elvett lobogó,
Amit fölosztanak! Nyolcat kap Páris!

(*A grófnő és a fiatal ember lassan-lassan kijött a spanyol falmögül, halványan és remegve. Lábujheggen, folyvást a herceget hallgatva, összecsomagolt portékáikkal az ajtó felé igyekeznek. De annyira meg vannak hatva, hogy a dobozok és skatulyák kiesnek a kezükből és nagy zajjal a földre hullanak.*)

OBENAUS (*visszafordul és észreveszi őket*):

Ó!

A HERCEG (*folytatva*):

Ötvenet a szenátus!

OBENAUS:

E férfi és e lány!

DIETRICHSTEIN (*feléjük rohanva*):

Hordják el magukat, de rögtön!

A HERCEG (*kitörő hangon*):

Azután
A Notre-Dame-nak ötven!

OBENAUS:

Jaj!

A HERCEG (*magánkivül, olyan mozdulattal, mintha ezer még ezer zászlót osztana szét.*)

A ki nem kapott,
Csak jöjjön!... Itt a zászló!

DIETRICHSTEIN (*lökdösi a grófnőt és a fiatal embert, akik a szétgurult holmikat kapkodják föl a padimentomról*):

Hamar a kalapot!—
Csak gyorsan a ruhát!

(*taszigálja őket kifelé.*)

El kellett volna rég
Szelelniök!

A HERCEG (*kimerülten egy karszékbe dől*):

A zászlók!

(*A grófnő és a fiatalember távoznak.*)

DIETRICHSTEIN:

Itt voltak!... Szörnyüség!...

A HERCEG (*fuldokló köhögés jön rá*):

A zászlók!

DIETRICHSTEIN:

Szépen állunk!... Kár volt tüzelni, kár!

A HERCEG:

Egy szót se szólok többet!

DIETRICHSTEIN:

Késő hallgatni már!
Mit szól Metternich ő kegyelme, mit?!
Rajtunk kivül még ketten voltak itt!

A HERCEG (*homlokáról törli a verejtéket*):

Különben is elég volt mára!... Nem?

(*ujra köhög.*)

Professzor úr...

DIETRICHSTEIN (*vizet önt a pohárba*):

Köhög? Igyék hát!

A HERCEG (*miután egy korty vizet ivott.*):

Azt hiszem,
Hogy a históriában elég jól haladok?

DIETRICHSTEIN:

Könyv nem jött hozzá, az szent!

OBENAUS:

Tudom, dühöngni fog
Metternich úr...

A HERCEG (*hidegen*):

Ne szóljanak neki!
Különben is dühét nem rajtam önti ki...
Vigyázzanak!

DIETRICHSTEIN (*halkan Obenaushoz*):

Igaz!... Kurtán bánhatna vélünk!
Jobb lesz, ha csak az anyjával beszélünk!

(*Kopog Mária Lujza ajtaján*):

A hercegnő?

SCARAMPI (*megjelenik a küszöbön*):

Belépheti! Már kész van Ő felsége.

(*Dietrichstein bemegy Mária Lujzához. Esteledik. Egy inas lámpát helyez a herceg asztalára.*)

A HERCEG (*Obenaushoz*):

Remélhetem, hogy kurzusának vége
Ad usum delphini?

OBENAUS (*égre tárt karokkal*):

O irgalmas egek!
De hogy jutott hát hozzá!... De hogy tudhatta meg!?

nek is tekintik. A *Reichsanzeiger* cikke tehát az emlitett lap szerint finom politikai tapintat kifejezése ugy Ausztria-Magyarországgal, mint Olaszországgal szemben.

(Viktor Emánuel utja.)

Schaffhausen, augusztus 27.

Az olasz király tegnap este 10 órakor ideérkezett. A Rajna vizesése pompásan ki volt világitva, mikor a király vonata arra elhaladt. A pályaudvaron a badeni vasuti hatóságok fogadták a vonatot, hogy Németországba kisérjék.

(Az uralkodók találkozása.)

Potsdam, augusztus 27.

Viktor Emánuel olasz király kiséretével és a melléje kirendelt tisztekkel délután 5 óra 15 perckor a wildparki állomásra érkezett. A galyakkal és virágokkal, olasz és német zászlókkal és cimerekkel diszitett pályaudvaron megjelent a trónörökös, *Eitel*, *Frigyes* és *Joakhim* hercegek, a Berlinben és Potsdamban időző többi királyi hercegek, a német uralkodóházaknak a testőrségben szolgáló hercegei, gróf *Bülow* birodalmi kancellár, gróf *Waldersee*, az olasz nagykövetség tagjai, az udvari méltóságok, a potsdami tábornoki kar, az itt időző kvirináli német nagykövet és más előkelőségek. Kevéssel a vonat megérkezése előtt jelent meg a pályaudvaron *Vilmos* császár. A császár üdvözölte a hercegeket azután ellépett a gárda-vadászzászlóalj zászlóval és zenével kivonult diszszázada előtt. Amint a vonat berobogott, a diszszázad tisztelgett és a zenekar rázenditett az olasz himnuszra.

A császár, aki az első gárdaezred egyenruhájában az Annunciáta-rend láncával és csillagával és a savoyai katonai érdemrend szalagjával jelent meg, eléje ment a királynak, aki az Umberto király nevét viselő 13. huszárezred egyenruháját viselte a feketesasrend szalagjával.

A két uralkodó melegen üdvözölte és ismételten megcsókolta egymást. A hercegek és a két kiséret bemutatása után az uralkodók elléptek a diszszázad előtt s azután a diszszázad elvonult előttök. Azután az uralkodók és a kiséretükhöz tartozó urak kocsin az uj palotába hajtattak. Az első kocsiban a császár és a király ült. Egy másik kocsiban *Bülow* ült *Prinetti* külügyminiszterrel. A kocsisort a lovastestőrségnek egy százada kisérte. Mikor az országuton áthaladt, olasz munkások, akik Potsdamban dolgoznak, eviva-kiáltással üdvözölték az uralkodókat. Az egész uton összegyült nagy közönség lelkesen üdvözölte a császárt és vendégét. Az uj palota kerti terraszán az első gárdaezred egyik százada tisztelgett. Ott gyültek össze a potsdami ezredparancsnokok is.

A kagylóterem ajtajában a *császárné* és a királyi ház, valamint a német uralkodóházak Berlinben és Potsdamban időző hercegnői üdvözölték a királyt. A teremben a kastély diszszázada és a testőrség diszőrsége volt felállitva a kürtös-karral.

Potsdam, augusztus 27.

Viktor Emánuel királynak az uj palotába való megérkezése után *Vilmos* császár hosszabb kihallgatáson fogadta gróf *Bülow* birodalmi kancellárt.

Potsdam, augusztus 27.

A császári párnál este 8 órakor az uj palotában *családi ebéd* volt. Az olasz király a császárnét, a császár pedig Frigyes Lipót herceg nejét vezette asztalhoz. Az olasz király a császár és a császárné között foglalt helyet. A császár baloldalán Frigyes Lipót herceg neje és Albert schleswig-holsteini herceg, az olasz királylyal szemben a trónörökös, mellette jobbról Eitel Frigyes herceg és balról Frigyes Henrik herceg ült. A kiséret számára külön teritettek.

(Berlin készülődése.)

Berlin, augusztus 27.

Azokon az utcákon, amerre az *olasz király* Vilmos császárral holnap délelőtt be fog vonulni, már majdnem befejezték a készületeket. A potsdami pályaudvar nagy csarnoka, ahol a király megérkezik, gyönyörüen fel van diszitve. A pályaudvartól a potsdami palotáig valóságos zászlós árbocerdő van. A potsdami palotától a Bellevue-utcán át a Roland-kutja előtt fog indulni a menet, azután a Siegesalleen kereszttül a charlottenburgi uton végig a Brandenburgi kapuig. A Párisi-téren hatalmas aranyozott árbocok állanak guirlandokkal összekötve egymással. Az opera előtt, a hercegnők palotája mellett és a Lustgarten mellett tribünök vannak. A diszitett utcákon nagy néptömeg hullámzik. Tömérdek idegen jön a városba. Holnap az összes berlini iskolákban szünet lesz.

Viktor Emánuel király holnap délután a királyi kastélyban testületileg fogja fogadni a diplomáciai kart. Ezt megelőzőleg a nagykövetek egyenként fognak tisztelegni a királynál.

HIREK

Budapest, augusztus 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Augusztus 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Mirkó herceg Magyarországon.** *Mirkó* herceg lakodalma alkalmával megigérte gróf *Zichy* Jenőnek, hogy őszszel ellátogat hozzá vadászatokra. Most azt jelentik Beszterczéről, hogy Mirkó herceg apósával, *Konstantinovics*csal együtt résztvesz az őszszel a borgói havasokban tartandó medvevadászatokban is. Konstantinovics ugyanis tagja a Zichy Jenő elnöklete alatt álló főuri vadásztársaságnak s minden évben hüségesen résztvesz a medvevadászatokban.

— **Cimadományozás.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *Opaczky* Pongrác pénzügyi titkárnak a székesfővárosi pénzügyigazgatóságnál a pénzügyi tanácsosi cimet adományozta.

— **Margit hercegnő a ravatalon.** *Gmunden*ből táviratozzák: Holnap délelőtt kilencedfél órakor fogják a kastély kápolnájában először beszentelni *Margit* főhercegnő holttestét. A beszentelésnél jelen lesz a király, *Mária Valéria* főhercegnő, *Gizella* bajor hercegné és *Ferenc Szalvátor* főherceg. A beszentelés után a holttestet csendben Ludwigsburgba fogják szállitani. A koporsóra már eddig rengeteg sok koszoru érkezett s a család sok résztvevő levelet és táviratot kapott.

— **Zarándoklás a Szent Jobbhoz.** A Szent István-napi nyolcad a mai napon ért véget ünnepi Tedeummal, melyet a budai királyi palota Szent István-kápolnájában tartottak. Az istentisztelet után, melyen sokan vettek részt, a Szent Jobbot visszatették régi helyére, az oltár mögött levő fülkébe. A lefolyt nyolc nap alatt, ameddig nemzeti ereklyénk ki volt téve, valóságos zarándoklás volt a Szent Jobbhoz. A Szent István-kápolnában ez idő alatt naponkint ünnepi misét és szentbeszédet tartottak.

— **Egy francia tudós nálunk.** Egy francia tudós, *Recouly* Raimond, párisi egyetemi tanár érkezett a napokban hozzánk, hogy a délvidéki francia községek viszonyait tanulmányozza. *Recouly* gróf *Teleki* Bodó kiséretében ma Szent Hubertről Temesvárra érkezett, miután tulajdonképpeni tanulmányutját befejezte. De felhasználva az alkalmat, Kovács Lajos káplán kalauzolásával a délvidéki pangermán mozgalmakat is tanulmányozta. Holnap meglátogatja a temesi német községeket s aztán Erdélybe megy a román kérdés tanulmányozására. *Recouly* a legnagyobb elismeréssel adózott a magyar faj toleranciájáról. Tanulmányának eredményét a párisi *Temps*ban fogja közzétenni.

— **Magyar turisták Hohenlohe hercegnek.** A *Magyarországi Kárpát-Egyesület* közgyülése *Hohenlohe* Keresztély herceget, amiért rengeteg kiterjedésü tátrai birtokait a turistaságnak megnyitotta, az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. Az erről szóló oklevelet e hó 25-ikén az elnökségből és számos tagból álló küldöttség nyujtotta át a hercegnek, ki javorinai vadászkastélyában fogadta a küldöttséget. Dr. *Münnich* Aurél beszédére válaszolva kijelentette, hogy nagy kitüntetésnek veszi az egyesület határozatát és hogy a legnagyobb készséggel akarja a jövőben is a Magyarországi Kárpát-Egyesületet közhasznu törekvéseiben támogatni és hozzájárulni ahhoz, hogy a belés külföldi turisták megismerjék és élvezzék a szép Magyarországnak ezt a legszebb részét.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** *Kossuth* Lajos születésének századik évfordulóját Szabolcsvármegye közönsége diszközgyüléssel fogja megünnepelni. *Szikszay* Pál alispán e hó 25-ikére a bizottsági tagokból, pártkülönbség nélkül, értekezletet hivott össze, s inditványára főlkérték báró *Feilitzsch* Berthold főispánt, hogy szeptember 1-ére a vármegye közönségét diszközgyülésre hivja össze. A főispán a kérelem teljesitését megigérte. A diszközgyülésen az értekezlet főlkérésére *Kállay* András bizottsági tag, a vármegye volt főispánja fog emlékbeszédet tartani Kossuth Lajosról és az alispán inditványt fog tenni, hogy a vármegye — közmüvelődési alapjából — tiz éven át évi 500 koronát szavazzon meg Kossuth Lajosnak Nyiregyházán felállitandó szobrára és hogy a gyüjtés erre a célra vármegyeszerte elrendeltessék. A szobrot Nyiregyháza város közönségével egyetértően létesitik.

— **Az esztergomi uj közkórház.** Vaszary Kolos hercegprimás, aki most Esztergomban tartózkodik, szeptember hó 1-én résztvesz az esztergomi uj közkórház zárkőletételi ünnepélyén. Az uj közkórház a hercegprimás beleegyezésével „Kolos-közkórház" nevet visel, 300.000 koronába kerül s egyike a legszebb vidéki kórházaknak.

— **Petőfi és Lenau emléke.** Versecz város törvényhatóságának mai napon tartott közgyülésében a Lenau-ünnepélyt rendező-bizottság inditványára elhatározta, hogy a város egyik utcáját Lenau-utcának nevezi el. Dr. Habik Aladár bizottsági tag inditványozta, hogy az eddigi Uri-utcát *Petőfi*-utcának nevezzék el. A többnyire német- és szerbajku polgárokból álló közgyülés ezt az inditványt is nagy lelkesedéssel és egyhangulag elfogadta.

— **Murány várának ostroma.** Tetszik-e tudni, hogy mi esett meg Murány várával, amelyből Széchy Mária intézett egy-egy hatalmas kirohanást a labancokra annak idején? Döngött a német háta a murányi Vénusz apró öklei alatt s ami megvette a várat, az nem a német harci erő volt, hanem a nemkülönben gyönyörü embernek, Wesselényi Ferencnek szerelmes szive. S a vár mostanság mély álmából egyszerre csak fölrezzent. Hamisitatlan, igazi ágyulövések dörögtek meg falai alatt a völgyben s egy-egy golyóbis is belecsapott az omlatag falakba, amelyeket tudvalevőleg nem igen támogat a hazafiui kegyelet. Az osztrák és magyar hadsereg hatodik hadtestének miskolczi diviziója megostromolta a falat. Nem azért, mintha szép asszonyt rejtettek volna benn a tiszt urak, hanem mert alkalmas terrenumra volt szükségük a jövő gyakorlatokhoz és alkalmas célpontra is. S mi alkalmasabb erre az osztrák és magyar pénzzel fenntartott hadseregnek, mint egy ez idő szerint már páratlanul álló magyar müemlék. Végtelenül jellemző ez a városstrom arra a viszonyra nézve, amely Magyarország és a hadserege között fennáll. Annyi kegyeletlenség nyilvánul meg abban, hogy az idegen gondolkozásu vezetőség odavezényeli a mi ágyuinkat Murány vára alá és lőveti az omladékot, hogy lehetetlen közömbösen tudomásul venni a hadseregnek ezt a legujabb müvet nemzeti hagyományaink, egy tárgya ellen. Az se mentség, hogy ha tudatlanságból történt az ágyuzás, ha arról a rakás kőről nem sejtették a gyakorlat vezetői azt, hogy szent emlékkel, a nagy időkből fennmaradt falakkal állanak szemben. Tessék megtanitani erre a katonát. Legyen legalább annyi tekintettel erre az államra a hadsereg vezetősége, hogy ismerje meg az ide helyezett idegen elem legalább annak a környéknek a történelmi jelentőségét, amelyen mozog. Hiszen ilyenformán tudatlanságból elpusztithatják még azt a nagyon kevés történelmi emléket is, ami a nembánomságunk miatt még e napig fennáll a régi idők régi harcaiból. Nekünk tudniillik azok a drágák. Mai hadseregünk még semmivel se járult hozzá ahhoz, hogy elfeledjük a mult dicsőségét.

— **Régiségek a Várban.** A régi budai Várnak egyik legszebb épitészeti emléke volt a Szent Miklósról nevezett ősi dominikánus templom, mely 1252-ben épült és a török világ idején pusztult el. A templom szentélyének, valamint tornyának az alapfalazata fönnmaradt. A torony be van épitve az egyetemi nyomdával szemben lévő iskolaépületbe, mig a szentély a pénzügyminiszteri épület mögött elhuzódó bástyára támaszkodott. A Mátyás-templom bástyájának továbbépitése következtében e régi romokat most bontják le és ásás közben máris igen sok régiségre akadtak, főleg kardokra, fegyverekre, ágyugolyókra, lószerszámokra és emberi csontokra. A régiségeket egyelőre a budavári plébánián őrzik.

— **Tizéves találkozó.** Dr. *Sebess* Jenő marosvásárhelyi ügyvéd ez uton is felszólitja mindazokat, akik az 1892. évben tettek érettségi vizsgálatot a marosvásárhelyi kollégiumban, hogy a tizéves találkozón szeptember 13-án a kollegiumban déli 12 órakor megjelenjenek, vagy esetleg elmaradásuk okáról őt értesitsék.

— **Osztrák cigányok az angol parton.** Egy londoni telegramm angol főidre szorult osztrák cigányokról beszél, de tekintve a külföld a apposágát abban a tekintetben, hogy mi Ausztria és mi Magyarország, nincs kizárva, hogy voltaképpen magyar cigányokról van szó. A cigánykaraván Angliából, ahova, Isten tudja, hogyan került, hazafelé igyekezett, Doverben hajóra szállottak két bajóval, négy lóval, ugyanannyi szamárral és néhány kutyával, miután nagynehezen lefizették a 198 franknyi viteldijat. Mikor azonban megérkeztek Calaisba, a francia csendőrség nem engedte őket partra szállni, mivel Franciaországba idegen cigánynak bemennie nem szabad. Az egész karaván szépen visszaszállitották Doverbe, ahol a szegény cigányok nem tudják, mit csináljanak, mert utolsó fillérüket is elköltötték a hajójegyekre. Az angol kormány megkönyörült rajtuk s nagy energiával kieszközölte, hogy a doveri osztrák-magyar konzul államköltségen hazaszállittassa a szegény cigányokat.

— **Megugrott bankár.** Belgrádból ma a rendőrségtől hivatalos távirat érkezett Zimonyba azzal a hirrel, hogy *Löwy* Manó belgrádi bankár 50.000 dinárt lopott fivérétől és megszökött. A nyomok azt mutatják, hogy a tolvaj bankár Magyarországon át Ausztria felé menekül.

— **A kártyajáték egynémely kellemetlenségei.** A szenvedélyes kártyásokon egy kicsit végigfut majd a hideg, ha elolvassák azt a rövid, de tartalmas rendeletet, amelylyel egy khinai tartománynak Keilunzanszknak kormányzója a kizitari rendőrfőnöknek némi utasitást adott arra nézve, hogy hogyan bánjék el jövőre a kártyajátékosokkal. Az intézkedés kissé szigoru s ha minálunk lépne életbe valami ilyes törvény, fele Magyarország holnap már vagy csak állani tudna, vagy csak ülni. Már a szerint, hogy hogyan mérnék ki reánk a büntetést. Khinában tudniillik az ember talpára *is* ráverik a bambuszt. A rendelet különben a maga szószerinti eredetiségében igy hangzik:

Mindenki, aki kártyázik, száz botütést kap és mint a gonosztevők, érenyakláncot kap, amelyet két hónapig kell viselnie. Játékbarlang tulajdonosa, ha első izben kapják rajta, száz botütést kap és három hónapig kell a nyakláncot viselnie. Ha hivatalnokot kapnak rajta a játékon, elbocsátják hivatalából, megbotozzák és nyakláncot kap. Mindenki, aki házában megtüri a kártyajátékot és mindenki, aki a játékban résztvesz, száz botütést kap és három évre más városba kell mennie. Ismételt kártyázás esetén ujra száz botütést kapnak és messzebbre számüzik őket. A rendőrök és a besugók nagy jutalmat kapnak, ha a hatóságot a kártyajátékosok nyomára vezetik.

Egy kis néprajzi értelmezést is belevegyitve a dologba, tudni kell, hogy a khinai, kezdve a kulin és végezve a mandarin urakon, rettenetes kártyás. S mivelhogy a törvénykezés ott még kissé drasztikusabb, mint erre mifelénk, bot jár ki a kártyáért. Nálunk csak a latifundiumok usznak el rajta.

— **Mayer Lukács temetése.** *Mayer* Lukács. az elhunyt boer tábornok két hónapra az *ixellesi* temetőben kapott nyugvóhelyet. Atszállitása a halottasházból ideiglenes sirboltba, mint *Brüsszel*ből jelentik, sok száz embert csalt ki a temetőbe, mert azt remélte, hogy a temetésen ott láthatja majd *Botha* generálist. A remény nem is csalta meg őket, mert a temetésen ott volt Botha családja, az elhunyt családja és az eddigi transvaali követség tagjai. Az elhunyt viléz tábornok arcát ekkor lehetett utóljára látni. Arca, mely a koporsó üvegalán át volt látható, alig változott meg. A koporsó egyik oldalán ez a felirás volt: *General Lucas Johannes Mayer, geboren te Zandriever O. V. S. 29. November 1846, Overleden te Brussel 8. Augustus 1902.* A koporsóra rátették *Krüger* koszoruját, amelynek Transvaal szineit viselő szalagján ez volt: *Aan Lucas Mayer, met hartelyke deelneming* (Mayer Lukácsnak, szives részvéttel.) A sirboltba csak Mayerné, a Mayer- és Botha-család tagjai, valamint a jelenlévő transvaaliak mentek be.

— **A Györffy—Szterényi-affér.** E kinos ügy főszereplői elhallgattak, de uj hajtása támadt ma is az affférnek: *Beniczky* Odön hirlapiró válasza *Olay* Lajos országgyülési képviselő tegnapi nyilatkozatára. *Beniczky* kijelenti, hogy az *Alkotmány*ban megjelent cikket ő irta és igy végzi nyilatkozatát:

Ügyem igazsága és nem kevésbé hivatásom eltilt attól, hogy az országgyülési képviselőt a durva kifakadások terére kövessem. A sajtóbiróság fog itélni; itélete előtt nem vehetek magamnak elégtételt, mert az itélet adja majd meg nekem a jogot arra, hogy gondolkozzam azon: veszek-e magamnak és ha igen, minő megtorlást Olay Lajos országgyülési képviselőn. *Beniczky* Ödön, az Alkotmány dolgozótársa.

Benedek Elek a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

Györffy Gyula képviselő az *Alkotmány*ban rólam megjelent cikkel kapcsolatba hozza az én nevemet és ezt azzal magyarázza, hogy a *Magyarság*nál élvezett 500 forint havi fizetéstől elestem. Györffy Gyula saját védelmére politikai multját állitja előtérbe. Ezt én nem cselekszem az én irói multammal, hanem arról beszélek, amiről beszélni kell. Kijelentem tehát, hogy az *Alkotmány*nak sem szerkesztőjét, sem munkatársait személyesen ismerni nincs szerencsém, velök sem a lonógépek dolgában sem semmi más dologban soha sem irásban, sem szóval, sem valaki másnak közvetitésével nem érintkeztem. Az 500 forintos havi fizetés egyike Györffy Gyula előttem már nem szokatlan, az avatatlan közönség félrevezetésére szánt nagyotmondásainak. A Magyarság-nál mindössze 200, azaz kétszáz forint, vagyis mai értékben négyszáz korona havi fizetésem volt s ez az összeg is, mint már megdönthetetlen adatokkal bebizonyitottam, a valóságban egy nagy semmivé zsugorodott össze. Ugyancsak kijelentettem, hogy az engem, mint szerkesztőt jogosan megillető 2400 forint évi végkielégitést Györffy Gyulától nem követelem, tőle pénzt el nem fogadok, ám ha ő önként megfizeti, átengedem azt a Hirlapirók Nyugdijintézetének. E kijelentésemet most azzal toldom meg, hogy a Györffy szerint 6000 (hatezer) forint évi fizetést, illetőleg végkielégitést is a Hirlapirók Nyugdijintézetére ruházom át. *Kisbaczon* 1902. augusztus 27.

Benedek Elek.

— **Megbirságolt turfszédelgők.** A VII. kerületi kapitányság ma *Zeblicska* Lajost, *Nánási* Györgyöt és *Adamets* Juliát egyenkint 30 napi elzárásra és 300 korona pénzbirságra itélte. A nevezettek a lóversenyen hamisitott tiketteket hoztak forgalomba.

— **A Madeleine-templom erősitése.** Van-e, ki a párisi Madeleine-templomot nem ismeri? Francia regényt, novellát minden müveit ember olvasott már s ha a cselekmény szinhelye Páris, több mint valószinü, hogy az ilyen elbeszélő müvek ötven százalékában szerepel a Madeleine-templom. Párisnak ez a müemléke, amelyet egyébként Nagy Napoleon épittetett még, most az omladozó hires épitmények sorába került. A Campanile beomlása erre a remek templomra irányitotta a figyelmet s a francia szépmüvészeti minisztérium már el is határozta, hogy alapos tatarozásnak veti alá az épületet. Az állványok felállitását már legközelebb megkezdik, minthogy azonban a Madeleine-templom környéke egyik legszebb része Párisnak, azon igyekeznek, hogy az állványokkal lehetőleg el ne csufitsák a tér esztetikai szépségeit. Ebből a célból egy Sainte-Beuve nevü párisi mérnök találmányát valósitják meg, amely lehetővé teszi, hogy az állványok mozgathatók legyenek. Ilyenformán az épületnek egyik része előtt van állvány, melyet, mihelyt elkészültek a munkával, odább lehet tolni. Szóval, állványon körüljárhatják a kőmivesek az egész épületet. Az érdekes találmány azonban meglehetős drága. Elkészitésére rámegy negyvenezer frank. Magának a templomnak tatarozása több százezer frankba fog kerülni.

— **Szerencsétlenül járt milliomos.** *New-Yorkb*ól táviratozzák, hogy *Matthews* milliomos (Jersey-City) automobiljával lebukott egy lejtőn és egy hölgygyel együtt *életét veszette.* Egy másik hölgy és egy pap halálosan megsebesült.

— **A vadkerti jegyző nyilatkozata.** *Frey* vadkerti jegyző a következő nyilatkozat közlésére kéri lapunkat:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapjának ujdonsági rovatában személyemre vonatkozólag megjelent közleményt illetőleg, mely szerint én apósomat hozomány miatt agyonütöttem volna, — addig is, mig e hir szerzője ellen a törvényes elégtétel végett fenyitő feljelentésem megteszem, — jóbarátaim és ismerőseim megnyugtatására sziveskedjék becses lapjának legközelebbi számában közzétenni, hogy e hir tendenciózus koholmány, melynek forrása nemtelen bosszu és minősithetlen rosszakarat, mivel ipamat soha nem is ismertem, amennyiben ő tizenhat évvel házasságom előtt már meghalt.

Ama reményben, hogy tek. szerkesztő ur kegyes lesz egyéni és köztisztviselői reputációm megóvása érdekéből jelen soraimnak becses lapjában helyt ad, maradtam

Vadkerten, 1902. augusztus 23.

Kész szolgája:

Frey Miksa,
községi jegyző.

Szives készséggel adjuk közre ezeket a cáfoló sorokat, amelyekkel egy derék és a vidéken tiszteletnek örvendő tisztviselő azt a hallatlan vádat háritja el magától. Ez a nyilatkozat minapi közleményünkre vonatkozik. Azóta mai lapunkban ujabb tudósitás is jelent meg, amely szinte fölöslegessé is teszi a cáfolatot, amennyiben maga a letartóztatott segédjegyző, aki a hirt a nyilvánosság elé vitte, beismerte, hogy rágalmazott.

— **Házasság.** *Krausz* Gyula dunaföldvári községi állatorvos eljegyezte *Erdős* Irma kisasszonyt, özvegy dr. *Erdős* Jakabné leányát Duna-Földvárról.

— **A Campanile és az olasz müemlékek.** Sok rossz hir érkezett az utóbbi időben a Campanile beomlása után néhány más olasz müemlékről. Valóságos rémhirek voltak azok, más tornyok és mütörténeti jelentőségü épületek bekövetkező összeomlásáról. *Boni*, a Campanile ujjáépitésével megbizott olasz épitész most megcáfolja ezeket a veszedelmeket. Szerinte szó sem lehet a többi velencei müemlék beomlásáról s a Campanile sem azért omlott be, mert alapjai meglazultak, hanem azért, mert felépitményeivel bántak mostohán. Evekkel ezelőtt kisérletképpen ásatások is történtek a Campanile alapjai körül, amelyeknek eredménye azt bizonyitotta, hogy a Campanile alappillérei idők folyamán az agyagrétegben kőkeménységüvé lettek. Boni valószinünek tartja, hogy az ujjáépitésnél ezeket az alapokat sem kiszélesiteni, sem megerősiteni nem fog kelleni, csupán a falazat konstrukcióját kell szilárdabbá tenni. A Campanile eredeti alakjára vonatkozólag annyi minta, emlék és rajz áll rendelkezésre, hogy a müemlék hü ujjáteremtése most már csak idő és türelem kérdése.

— **Egy zenetanitó üzelmei.** Nagy feltünést okozott a mult hónap közepén *Grácz*ban, hogy *Collmann* udvari zenész, a szemináriumi operaiskola tanitóját letartóztatták. A letartóztatás titkos feljelentés alapján történt. A vizsgálat kideritette, hogy *Collmann* már több év óta leánynövendékein elégitette ki állatias szenvedélyét és körülbelül háromszáz leány lett áldozata ocsmány bünének. A törvényszék, mint egy távirat jelenti, Collmannt 15 évi fegyházra és 5 évi becsületvesztésre itélte.

— **Halálozás.** *Bács*ból jelentik, hogy báró Piret de *Bihain* Jenő lovassági tábornok ott ma meghalt. Az elhunyt, aki egy belga eredetü bevándorolt család sarja, a közös hadsereg legöregebb aktiv tábornoka volt, akit már 1878-ban neveztek ki lovassági tábornokká. A Piret de Bihain-család 1783-ban kapta a bárói méltóságot s az 1827. évi 44. törvénycikkel honfiusittatott, de később a honfiusitási dij le nem fizetése miatt ismét törölték s csak 1840-ben nyerte meg végleg az indigenátust. Báró Piret Jenő 1821 junius hatodikán született Pesten. 1837-ben lépett mint hadapród egy dzsidás-ezredbe. 1862-ben őrnagy, később tábornagy és Albrecht főherceg udvarmestere lett. 1866-ban a főherceget Olaszországba kisérte, ahol a kusztozai csatában különösen kitünt és *Oliosi* község elfoglalása és a Monte Vento rohammal való bevétele körül szerzett érdemeiért a Mária Terézia-rendet kapta. Az ő halálával a Mária Terézia-rend lovagjai közül most már csak báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter, *Bechtolsheim* zágrábi hadtestparancsnok és báró *Appel*, Bosznia és Hercegovina katonai parancsnoka élnek, a külföldiek közül pedig a casertai gróf és a cumberlandi herceg. Az elhunyt a Szent István-rend nagykeresztjének és sok más rendjelnek is tulajdonosa volt. Két unokaöccse, Béla és Lajos bárók, a magyar főrendiház örökös tagjai.

Örley Lajos, a fővárosi törvényhatósági bizottság ismert tagja ma elhunyt. *Örley* évek óta rokonszenves munkásságot fejtett ki a képviselőtestületben és lelkes előmozditója volt fővárosunk fejlődésének és szépitésének.

Münnich Aurél országos képviselőt sulyos gyász érte. Leánya, Lenke, kedden szivszélhüdés következtében meghalt. Münnichet, aki éppen Hohenlohe hercegnél van vadászaton, táviratilag értesitették leánya haláláról.

A párisi *Figaro* régi és érdemes munkatársa, Charles *Chincholle*, mint jelentették, Párisban meghalt. Chincholle 1845-ben született s már jogászkorában ujságot adott ki, Le Lucifer cim alatt. 1865-ben az öreg Dumas titkárja lett s annak a lapjaiba irogatott. 1870-ben a Folies Dramatiques-szinház előadta *Margottin bácsi* cimü vigjátékát, amely háromszáznál több előadást ért meg. Ekkor olyan kedve kerekedett a szinmüirásra, hogy kibérelte a Nouveauté-szinházat, csak azért, hogy előadathassa *Jeanne férje* cimü darabját. Elő is adatta, de megbukott vele, mert a szinmü azok közé a véres darabok közé tartozik, amelyekben még a sugót is megölik. A közönség kikacagta. Mint szinházigazgatónak, Chincholleneak meglehetősen fantasztikus ötletei voltak, igy például egyszer ezt nyomatta ki a szinlapra: „Házasságtörő asszonyok számára szinházamba szabad a bemenet.“ Mint ujságiró a konzervativ lapokba dolgozott, munkatársa volt a Parlamentnek, a Paris Journalnak s 1872-ben belépett a Figaro szerkesztőségébe. De nemcsak tollal, hanem szóval is agitált a konzervativ politika mellett, választások idején rendesen a Vendéeban korteskedett a royalista jelöltek mellett. Irt nyolc vagy kilenc regényt és elbeszéléskötetet is, de müködésének főtere mindig a napikrónika volt. Elnöke volt a párisi riporterek egyesületének s kollégái rendkivül szerették és becsülték.

— **Pusztitó ciklon.** *Barcelon*ából táviratozzák, hogy a Malorka-szigetén lévő *Selanit* városban nagy ciklon pusztitott. A városban és környékén nagy kárt okozott a förgeteg. Sok házat elpusztitott és százados fákat tépett ki gyökerestől, sok emberélet is esett áldozatul a ciklonnak. Malorka szigetén kivül Alikante tartományban is sok házat pusztitott el a ciklon. A tartományban négy ember esett áldozatul a forgószélnek.

— **Jótékonycélu mulatságok.** Egy kőbányai mükedvelői előadáson bemutatták Gaál Mózesné *Vallatás az iskolában* cimü szinmüvét. A sikerült előadásban részt vettek: Stern Erzsébet, Adler Irén, Stern Szerén, Frank Ilonka, Fazekas Juliska, Krausz Gizella, Schwarz László, Krausz Olga, Wohlgemuth Sarolta, Záhorszky Anna, Kleinberger Jenő, Adler Béla és Győre Paula. Az előadás jövedelméből *Adler* Géza urtól 12 korona 20 fillért kaptunk a mai postán a martiniquei katasztrófától sujtottak javára. — Ugyancsak ma érkezett szerkesztőségünkhöz Bács-Almásról *Rosenbery* Miksa ur részéről 57 korona az *Izabella-utcai ingyen-tej* javára a *Rosenberg* Adolfné házában rendezett gyermekelőadás jövedelméből. Az előadást *Singer* Mariska tanitónő rendezte. Az ünnepségen közreműködtek: Fischer Ilonka, Diamant Lilike, Glück Leonka és Ilonka, Klein Regina, Diamant Gábor, Klein Lenke, Diamant Klárika, Sándor, Lilike és Annuska, továbbá Rosenberg Emil.

— **A münchoni katasztrófa.** A leszakadt hid romjainak eltakaritásán — mint münchoni tudósitónk táviratozza — hajnal óta 150 munkás dolgozik. Eddigelé nem akadtak a holttestekre. A hatalmas kockakövek nem repedeztek meg, de a betonfalak elpusztultak. Valószinü, hogy a pillérek sülyedtek. Az épitő *Sager* és *Woerner*-cég kára néhány százezer márka. A régensherceg részvéttáviratot intézett a főpolgármesterhez és tudatta, hogy magánpénztárából nagyobb összeget juttat az áldozatok hozzátartozóinak. A *Münchener Neueste Nachrichten* gyüjtést inditott a kárvallottak javára.

— **A Nemzeti Muzeum látogatói.** A Nemzeti Muzeumban Szent István ünnepe alkalmából három napon át, 19-ikén, 20-ikán és 21-ikén az összes osztályok nyitva voltak a közönség számára. Legtöbb látogatója volt a három napon a régiségtárnak, amely rendezése miatt csak ezen a három napon volt nyitva; itt a látogatók száma 12.875-re rugott. Ugyanannyian nézték meg az ásványgyüjteményt is. Ezután a képtár következik 12.182 látogatóval, mig az állattárt és rovargyüjteményt 11.096-an nézték meg. A néprajzi osztályt nézték meg a legkevesebben, ahol a látogatók száma mindhárom napon keresztül összesen csak 120 volt. A látogatók száma összesen 36.473. A könyvtár az ünnepek alatt zárva volt.

— **Külföldi képviseletünk.** *Szántó* Kálmán kollegánk a minap elpanaszolta, micsoda kalandjai voltak egy osztrák-magyar százas-bankó révén Spanyolországban s milyen tapasztalatokat szerzett e kalandok során külképviseletünkről. A panaszlevé nek visszhangja támadt az itt következő sorokban:

Szabadka, augusztus 25.

Tisztelt szerkesztő ur!

Szántó Kálmán urnak a *B. N.* tegnapi számában közölt levele alkalomszerüvé teszi, hogy én is elpanaszoljam amit egyik külföldi konzulátusunknál tapasztaltam.

Két évvel ezelőtt, még mint a zürichi müegyetem hallgatója, a husvéti vakációmat Rapallóban, egy Genua közelében fekvő kis tengerparti városban töltöttem. Amikor a vakációmból már alig egy hét volt hátra, kaptam hazulról egy 100 forintról szóló postautalványt, mely hivatva volt a még hátralévő napok kiadásait és az utiköltséget Zürichig fedezni. Miután az olasz postahivatal a külföldről érkező postautalványokat arany frankokban köteles kifizetni s miután a rapallói postamester aznap éppen nem rendelkezett elegendő aranynyal, nekem még két napot Rapallóban várnom kellett volna, mig a szükséges aranyok megérkeznek. De én sajnáltam a Genua megtekintésére szánt időből e két napot elvonni, s minthogy a rapallói postamester megnyugtatott, hogy a pénzt Genuában is fölvehetem, ha csak magamat kellőképpen igazolni tudom, elutaztam Genuába, ahol az első dolgom volt a főpostára menni, miután már csak alig néhány lira csörgött a szebemben. Ott azonban legnagyobb meglepetésemre csak két, a posta által is ismert genuai lakos kezessége mellett voltak hajlandók az utalványt kifizetni; amikor pedig kifakadtam, hogy hol az ördögbe keressem azt a két kezest, azt a tanácsot adták, forduljak az osztrák-magyar konzulhoz.

Elmentem tehát a konzulhoz, aki persze csak mintegy félórával a kiirt hivatalos órák elmulta után jelent meg. (Magyarul — nagyon természetesen — sem ő, sem a hivatalnokai nem tudnak.) Előadtam neki a bajomat s igazolásomul a következő iratokat mutattam fel:

1. a zürichi rendőrség elismervényét az ott deponált utlevélről;
2. a polytechnikum igazoló-jegyét;
3. a rapallói „Grand Hotel Savoya“ három hétről szóló számláit;
4. korábbi postautalvány szelvényét;
5. leveleket, anzixkártyákat és sürgönyöket.

Minderre pedig a konzul ur rám förmedt, hogy ő ugyan elhiszi, hogy én az vagyok, akinek magamat kiadom, *de mit csináljon ő, ha holnap valaki eljön hozzá panaszkodni, hogy ezen irásokat elvesztette?* Szóval, nem tehet az érdekemben semmit.

Amikor azután néhány óra mulva a régi Fiesco-palota tulajdonosának, egy futólagos rapallói hotelismerősömnek a jóvoltából nagynehezen mégis csak a pénzemhez jutottam, fölsóhajtottam, hogy az isten őrizzen meg minden becsületes magyar polgárt az ország külföldi képviselőitől!

Kiváló tisztelettel,

Klein Mór
okleveles gépészmérnök.

— **Egyetemi beiratkozások.** A *magyar királyi József-müegyetemen* a beiratások az 1902/3. tanév első felére szeptember 1-étől 12-ikéig tartanak. E határidőn tul, egész október 1-éig, csak azok kaphatnak kivételes engedélyt beiratkozásra, akik a rektorhoz intézett folyamodványukban hitelt érdemlően igazolják, hogy késedelmük oka betegség vagy egyéb legyőzhetlen akadály volt. A tényleges katonai szolgálatot teljesitő önkéntesek október 1-étől 8-ikáig iratkozhatnak be. Egész vagy fél tandijmentességért csak azok a jeles vagy jó előmenetelt tanusitók folyamodhatnak, akik szegénységüket hatósági bizonyitványnyal tudják igazolni.

A kolozsvári Ferenc József m. kir. tudomány-egyetemen az 1902—3-dik tanév első felére a beiratkozások szeptember 1-étől 12-ig vannak. Akik valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelentkezhetnek, tartoznak akadályoztatásukat igazoló hiteles okmánynyal felszerelt és az illető kar dékánjához intézett kérvényben előjegyeztetésüket kikérni s meghatározni azt az időpontot is, amikor személyesen megjelenhetnek s beiratásukat ugy a quaesturában, mint az egyes tanároknál teljesithetik, e határidő azonban október 6-án tul nem terjedhet.

— **Tüz egy sörfözőben.** *Triesztí* távirat jelenti, hogy a Dreher-féle boscettói sörfőző egyik nagy félszerében, ahol sok hordódonga, faszén és láda volt fölhalmozva, tüz támadt, amely hamarosan mindent elpusztitott. A városi tüzoltóság és a gyár tüzoltósága csak a sörfőző és az igazgatósági és lakóházak megmentésére szoritkozhatott. A kárt kétmillió koronára becsülik, de a biztositás fedezi.

— **A szökés után.** A mult héten egy főmérnök feljelentést tett a rendőrségen, hogy a felesége megszökött *Janda* Károly villamos vasuti váltóállitóval és magával vitte fiait is. A rendőrség megállapitotta, hogy az asszony Genfben lakik a Páris-szállóban *Wolf* Erzsébet néven. A rendőrség elfogatási parancsot adott ki az asszony ellen. Tegnap este ebben az ügyben a rendőrség letartóztatta *Janda* Katalin takaritónőt, akinek a lakásán több olyan értékes holmit találtak, amely Wagner lakásából tünt el.

— **Tüz egy majorban.** *Munkács*ról jelentik tudósitónk: Nagy tüz pusztitott a napokban *Dombok* beregmegyei majorban, ahol *Kohner* A. nagybérlőnek négy nagy kazal buzája, több mint kétezer kereszt, a cséplőgéppel együtt megégett. Az élet biztositva volt. Sándor neveket használta. Átkisérték a büntető-járásbirósághoz.

— **A szakolczai mise.** Tudomást vettünk a minap mi is egy estilapnak arról a hiréről, hogy a Szakolczán tartott Szent István-napi istentisztelet befejeztével, mikor a daloskör a *Himnusz* éneklésébe fogott, a városz tisztikara, élén a polgármesterrel, kivonult a templomból. Erre a hirre vonatkozólag most *Gernya* László kir. tanácsos, Szakolcza polgármestere, felvilágositó nyilatkozatot küldött be, amelynek lényeges részeit közreadjuk azzal a megjegyzéssel, hogy mi nem minősitettük azt a kivonulást hazafiatlan tüntetésnek. A nyilatkozat ezeket mondja:

Sem nekem, sem azon tisztviselőtársaimnak, akik nem tagjai a szakolczai daloskörnek, nem volt tudomásunk arról, hogy a Szent Istvánnapi istentisztelet után a Himnusz fog énekeltetni és igy történt, hogy akkor, amikor a mise után szokásos templomi ének elhangzott és a miséző pap az oltártól már távozott — én, mint a város polgármestere és a kegyuraság elnöke, régi szokás szerint a velem jelenlevő városi tisztviselők kiséretében a templomból való kivonulást megkezdtem s igy nem való azon állitás, hogy a városi tisztviselők a Himnusz felhangzása pillanatában és a Himnusz hallatára eltávoztak volna, mert a Himnusz eléneklése csak akkor vette kezdetét, amikor én és tisztviselőtársaim a kifelé tóduló néptömeg közé kerülve, az előremenő városi rendőr segitségével a templom kijáratához közeledtünk. En részemről pedig a mögöttünk és előttünk kifelé tóduló közönség közé szoritva, csakis akkor értesültem arról, hogy a templomban visszamaradottak a Himnuszt éneklik, amikor a templomból kijöttem és visszatekintve, a többi tisztviselők visszamaradásának oka iránt a környezetemhez kérdést intéztem. Igy tehát sem elhamarkodásról, még kevésbé tüntetésről szó sem lehet s egyáltalában képtelenség csak feltételezni, hogy a városi tisztviselők, akiknek egy része a templom kórusán a Himnusz éneklésénél közremüködött, a másik része pedig az országos nemzeti ünnepély emelése végett az istentiszteleten testületileg megjelent, ez alkalommal hazafiatlanul tüntetni szándékoztak volna.

— **Gyermekrontó aggastyán.** Egy elvetemült öreg embert tartóztatott le tegnap a rendőrség, aki apró leánygyermekek ellen erkölcstelen merényletet követett el. *Dosztál* János hluchowi születésü 71 éves cipészmester a gyermekrontó, aki Budán, a Bomba-tér 4. számu házban lakott. Rábizonyult, hogy két zsenge koru tanulóleányt elcsábitott. Az erkölcstelen üzelmeket névtelen feljelentésben hozták a rendőrség tudomására.

— **Elfogott csaló.** A rendőrség letartóztatta *Wellisch* Gyula tolna-tamási születésü ügynököt, aki különböző álnevek alatt háztulajdonosoktól és kereskedőktől kisebb-nagyobb összeget csalt ki hirdetési dijak fejében. Leggyakrabban a *Diosa* József, *Kassirer* Emil, *Vermes* János, *Komoray* György és *Kondor*

— **Nagy ünnepély a mentők javára.** Szombaton, folyó hó 30-án fényes és nagyszabásu ünnepség szinhelye lesz *Ős-Budavára.* Az ünnepélyt a székesfőváros egyik legszebb és legnemesebb emberbaráti intézménye, az *Önkéntes Mentő Egyesület* javára rendezik. Az ünnepélyre már serényen folynak az előkészületek. Egyik kiemelkedő része a *Carré* cirkusz összes fajlovainak óriási hyppológiai felvonulása lesz, ami a sportbarátokat különösen érdekelni fogja. Az ünnepély többi meglepetésszerü részeit egyelőre titokban tartják, ezekről a hirlapok és hirdetmények révén holnap értesül a nagyközönség. Az a közbecsülés és szeretet, melyben derék mentőink mindenha részesültek, az előreláthatólag impozáns ünnepség sikerét előre biztositják. A belépődij a jótékonycél érdekéből szombaton 1 korona lesz. Az ünnepélyen az ezidőszerinti igazán fenomenális varieté-müsor bemutatása után a szezon legnagyobb tüzijátéka lesz látható, a sok minden egyéb szórakoztató látványosság mellett.

— **Elfogott rablógyilkos.** A temes-szent-andrási csendőrség letartóztatta *Mohácsi Váradi* György rablógyilkost, aki tavaly szeptember 8-án Székudvaron meggyilkolta *Juhász* Ignác kereskedőt. Váradit akkor elfogták, de a vizsgálati fogságból megszökött.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma esti cigányzene közvetitésével kellemes szórakozást nyujt előfizetőinek a Telefon Hirmondó. Nyolc órakor megszólal a Hirmondó *riadójele* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abonnensek egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetiti a Telefon Hirmondó. E zeneátvitel azonban megszakitást szenved 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tőzsdezárlatokat olvastatja fel a beszélő ujság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legujabb hirek felolvasása van napirenden.

(x) **Tornatermek berendezésére** dijmentesen költségvetéssel szolgál: Seffer Antal ipartelepe, Budapest, IV. Károly-utca 1.

Biró Lajos hazaérkezése.

— *Beszélgetés a tudóssal.* —

Budapest, augusztus 27.

Dicsőséges hőse a tudománynak érkezett ma haza. A hős, akit minden hódolat és tiszteletadás megillet, *Biró* Lajos. Hét esztendeje indult ezer veszedelemmel teli utjára, a pápuák országába. Elment tőlünk lelkes rajongással, vakmerő bizodalommal, szegény sorban és ma este ideérkezett Budapestre, az eredményes munka édes gyönyörüségével, ugyancsak szegény sorban. És az egyszerü professzort, a segédtanárt sok száz ember várta a vasutnál, elébe is utaztak és üdvözölték a kormány meg a tudományos testületek nevében. A tömeg őszinte szeretetével, elismerő érdeklődésével környékezte, éljenezték utcahosszat és diadalmenet volt a bevonulása a Muzeum ódon falai közé. Lélekemelő s megkapó látványosság, hogy ez a város, amely politikusokat, szinészeket és exotikus alakokat kisér figyelemmel, fölmelegszik s lelkesedik egy szerény tudós hazajövetelén. Ez az igazi fokmérője Biró Lajos sikerének, amely megbecsülhetetlen nagy haszna a magyar tudománynak.

*

Utközben, amint a vonat nagysebesen jött a főváros felé, beszélgettem a tudóssal. Elmondta, hol — merre járt, mit látott, hogy ment dolga s mi a jövő terve. Az életet, az embert a maga kezdetleges mivoltában látta és tanulmányozta ez a tudós. Ki is tetszik minden szavából, hogy nem a theóriák imádója, de a valóság embere. Szabatos, kerek és szines az előadása; a jegyzete tömérdek, csupa nagy értéke a tudománynak. Ime, egy s más abból a sok érdekességből, amivel uj-guineai utja kapcsolatban van. Előbb azonban irjuk ide, hogy kitünő tudósunk negyvenhét éves, éppen holnap van a születése napja; a kecskeméti református gimnáziumnak volt helyettes tanára, fia egy derék tasnádi asztalosmesternek.

— Hogy mi vitt engem Uj-Guineába, ebbe az alig ismert, vadember-lakta szigetre, — egyszerü erre a válaszom, — mondta a tudós. 1891. őszén utazott Uj-Guineába Fenichel Samu, aki alig volt huszonhat éves, mikor a stephansorti kórházban megölte az epeláz. Az ismeretlen, a kőkorszak primitivsége vonzotta tudós elődömet a pápuák földjére, én is föl akartam kutatni az etnografiai kincseket.

Hogy Biró Lajos mit végzett tudományos kutatásai során, ékesen számol be erről az a gazdag gyüjtemény, amelylyel a Nemzeti Muzeum nivóját — igy mondta ezt a Muzeum szónoka a tudós fogadtatásánál — egyenlővé tette a legnagyobb európai muzeumok szinvonalával. A Déli-Oceán három század előtt fölfedezett szigetéről mintegy másfélezer tárgyat küldött haza Biró Lajos. Páratlanul értékes anyaga ez a Muzeumnak, megkonstruálható belőle a kezdetleges pápua-társadalom a maga valóságában. Emberfölötti fáradság árán szerezte meg mindezt a magyar tudomány számára tudósunk, megküzdött a vadak idegenkedésével, a gyilkos éghajlattal s anyagi viszonyainak sulyos terheivel. Mert pénz nélkül ment az Ausztrália és Dél-Amerika között elterülő szigetre. Negyven éves korában indult el s most megjött őszbe csavarodott szakállal, sebes homlokkal, kifáradva, de teli munkakedvvel s buzgósággal. Az imént elhunyt Jankó János és Semayer Vilibald már monografiát irtak Biró Lajos gyüjtéséről, most maga a tudós kutató fogja rendszeresen földolgozni tapasztalatait és utja gazdag zsákmányát.

*

Mit érez most ez a sorsával küzködő, szegény tanár, hogy kegyelmes és méltóságos urak járulnak elébe? Boldog-e, megelégedett-e? A boldogság nagy érzése ott lepte meg először, ahogy ujra magyar földre lépett és fokozódott öröme, amint látta, hogy várják, tárt karokkal fogadják, szives istenhozottal üdvözlik. A vadidegenben töltött hét hosszu év alatt be sokszor járt közelében a halálsejtelem, a csüggedés, hogy szeretteit többé soha sem látja s a tamolok, a föstött képü, mezitelen vadak bálványaiknak föláldozzák a gora-tamol-t, ahogy ők

a kaputos embert nevezik. Elmult azonban a vezedelem és dicsőség övezi a tudóst.

Az elismerésből a hivatottak bőven juttatnak most a tudomány elszánt harcosának. A Nemzeti Muzeum főtisztviselői elébe utaztak s zugó éljenzés fogadta a pályaudvaron. A közoktatásügyi miniszter nevében *Zsilinszky* Mihály államtitkár üdvözölte vállalkozásának lelkes glorifikálásával, aztán rendre köszöntötték a Nemzeti Muzeum, a Földrajzi Társaság, a Természettudományi Társulat, a Néprajzi Társaság vezető emberei. A pályaudvarról a Muzeumba vitték a tudóst, ahol *Fraknói* Vilmos cimzetes püspök, a muzeumok s könyvtárak országos felügyelője vacsorát adott a tiszteletére. Majd dr. *Chyzer* Kornél, belügyminiszteri tanácsos vitte vendéglátó házába a tudóst, aki majdnem egy éve igyekszik már hazafelé. De utközben is stációt tart Indiában, Bombayban, Port-Saidban és minden perc gyarapitja ismereteit. Megilleti hát méltán az elismerés, a hódolat és dicsőség.

Rudolf trónörökös nevelése.

Budapest, augusztus 27.

A territeti Erzsébet-szobor leleplezési ünnepén egy öreg ur, olyan öreg ur, akinek valaha nagy szerepe volt a bécsi udvarban, olyasmit fecsegett egy angol ujságirónak, hogy Rudolf trónörökös tragikus sorsának voltaképpen Erzsébet királyné volt az okozója. Az ujságiró igy szólaltatja meg az öreg urat a *Modern Societyben*:

Ha a királyné legalább megengedte volna nekem Rudolfot idehozni, amidőn őt a tanulmányokkal és a ferde nevelési rendszerrel csaknem megőrjitették. De nem engedte. Egyetlen és lőbecsvágya az volt, hogy fiából csodagyermek legyen.

Az 1862-ik évben, amidőn Rudolf alig haladta meg a harmadik esztendőt, Mayernek, a barátságos apátnak, az udvari lelkésznek feladata volt őt az olvasásra megtanitani. Az apát a kis főherceg kedvéért a betüket madáralakban rajzolta le. Hirtelen hangos kopogás hallatszott a tanulószoba ajtaján és egy magas, kemény tekintetü, szigoru arcu férfi lépett be. Pillanatig szótlanul nézett a tanitóra és tanitványra és azután vállat vont.

— Ugy, ön tehát ily módon akar belőle császárt csinálni? A királyné parancsából jöttem ide és férfit fogok gyurni belőle. Mayer ur bucsuzzék el a fiatal Habsburgtól. Ezentul én veszem gondjaimba.

A szegény apát elhalványult, kezét Rudolf vállára tette és igy szólt szeliden:

— Gróf ur, Rudolf igazán nagyon is Habsburg még és én azt hiszem, hogy inkább dajkára volna szüksége, mint katonára.

Ettől a pillanattól fogva a gyermeknek nem volt többé nyugalma. Minden évszakban virradatkor kellett felkelnie, hosszu, unalmas katonai előadásokat végig hallgatnia és oly életet folytatnia, hogy végre a császár felszólalt ellene. Amidőn egy reggel fel- és alásétált a szobájában, mert fogfájásban szenvedett, ablaka alatt hangokat hallott és megdöbbenve vette észre, hogy ötödéléves fia és örököse puskával a vállán lépked a hóban és szabályszerüen követi a parancsszót, melyet gróf Gondrecourt egy földszinti ablakból kiadáltott, mert csuzbaja nem engedte, hogy a hóval lepett udvarba lemenjen.

Csodálatos, de a király csak nehezen tudta kieszközölni a királyné beleegyezését abba, hogy egy másik nevelőt adjanak a gyermeknek. Amidőn Rudolf ötödik évét elérte, a tanitók hosszu lajstromát terjesztették elő a királynénak. A királyné türelmetlenül kivánta, hogy fia ne csak a tudományokban, hanem azokban a nyelvekben is jártas legyen, amelyeken jövendőbeli nagy birodalmában beszélnek. Nem kevesebb, mint tizennégy legtudományosabb tanárt biztak meg az osztrák és magyar monarkhiából azzal a feladattal, hogy a gyermeket arra tanitsák, amelynek megtanulására nekik félemberöltő kellett. Nemcsak nehéz nyelveket, szövevényes történetet és nehéz irodalmat kellett tanulnia, hanem teknikai tudományokat is. Nemsokára annyit tudott, mint az a sok pedáns öreg tudós, aki az ő különleges tudományával tele tömte. Igazán fájdalmas volt ezt szemlélni és amidőn egy napon abba a szobába léptem, amelyben a királynéval a zenéről, táncról és festészeti órákról értekeztem, amelyekkel még a tanlajstromot megtoldani kellene, a trónörökös szemében azt a végzetes fényt láttam, mely a tuleröltetettségtől, a tulterhelt agytól ered. Oly élénk volt és vidám! Oly boldognak látszott, hogy a királyné, aki gyengéd és szerető anya volt, sohasem gyanitotta, hogy veszély van keletkezőben. De én tudtam ezt és mikor néhány hét mulva Svájcba akartam menni, hogy saját egészségemet helyreállitsam, bátorságot vettem magamnak és a királynét arra kértem, engedné meg, hogy a trónörökös velem utazzék. A felséges asszony kinevetett.

— Isten kegyelméből — jelentette ki büszkén — a mi gyermekeink, mint uralkodók gyermekei, sokkal többet dolgozhatnak, mint alattvalóik.

Tiszteletteljesen meghajoltam, de miután az udvarnál „persona grata“ voltam és nyiltan beszélhettem, nem tudtam magamat türtöztetni, hogy bucuzáskor igy ne szóljak:

— Emlékezzék felséged erre a német példabeszédre: „Isten gondoskodott arról, hogy a fák ne nőjjenek az egekig!“

Igy közli mindezt a Modern Society.

A cikk képtelen állitásait most a *Vossische Zeitung*ban helyreigazitja a trónörökös egy jó barátja, Franzos K. Emil, német iró.

Az öreg urnak a nyilatkozataiban, irja Franzos, nagyon sok a tévedés és az alaptalan vádaskodás. 1884-től 1887-ig, amig Bécsben laktam, személyes ismeretségben voltam Rudolf trónörökössel és sokszor volt alkalmam beszélni vele a neveléséről. Igaz, hogy Erzsébet királyné egyetlen fiát rendkivül szerette s mivel a talentumát, még pedig jogosan, igen nagyra becsülte, rendkivüli alapos nevelésben is akarta részesiteni. Az azonban nem igaz, hogy a tulságos nevelés a trónörökös egészségének is megártott volna. Nem igaz, hogy már kicsiny korában Mayer apáttal tanittatták a trónörököst. Rudolfnak hat éves koráig nem volt más nevelője, mint Welden Sarolta báróné, egy rendkivül szelid lelkü asszony, akiről Rudolf mindig valóságos elérzékenyedéssel emlékezett meg. Csak hat éves korában tanitotta Rudolfot a vallástanra Mayer apát, s az olvasásra Becker tanfelügyelő. Azonban a trónörökös még be sem fejezte hatodik esztendejét, mikor atyja parancsára gróf *Gondrecourt* tábornok vette át a nevelést. Nem igaz, hogy a tábornokot a királyné szemelte ki nevelőnek, sőt ellenkezőleg, a királyné mindig ellene volt, hogy fiát már oly korán katonai nevelésben részesitsék, s mindenkor a leghatározottabban kifogásolta azt is, hogy éppen Gondrecourt grófot szemelték ki nevelőnek, s végül éppen ő szabaditotta meg a trónörököst ettől az embertelen kinzójától, aki a katonai gyakorlatokkal rendkivül megerőltette a gondjaira bizott fiut, s négyöt órai alvásnál többet nem engedett neki; talán nem is rosszakaratból, hanem csak azért, mert nem érte föl ésszel, hogy buzgalmában mit cselekszik. Nagyon megkeseritette a trónörökös életét. Rudolf egyszer igy nyilatkozott róla:

— Nem annyira a testemnek, hanem a karakteremnek árthatott volna Gondrecourt. Nagy csoda, hogy elkeseredett, makacs, alattomos, és minden jó iránt érzéketlen ember nem lettem. Szerencse, hogy anyámnak sikerült azt az embert még idejekorán eltávolitani az udvartól.

Gróf Gondrecourt helyét Latour József alezredes foglalta el, aki a királyné elvei szerint nevelte a gyermeket. Kivüle egész tizenhárom éves koráig csak három nevelője volt a trónörökösnek: Egger, Greistorfer és Duchenne tanárok. A trónörökös, mióta gróf Gondrecourtot eltávolitották mellőle, sohasem panaszkodott, hogy megerőltetik.

A beirások.

Budapest, augusztus 27.

Nehány nap ide s tova és vége a nagy szünidőnek. Elkezdődnek a beirások, a mi Budapest városában már egy kissebbszerü népvándorlást jelent. Körülbelől tizezer iskolást iratnak be a fővárosban az iskolák anyakönyveibe s jó részben a közönségen áll az, hogy ez a processzus simán és akadály nélkül folyjon le s a beirást igazoló irásokkal fölszerelt sereg foglalja el a mindenféle iskolák padjait az uj iskolai esztendő kezdetén. A beirásokra aránylag kevés idő áll rendelkezésre, de elég arra, hogy minden iskola befogadhassa a maga kis népét, ha tudniillik a beirás adminisztrációnális munkáját végző tanároknak és tanitóknak kezére jár a közönség is. Azért jól teszi mindenki, ha a beiratáshoz szükséges bizonyitványokat idején beszerzi s előre elmegy abba az iskolába, amelynek gondjaira majd rábizza a gyermekét és meggyőződik arról, hogy hogyan, mely időben történik meg majd a beirás. Az iskolákban különben ez a beirás rendje:

Az I. kerületi állami gimnáziumban (Logody-utca) az utólagos beirás szeptember első három napján délelőtt lesz. Ugyanekkor tartják a pótló, javitó és fölvételi vizsgálatokat. Szeptember 4-én minden tanuló osztályfőnökénél jelentkezni köteles. *A II. kerületi kir. katholikus fögimnáziumban* a fölvételi lapokkal szeptember első négy napján kell jelentkezni. Augusztus 30-án és szeptember 1-jén tartják a javitó, pótló és magánvizsgálatokat. Ugyanitt szeptember 2., 3. és 4. napján még beirás lesz. Szeptember 5-én Veni Sancte. *A IV. kerületi kegyesrendi gimnáziumban* szeptember első két napján. délután javitó és pótló vizsgálat. Szeptember első három napján, délelőtt a juniusi beirás alapján megtörténik a fölvétel. A *IV. kerületi leánygimnáziumban* (Zöldfa-utca) szeptember első három napján beirás és fölvétel, szeptember első két napján pedig a javitó- és egyéb vizsgálatok. A *IV. kerületi evangélikus gimnáziumban* szeptember első két napján csak evangélikus tanulókat irnak be, azután más vallásuakat is. Az *V. kerületi állami fögimnáziumban* (Markó-utca) augusztus utolsó napján tartják a javitó- és pótló vizsgálatokat. Szeptember első napján saját volt tanitványaikat veszik föl. Szeptember másodikán, ha hely marad, fölveszik az idegen iskolából jötteket is. A *VI. kerületi állami fögimnáziumban* (Lovag-utca) szeptember első napján lesznek a javitóvizsgálatok, szeptember másodikán csak volt tanitványaikat irják be és csak ha hely marad, lehet kerületbeli első osztályos tanulókat is beiratni. Szeptember 3-án és 4-én a rendelkezésre álló, helyhez képest, idegen iskolákból való vagy idegen kerületekben lakó tanulókat is fölvesznek. A *VII. kerületi állami fögimnáziumban* (Barcsay-utca) augusztus 30-án javitó vizsgálat az alsóbb osztályosoknak, szeptember elsején a magasabb osztálynaknak. Ugyancsak szeptember 1-én délután fölvételi vizsgálatok. Szeptember 2-án beirás a II—IV. osztályra, szeptember 3-án beirás az V—VIII. osztályra. Szeptember 4. és 5-én pótló és magánvizsgálatok. Szeptember 6-án az iskolaév kezdete. A *VIII. kerületi állami fögimnáziumban* (Tavaszmező-utca) szeptember első napján beirás az I. osztályba; szeptember 2-án délelőtt 9—10 óráig beirás a II. osztályba, 10—11 óráig a III. osztályba és 11—12 óráig a IV. osztályba; szeptember 3-án délelőtt 9—10 óráig beirás az V., 10—11 óráig a VI., 11—12 óráig a VII—VIII. osztályba. Először mindig saját volt növendékeiket irják be, aztán a VIII. kerületben lakókat, és csak ha hely marad, akkor a más kerületben lakókat. A *VIII. kerületi mintagimnáziumban* (Trefort-utca) a beirást már befejezték és most már csak a fölvétel történik meg szeptember első napjain. A *IX. kerületi református gimnáziumban* (Lónyay-utca), bármily vallásu és bármely kerületben lakó növendékeket beirnak és fölvesznek szeptember első három napján. A *II. kerületi állami*, a *IV. kerületi községi*, az *V. kerületi állami* és a *VIII. kerületi községi reáliskolákban* szeptember első három napján lesz a beirás. A VI. kerületi állami reáliskolában (Bulyovszky-utca), ettől eltérőleg augusztus 31-én és szeptember 2—3-án lesz a beirás, ugyanitt szeptember 1-én pótló, javitó és fölvételi vizsgálatok lesznek. A *VI. kerületi községi felső kereskedelmi iskolában* a beiratás szeptember 1., 2., 3., 4. és 5-ikén délelőtt lesz. A pótló- és javitó-osztályvizsgálatok szeptember 1-én délután lesznek. Az irásbeli érettségi vizsgálat szeptember 9-ikén kezdődik. A *kereskedő tanonciskolában* a beiratás szeptember 5-től 14-ig hétköznapokon délután lesz. A *II. kerületi községi felső kereskedelmi iskolában* szeptember első négy napján, mindenkor délelőtt 9—12 óráig lesznek.

A székesfővárosi II. kerületi községi polgári fiuiskolában szeptember 1-én az első, 2-án a második, 3-án a harmadik, 4-én a negyedik és 5-én az ötödik és hatodik osztályba irják be a növendékeket. A magánvizsgák szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek; ugyancsak ekkor kezdődnek a javitó és felvételi vizsgák is. — *A VI. kerületi polgári fiuiskolában* a beiratások szeptember első öt napján lesznek, 5-én azonban már csak azokba az osztályokba vesznek föl tanulókat, amelyekben még hely van. A javitó és pótvizsgálatokat augusztus 30-án, a felvételi vizsgálatokat pedig augusztus 31-én délelőtt tartják meg. — *A belvárosi községi felső- és polgári leányiskolák* igazgatója: *Haháthy* Sándor hosszas betegségéből fölépült és átvette mind a két intézet igazgatását. *A felsőbb leányiskolában* és az ezzel kapcsolatos gimnáziumban (Váczi-utca 43. sz.) a növendékek beirása szeptember 1-től 4-ig tart, naponta 8—12 óra közt. — *A polgári leányiskolában* és az ezzel kapcsolatos kereskedelmi tanfolyamon a beiratás szeptember 1—5-ike közt történik. Az intézetbe csak a Belvárosban vagy a közvetlenül szomszédos részeken lakó szülők gyermekeit veszik föl. A fölvételre jelentkező növendékek szüleik vagy hozzátartozóik kiséretében kötelesek megjelenni az igazgatói irodában és magukkal kell hozniok végzett tanulmányaikról szóló iskolai bizonyitványukat, keresztlevelüket vagy születési okmányukat, himlőoltási bizonyitványukat és ha tandijmentességre tartanak igényt, városi adóivüket. A beirási idő alatt tartják meg a fölvételi, pót- és javitó vizsgálatokat. — *A budapesti állami felső ipariskolában* (VIII. ker. Népszinház-utca 8. szám) a gépészeti, vegyészeti, épitészeti és faipari szakban a beiratások szeptember hó 1-től 5-ig mindennap délelőtt tartatnak. — *A VI. ker. közs. polgári fiuiskolában* (Nagymező-utca 1.) a javitó és pótló vizsgálatok 1. hó 30-án. a felvételi vizsgálatok pedig 31-én, mindenkor 8—12 óráig tartatnak me. A beiratások szeptember hó 1., 2., 3., 4. és 5-én 8—12 óráig eszközöltetnek, még pedig 1-én az I., 2-án a II., 3-án a III., 4-én a IV. és V. osztályba, 5-én pedig azokba az osztályokban, amelyek még nem teltek be. Azok a növendékek, kik először iratkoznak be ezen iskolába, szülőikkel tartoznak megjelenni és ez alkalommal keresztlevelüket vagy születési okmányukat és oltási bizonyitványukat bemutatni.

A Magyar Háztartási Iskola-Egyesület, melynek elnöke báró Dániel Ernőné, X. tanfolyamát szeptember 5-én kezdi meg VII., Rottenbiller-utca 15. sz. alatti iskola helyiségében. A tanfolyam öt hónapig tart; d. e. 8—12-ig a középosztályu csa ádok leányai, este 6—9-ig a munkásleányok nyernek a háztartás minden ágából, ugymint: főzés, varrás, takarítás, mosás vasalás stb. alapos oktatást. A beiratások szeptember 1-től kezdve hétköznap d. u. 3—5 óráig. vasárnap d. e. 9—11- óráig az iskola helyiségében eszközöltetnek. A *Fővárosi szegény gyermekkert-egyiet* óvodáiban a beiratások szeptember 1-től 15-ig tartanak Folyamodhatnak bármily vallásu, nemzetiségü, törvényes vagy törvénytelen származásu, mindkét nem-

beli szegény gyermekek felvételéért, kik a harmadik életévet már betöltötték, de 6 évesek még el nem multak. Jelentkezni lehet délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig, az egyleti irodában (VII., Akácfa-utca 32. I. 8.) A *Magyarországi Központi Fröbel Nőegyesület* óvodáiban szeptember 1-én kezdődnek a beiratások naponta reggel 8—9-ig. A minta óvodában VI. Bajza-utca 35. sz. 60 ingyenes hely, míg a többi három óvodában V. Szabadság-tér 2. sz. VII. ker. Sip-u. 10. sz. és VII. Harsia-utca 36. sz. alatt 35—35 ingyenes hely van.

•

A *kolozsvári kereskedelmi akadémia* felső kereskedelmi iskolai tagozatába a tanulók felvétele és beiratása szeptember 1—4-ig tart. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én lesz s ugyanaznap az előadások is megkezdődnek. Az akadémiai tagozatra, ahová érettségi vizsgálatot tett, vagy katonai tisztképző-iskolát végzett hallgatók vételnek fel, a beiratások szeptember 5—12-ig lesznek. További felvilágosításokat készséggel megad a kereskedelmi akadémia igazgatósága.

A F. M. K. E. közgyülése.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Selmeczbánya, augusztus 27.

Selmeczbánya város, a felvidéki magyarság és a hontmegyei hivatalos körök lelkes részvétele mellett folyt le ma Selmeczbányán a *Felső Magyar Kultur-Egyesület* évi közgyülése. Minden középületről és magánházról nemzetiszinü lobogó üdvözölte a közgyülést, amely valósággal a felvidéki magyarság hazafias ünnepévé emelkedett. A vasuti állomáson diadalkaput csináltatott a város és sok ezer ember várta tegnap az érkező vendégeket, akiknek vonata a Rákóczi-induló hangjai mellett robogott be a pályaudvarra. Ott *Szitnyay* József polgármester üdvözölte a vendégeket, majd *Farbaky* István, a helyi választmány elnöke mondott nehány szives szót a F. M. K. E. vezetőihez, mire *Thuróczy* elnök felelt megköszönve a lelkes fogadtatást. Gyönyörü szép látványt nyujtott a bevonulás, miközben a összesereglett nép folyvást éljenezte a vendégeket. A honvédszobor előtt megállt a gyalogos menet, és a bányász-zenekar rázenditett a Szózatra, azután *Thuróczy* elnök szép beszéd kiséretében megkoszoruzta az emléket. Este 8 órakor a város közönsége az elnökséggnek, a kormány képviselőjének, *Lits* Gyula főispánnak és a vendégek tiszteletére fáklyásmenetet rendezett, amelyben háromszáz bányász is résztvett a maga mécseivel. A *F. M. K. E.* elnökének lakása előtt állt meg először a fáklyásmenet. *Altmann* Imre városi tanácsos üdvözlő beszédére *Thuróczy* elnök nagyhatásu szavakkal válaszolt, majd *Lits* Gyula főispán lakása elé vonult az ünneplő tömeg s *Zólyomi* Imre erdőmester üdvözlő szavaira a *főispán* nagy ékességgel hangoztatta a mai nap jelentőségét.

Ma délelőtt folyt le a közgyülés a bányászakadémia előcsarnokában. Az elnökség vezetése alatt zeneszóval a F. M. K. E. diszzászlaja alatt vonult föl a csaknem ezer főnyi közönség, közte hölgyek nagy számban.

Thuróczy Vilmos elnök rendkivül hatásos beszéddel nyitotta meg a közgyülést.

Üdvözölte a Felvidék magyarságát és az összetartás szent kapcsát látja kovácsolni Selmeczbánya nemes érceiből. Majd a nemzeti ideálok szeretetéről beszélt és szembe állitja vele a gyanusitást és irigységet, amelylyel a F. M. K. E. müködését a haza ellenségei kisérik. Rámutat arra, hogy eddig szokatlan nyiltsággal lép elő a belső ellenségeink támadása, ezt tovább türnünk nem szabad.

A magyar nemzet testvériesen megosztotta a másnyelvü lakossággal a szabadságot, minden jogot, a kultura minden áldását. A magyar nép keserves adófilléreiből kisdedóvodákat és iskolákat emeltünk, sokkal többet az idegenajkuak, mint a tiszta fajmagyar lakosság számára, megmutatva, hogy más nyelvü testvéreink haladása, fejlődése, kimüvelése kiváló gondoskodásunknak képezte tárgyát mindenkor. Ha mereven és szigoruan mérlegre vetnők az eredményeket, majdnem azt mondhatjuk hogy a saját magunk faját, a magyarságot röviditettük meg, midőn annak a vagyonából az idegen nyelvüeknek érdekeit istápoltuk. Erre a nagylelküségre nincs más példa a nemzetek életében. De az elkedvetlenitő és lehangoló jelenségek láttára önkénytelenül felvetődik a kérdés: vajjon szabad-e nagylelküségünkben tovább mennünk? Hogy vajjon számot tudunk-e majd adni az utódoknak arról, hogy az ősöktől átvett örökséggel ugy gazdálkodtunk, amint kellett? Itt, ebben a hazában nem lehet más nemzet, csak a magyar. Ezen a földön nem lehet más hazaszeretet, más kötelesség, más müveltség, más gondolat vagy érzés, csak a magyar. Mindenki, aki a magyar nemzeti kultura kötelékébe valónak érzi és valja magát a vallás és a faj, a nyelv, a vagyon és rang választófalai daczára és nemzeti életünk hü részese, ezer éves szép hazánk hüséges fia. Mi, akik a német lantos magyar érzéseit emlékmüvel örökitjük meg Csatádon, nem engedhetjük meg, hogy furiangos ámitók szétjeltépjék a nemzeti összetartozás, a nemzeti érzés szálait, melyek bennünket a mult közös emlékeinél és jövendő közös reménységeinknél fogva összefüznek: kell, hogy az államnak legyen elég hatalma, melylyel a veszedelmes áramlatoknak utját állja és azokat, kik törvényeinek ellenszegülnek, megfékezze. A társadalomnak pedig kell életerős közszellemének lenni, mely ellenállhatatlan varázsával hassa át a sziveket és az elméket és mindnyájunkat arra az utra kalauzoljon, melyen a haza és a nemzet egységes boldogulását munkálhatjuk.

Ez az ut a F. M. K. E. két évtizedes pályafutásának utja. Ideálunk, e haza magyar és boldog legyen és az ideál jelképe az F. M. K. E. zászlaja. Alatta küzdött a szónok is néha csüggedten, néha felbuzdulva, több jóakarattal, mint sikerrel, de mindig a magyar ember önzetlen lelkesedésével. Bizó lélekkel látja a F. M. K. E. dicsőségét, hogy a magyarságot ily hatalmas táborba tudta tömöriteni. Emelt fővel indul az a multak jelszavával a jövendő küzdelem elébe: Vállat a válihoz! Ezzel megnyitja a *F. M. K. E.* huszadik közgyülését.

Lelkes éljenzés zugott föl a hazafias szellemtől áthatott beszéd után, mire *Janits* Imre ügyvivő alelnök számolt be az egyesület érdemes müködéséről. *Clair* Vilmos főtitkár előterjesztésére a közgyülés a már ismertetett határozati javaslatot elfogadta, egyebek közt kimondván a főtitkári állás véglegesitését, méltányolva ezzel *Clair* Vilmos hazafias buzgólkodását.

A közgyülés után banket volt, amelyen lelkes felköszöntőkben ünnepelték a kormányt és az elnökséget. Este táncmulatság volt, amelyen Selmeczbánya város legelőkelőbb családjai is megjelentek. A közgyülést közéletünk sok kitünősége táviratilag üdvözölte, köztük: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Fehérváry*, *Láng* Lajos és *Darányi* miniszterek, gróf *Majláth* István, *Rákosi* Jenő, gróf *Esterházy* János stb.

Egy nő naplójából.

Bécsben elfogtak egy nőt, ki kis lányok füléből kiszedte a fülbevalókat. Napi munkájáról és élményeiről naplót vezetett.

Előszó.

Beirom én is, mint az uri népek,
Naplóba azt a kedveset s a szépet,
Mit láttam, s mit tapasztalék,
Mig tolvaj és bohó valék;
S ha lesznek unokáim majdan,
Hadd tudják, hogy ki voltam én,
Ki volt a nagymamájuk hajdan:
Zsebtolvajok között a fény;
S engem hogyan szerettek
A kedves pikpokettek
S hogyan imádtak a kicsiny leányok,
Kiknek cukrot és csókot hogyha hányok
Fülgyürüiktől is megfosztom őket,
A kedves, selypitő, kicsinyke nőket.
Hadd tudják meg utódaim,
Mi szépek voltak dógaim.

(*Aug. 2.*)

Ma jó napom volt, mondhatom;
Harminc forintért sem adom,
Amit ma délelőtt kerestem,
Mig vártam hosszan, méla lesben, —
Az óvodából jött vagy ötven
Kicsiny lányka és fölöttem
Oly tiszta volt az égi-bolt,
Az utcán rendőr egy se volt.
Az utcát ötven kis leányka járja,
S a fülgyürüknek ötven volt a párja.
Ötvenből husz, az épp elég,
Nem volt ily jó napom se még.

(*Aug. 20.*)

Gazság, mi történt épp ma vélem,
E szörnyü szégyent túl nem élem; —
Nagy ünnep lévén s igy az óvodába
Ma hasztalan mentem volna, hiába.
S ezért e szép szünetnapon
Magam kapom
S barátaimnak zsúrt adok,
Mert néha bőkezü vagyok.
És jöttek ők, a hü kopók,
A zsebmetszők, a zseblopók;
Sör, bor volt, mint a tenger,
S ivott a sok gazember;
S a kasszafurók, pikpokettek,
Oly jól mulattak, ittak, ettek,
Mert nálam, hogyha zsúr vagyon,
A vendég zsénbe nincs nagyon.
Ebéd után a kártya jött,
S fejem fölött
Vihartelt felhő támadt,
Szivembe szállt a bánat,
Hogy ittam is, hogy játsztam is,
A játék kedves volt, hamis;
S a kasszafurók, pikpokettek,
Fülemből minden csillogót kiszedtek,
Mint kis lánynyal, úgy bántak vélem,
E szörnyü szégyent túl nem élem.

—xl.

Az élénk császár.

— *Jelenet.* —

A legutóbbi találkozás alkalmából a cár állitólag panaszkodott, hogy a német császár *tulságos élénken* viselte magát. Ezt bátorkodom igy elképzelni:

A császár: Szervusz, Miklós!

A cár: Isten hozta, Vilmos.

A császár: Pfü, de meleg van . . . (*Ingujjra vetkőzik.*)

A cár: De Vilmos! A cárné . . .

A császár: Cárné ide, cárné oda, fő a kedélyesség. (*Lehuzza a cipőjét*).

A cár (*gunynyal*): Szép zoknija van, Vilmos.

A császár: Van annak, aki el nem iszsza!

A cár: Ki iszik zoknit?

A császár: Ezt igy mondják. (*Hasbalöki a cárt*): Potrohot eresztünk, atyuska...

A cár: Hm, hm.

A császár (*megcsipi a cárné állát*): Ej, de tüzről pattant kis menyecske. Látszik, hogy német vér. Csak egy kicsit halvány a pofikája.

A cár: Micsodája?

A császár: A pofikája. Hát hogy vagytok, gyerekek? Mi ujság Pétervárott? Mikor robbantatok fel utóljára?

A cár (*erőltetve*): Hehehe.

A császár: Mit csinálnak a nihilisták? Ugylátszik, alusznak . . . Semmi hir felőlük.

A cár: Hála istennek.

A császár: Van valami jó snapsz itt a bajón? Kipcmara khaunnyak, Kinder.

A cár: Parancsoljon, felség.

A császár: Uj, huj, de jó kedvem van!

(*Valcert táncol a cárnéval,*)

A cár: Hehehe.

A császár: Gyere öreg, te is. Kum, olda!

(*Vele is valcert táncol.*)

A császár: Na, most kitáncoltam magamat. Hol a reggeli?

(*Felszolgálják a sonkát.*)

A cár: Parancsoljon, felség.

A császár: Aj de jó hideg ez a sonka. Nem fáj a feje, madame? (*A cárné homlokára ragaszt egy szelet sonkát.*)

A cár (*dühvel*): Hehehe.

A császár: Jó kedvem van.

(*Nyakonönti pezsgővel a cárt.*)

A cár: Mna, most vége a látogatásnak. A tiz perc letelt.

A cárné (*örömmel*): Már el is mult.

A császár: Akkor szervusztok, gyerekek.

(*Megcsókolja a cárnét.*)

A cár: Hehe.

A császár: Téged nem puszizlak meg. Nagyon borostás a képed. (*A hasára üt*): Szjávász! (*Elmegy.*)

A cár: Hiába, mégis csak kedélyes fiu ez a Vilmos!

— o. —

Mandzsuriában.

Keiluncanszk mandzsuriai kormányzó elrendelte, hogy mindenki, aki kártyázik, száz botütést kap.

Mi tagadás, fura világ van,
Kelet felé Mandzsuriában.
Bottal irják ott talp alá,
Tercekassza és tulétroá.
Ott felvevésre jő a kontra,
De a rendőr az, ki bemondja . . .
Uramfia!
Ha minálunk volna Mandzsuria!

A kaszinókban bizonyára,
Ott nem makaó, ferbli járja,
S ritkán akad egy grófnak kedve
Ott ruletre, vagy huszonegyre.
S a sok festett lap bizonyára
Ott igen ritkán életpálya.
Uramfia!
Ha minálunk volna Mandzsuria!

Mandzsuriának ifjusága
Tanul az egyetemre járva,
Es ninosen délben, reggel, este
A kávéházba nyerve, vesztve,
S nem úszik el a szülők pénze
Egy blank alsón a semmiségbe.
Uramfia!
Ha minálunk volna Mandzsuria!

Mandzsuria ha erre volna,
Oh hány botosnak volna dolga,
És ott hol szirten, meredélyen

Most erdők zöldelnek kevélyen,
Vagy hol egy fácska van ma, — ott se
Volna egy zöld ág, vagy egy bot se ...
Uramfia!
De kár, hogy nincs felénk Mandzsuria!

(p.)

SZINHÁZ, ZENE

** **Magyar Szinház.** A *Magyar Szinház* illendőnek tartotta, hogy mint a főváros legifjabb szinháza egyuttal legfürgébb is legyen s már ma este megszakitotta nyári némaságát, be nem várva szeptember elsejét, a szinházak hivatalos évadnyitását. *Lotti ezredesei* vonultak be elsőknek a nyári pihenőből s a bohókás skót hadfiak, ugy látszik, még teljesen szolgálatképesek és még jó ideig nem fogják őket nyugdijazni. Akár csak jégen tartották volna őket a nyáron keresztül, olyan frissen rukkoltak a szinpadra s az a csinos kis közönség — ugy látszik, csupa szinházi rajongó, aki az első kapunyitásra beront a szinházba — már egészen őszies hahotázással mulatott a jóizu bohóságon. *Szelestey* Elza kisasszony, lengén nyárias kosztümjeiben, nagyon csinos jószág volt s épp igy énekelt és táncolt is. Az első primadonnatapsok szüzies virágait mindenesetre ő aratta le, nem érdemtelenül. A két skót ezredes, *Sziklai* és *Boros*, teljes jókedvvel mókázott s különösen az utóbbinak egészen aktuális sikere volt az első felvonás fináléjában, mint — kosaras asszonynak. Mint a magyar szinészet jeles *uttörőit* még *Tomcsányi* Rusit, *Sziklainé*-t és *Palásthy*-t szent kötelességünk felemliteni, akik közül az utóbb emlitett egész — ráthonyiasan domboritotta ki a rézbőrü, brillantos Rajah szerepét. Szóval, ha meg lehetne forditani az ismeretes példabeszédet s igy lehetne mondani: ha a *kezdet* jó, minden jó, akkor a *Magyar Szinház*nak az uj regime-je alatt, rózsás jövőre van kilátása.

(*M—s.*)

** **A Vigszinház megnyitó előadása.** A *Vigszinház*ban a nyári szünet leteltével az első előadást hétfőn, szeptember 1-én tartják meg. A mult évad legnagyobb sikerü ujdonságát *Az őrnagy ur*at adják, amely a szinház első bemutatóiáig, szeptember 5-ikéig, a müsoron marad.

** **Vasquez grófné a bécsi operában.** A *Magyar Királyi Opera* hütelen primadonnája, *Vasquez* grófné, ma este lépett fel először a bécsi operában *Aida* cimszerepében. A müvésznő, mint tudósitónk telefonon jelenti, osztatlan sikert aratott s ismert magasságu hangjával egyszerre meghóditotta magának a bécsi közönséget. A müvésznő sokszor jelent meg a lámpák előtt a zajos tapsokra.

** **Ledofsky Gizella fellépése.** *Ledofsky* Gizella, a *Magyar Szinház* kiváló müvésznője a nyári szünet után holnap, csütörtökön, lép föl először a népszerü *Postásfiu és huga* cimü bohózatban, amely a mult szinházi évben megszakitás nélkül érte meg *huszonötödik* előadását. *Ledofsky* Gizella ezuttal is Klári szerepét játszsza, amely alakitásának annak idején jelentékeny része volt a bohózat sikerében.

** **A Népszinház megnyitása.** A *Népszinház* kapui a nyári szünet után szeptember elsején, hétfőn nyilnak meg először. A közönséget sok átalakitás fogja meglepni, melyeket a nyári szünet alatt csináltatott az igazgatóság. Az előcsarnokok, folyosók és összes szinpadi öltözők tatarozásán kivül a szinház összes világitási készülékeit jelentékenyen átalakitották; az egész gázvilágitást, a nagy csillárt kivéve, Auer-égőkkel rendezték be, miáltal a szinház világitása sokat nyert. Uj kandelábereket helyeztek el nemcsak a szinház belsejében, hanem az épület homlokzatán is. A nézőtér butorzatát a Népszinházi Bizottság ujittatta fel, a szinház diszleteit pedig az igazgatóság renováltatta.

** **Egy hires énekesnő halála.** Röviden adtunk hirt *Stolz* Teréznek Milanóban történt elhunytáról, aki a hetvenes években az olasz operai szinpad egyik legünnepeltebb énekesnője volt. *Stolz* Teréz mindössze tiz esztendeig müködött a szinpadon s ez alatt az arányiag rövid idő alatt nagy vagyont énekelt össze s gazdagon vonult vissza a deszkákról. Hüséges barátnője volt élete utolsó pillanatáig *Verdi*nek, akinek dalmüveiben sikereit aratta s a nagy zeneszerző szemeit ő fogta le halálos ágyán. A müvésznő *Verdi* halála óta folyton betegeskedett és 68 éves korában halt meg.

** **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben csütörtökön a *Budapesten* cimü bohózat kerül szinre *Ujházi* Edével. Pénteken a *Váljunk el* cimü vigjátékot adják *Feld* Irénnel Cyprienne szerepében.

** **Zeneiskolai beiratás.** A Magyar női karének-egyesület és a vele kapcsolatos Budapesti Zeneiskola szeptember elején kezdik meg ez évi müködésöket, ezentul is *Major* J. Gyula szakavatott vezetése mellett. Az eddig elért fényes sikerek s a tanitványoknak mindinkább növekedő száma arra inditották az igazgatóságot, hogy a főintézeten kivül (V. Váci-körut 16.) a Józsefvárosban (VIII. Bérkocsis-utca 23.) fiókiskolát nyisson, melyben ugyancsak Major és eddigi jeles tanártársai fogják tovább is a tanitást ellátni. Beiratkozni mindkét intézetben szeptember elsejétől kezdve naponta 9—12-ig és 3—6-ig lehet; ugyanekkor jelentkezhetnek a Magyar női karénekegyesületbe ujonan belépni szándékozó zenekedvelő hölgyek is.

** **Magyar szinészet Pöstyénben.** A magyar szinészet mindjobban meghóditja a magyar fürdőket, ami annál örvendetesebb, minthogy a fürdőt nagy számban látogatják a külföldi fürdővendégek, akik egyre szivesebben látogatják a magyar előadásokat. Ezidőszerint *Monory* Sándor jól szervezett társulata játszik a pöstyéni nyári szinházban, egyre telt házak előtt. Legutóbb a *Cigánybáró* került szinre két érdekes vendégmüvésznővel, *Nikó* Linával, a *Vigszinház* kitünő komikájával és *Semsey* Mariskával, a *Magyar Királyi Opera* jeles müvésznőjével, aki nagy müvészettel énekelte Szaffit. Mindkét budapesti vendégnek zajos sikere volt s ő része volt virágokban és tapsokban.

** **Beiratások a Zenekedvelők Egyesületében.** A *Zenekedvelők Egyesületé*nek ének- s zeneképző intézetében a növendékek fölvétele, illetőleg beiratása szeptember 1-étől 8-ig az intézet helyiségében (*Bátvány*-utca 14. szám) naponta 9—12 óráig történik. Az intntézetbe fölvesznek mindkét nembeli növendéket a zongora-, hegedü-, gordonka-, zeneelmélet-, dal- és opera-énekre, az alapvető kezdettől a legmagasabb kimerülésig. Beiratási dij 10 korona. — A III. kerületi zene-konzervatóriumban a beiratások e hó 30-án kezdődnek és innen kezdve minden délután 3—6 órák között irják be a növendékeket az intézet helyiségében. (Lajos-utca 84. sz.) Beiratkozni lehet az ének, karének, zongora, cimbalom, hegedü, viola és gordonka tanszakokra. A beiratási dij 4 korona, a tandij pedig 7 korona havonként. Előadó tanárok: *Bártfay* Irén *Erdélyi* Dezső, *Vidosfalvy* Gyula, *Virág* Gábor és *Kökényesi* Ernő.

FŐVÁROS

(*) **Fegyelmi a jég és széna miatt.** *Almády* Géza tanácsos ma arra kérte *Halmos* János polgármestert, hogy ellene a fegyelmi vizsgálatot megelőző vizsgálatot rendelje el. A polgármester megigérte, hogy a kérelmet teljesiti. A fegyelmi vizsgálatnak ez a története:

A tanács a közvágóhidakon szükséges jég és széna szállitására hirdetett árlejtést. A beadott ajánlatokat a közvágóhidi bizottság tegnapelőtt tartott ülésén bontotta föl. A jégszállitásra hat ajánlatot adtak be; négy jéggyár és két magánvállalkozó, akik dunajég szállitására akartak vállalkozni. A két magánvállalkozó volt a legdrágább. A négy gyár közül a legolcsóbb, a *Budapesti Jégmüvek részvénytársaság*, 17885 koronát kért, 2985 koronával többet, mint a tavalyi legolcsóbb ajánlat volt. A tárgyalás folyamán az egyik bizottsági tag azt vitatta hogy a vállalkozók összejátszottak s azért uj árlejtést hirdessen a város. A bizottság az érvelést azonban nem fogadta el, mert Budapesten összesen négy jéggyár van s mind a négy pályázott. Ha a négy gyár csakugyan összejátszott, akkor még könnyebben összejátszik a második árlejtésben. Hogy az ajánlatok az idén drágábbak, azt a bizottság azzal látta megokoltnak, hogy a télen nem volt természetes jég, tehát a jég most drága s a vállalkozók ajánlatuk megtevésekor természetesen figyelembe vették a jég piaci árát is. A bizottság tehát azt a javaslatot tette, hogy a tanács a legolcsóbb ajánlatot fogadja el. A másik árlejtés ötvenezer métermázsa széna szállitására vonatkozott. A szállitásra tizenketten pályáztak. A legolcsóbb volt *Mayer* Salamon, utána a legolcsóbb *Brill* Ferenc, a mostani vállalkozó, harmadik a *Stéger* és *Österreicher*-cég. A mostani vállalkozóval sok baj volt a szállitásnál s azért a bizottság kijelentette, hogy ajánlatára nem reflektál. Mayer és a Stéger és Österreicher-cég ajánlata között harmincháromezer korona differencia van. A bizottság tagjai hivatkoztak arra, hogy a marhavásárra fölhajtott állatok tulajdonosai, akik a szénát megfizetik, sokszor tettek panaszt, hogy a széna rossz, az állatok nem tudnak táplálkozni s a vásártéri istállókban lesoványodnak. Számtalanszor kérték, hogy a város föltétlenül első minőségü széna beszerzését biztositsa s ők szivesen fizetnek egy-két krajcárral többet. A bizottság tagjai azt kivánták, hogy a szállitó személyében is megfelelő garanciát kapjon a város. Mayer Salamont, a legolcsóbb ajánlat tevőjét a bizottság tagjai közül senki sem ismerte s mivel nagy fontosságot tulajdonitott a bizottság a megbizhatóságnak, azt az ajánlatot tette a tanácsnak, hogy a Stéger és Österreicher-cég ajánlatát fogadja el.

Almády Géza tanácsos, az ügyosztály vezetője nem nyugodott meg ennyiben, hanem azonnal fölhivást küldött a kilencedik kerületi elüljáróságnak, hogy Mayer Salamon üzleti megbizhatóságáról azonnal szerezzen hiteles információt s az eredményről rögtön tegyen jelentést. A vállalkozóknak a bánatpénzt visszaadta, Mayer Salamonét azonban visszatartotta, s amikor Mayer a bánatpénzét kérte, fölhivta, hogy a csütörtöki tanácsülés határozatát várja meg. A kilencedik kerületi elöljáróság a nyomozást megtartotta s igazolta Mayer megbizhatóságát. A hivatalos információ alapján Almády tanácsos még tegnap azt az előterjesztést tette a tanácsnak, hogy Mayer ajánlatát fogadja el.

A tanács holnap fog dönteni ebben a dologban. Néhány uj ság azért, mert a bizottság a másik cég ajánlatának elfogadását javasolta, megtámadta *Almády* Géza tanácsost, aki pedig a szavazásban részt sem vett. Almády ma reggel olvasta a sulyos vádakat s azonnal fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen.

(*) **Uj villamos vasuti vonal.** A székesfőváros hatósága már régen kivánta, hogy a budapesti közuti vaspálya-társaság a soroksári-uti vonalát kösse össze az Orczy-uti vonalával. A társaság elkészittette a terveket, melyek szerint a két vonalat a gróf Haller-utcán át épitendő vágánynyal köti össze. A tervet a székesfőváros és a közmunkák tanácsa szabályszerüen letárgyalta és a kereskedelmi miniszter rendeletére ma megtartották az összekötő vonal közigazgatási bejárását. A bizottság, melynek elnöke *Halászy* László kereskedelemügyi miniszteri titkár volt, délelőtt gyüit egybe a központi városházának tanácstermében. A vonal vezetésére és a javaslatba hozandó épitési föltételekre nézve *Kádár* müszaki tanácsos tette meg az előterjesztést, amelyhez a székesfőváros képviselői hozzájárultak; de fönntartották mindazokat a kikötéseket, amelyek az erre vonatkozó fővárosi határozatban foglaltatnak. A bizottság ezután kiment a helyszinére, ahol a részletes épitési kikötményeket állapitották meg.

MÜVÉSZET

☐ **Országos Képzőmüvészeti Tanács.** A belügyminiszter, a ma érkezett leiratában tudatja a székesfőváros hatóságával hogy a közoktatásügyi miniszter, a képzőmüvészet rendszeres fejlesztésében mutatkozó közmüvelődési és közgazdasági érdekek előmozditása cél jából, az 1871. évben alakitott országos képzőmüvészeti tanácsot ujjászervezte s *Magyar Országos Képzőmüvészeti Tanács* néven uj központi állandó szervezetet alakitott, amely a müködését, *a király jóváhagyásával*, már meg is kezdette. Ennek az ujjáalakitott testületnek az lesz a főfeladata, hogy a képzőmüvészeti ügyek egységes és tervszerü vezetésében a kormányt a véleményével és javaslatával támogassa. De arra is kiterjed a hivatása hogy a törvényhatóságok és községek müvészeti érdekeit szolgálja. Mert olyan helyi jelentőségü képzőmüvészeti vagy iparmüvészeti ügyekben, amelyeket tárgyalni kivánnak, a képzőmüvészeti tanács velük közvetlenül fog érintkezni. Ezzel meg van adva a mód, hogy a vidék az előforduló *nagyobb középitkezések alkalmával vagy akkor, ha szobrot, festményt, vagy jelentékenyebb iparmüvészeti tárgyat akarnak megrendelni*, kikérdezzék a képzőmüvészeti tanács véleményét és birálatát.

☐ **Kitüntetett magyar müvész.** *Róma*ban most zárult be a nemzetközi grafikai kiállitás amely egybegyüjtötte a világ legértékesebb modern grafikai müveit. *Viktor Emánuel* megvételte *Olgyai* Viktornak egyik ott kiállitott müvét.

☐ **Nemzeti Szalon.** A Szalon nyári kiállitását naponként igen sokan nézik meg és különösen sokan látogatják Szent István ünnepe alkalmával a vidékiek. A müvásár is eléggé kedvező, mert több kép kelt el, mint más évben. Az igazgatóság már most nagyban készül az őszi tárlatra, amely október hónap elején nyilik meg.

EGYESÜLETEK

(**Uj egyesület.**) A *Magyarországi Betegápolók és Ápolónők Országos Egyesülete* véglegesen megalakult, alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. Az egyesület, mint az alapszabályokból kitünik két főcélt tüzött ki magának. Az egyik: a betegápolók és ápolónők szakszerü kiképeztetése, a betegekkel való gyöngéd és emberséges bánásmód. A masik cél: az egyesület tagjainak segélyezése, elöregedésük és munkaképtelenségük esetén nyugdijaztatása, betegségük esetén kórházban való elhelyezése és családjuk támogatása.

SPORT

⁂ **Helyreigazitás.** A mai postával kaptuk a következő sorokat:

A margitszigeti csapat és a F. T. C. között vasárnap lefolyt football-mérkőzés eredményéről a lapokban olyan tudósitások jelentek meg, melyek nagyon alkalmasak arra, hogy a Ferencvárosi T. C. I. csapatának nagy járadsággal megszerzett jó hirnevén akaratlanul is csorbát ejtsenek. A szigetiek ugyanis nem első csapatunkon aratták győzelmet, mert aki I. csapatunkat csak egy kissé ismeri, tudja nagyon jól, hogy ha abból — mint a jelen esetben — Berán, Pokorny, Borbás, Kolhanek és Feketeházy, tehát ugyszólván az öt legjobb játékos hiányzik, az a legjobb akarattal sem nevezhető a mi első csapatunknak. *Horváth* Ferenc, a F. T. C. kapitánya.

⁂ **A Great Ebor Handicap.** A favorit *Congratulation* és *Scullion* csufos vereségével végződött ma Yorkban az 1000 fonttal dotált, 2400 méter távolságu *Great Ebor Handicap*. A versenyt az elhanyagolt *Wargrave* nyerte meg, mig másodiknak *Orbel*, harmadiknak *Sinopi* érkezett meg. Futottak még: Strong Bow, Parthian, Uncle Mac, Scullion, Congratulation, Sea-

horse, Mannlicher, Fast Castle, Magic miror, Narcissus, Lady George, Lanoline, St.-Levan, Tatius. A három első ló start-oddsa ez volt: 20 : 1, 7, 1, 100 : 7.

*** **Nyári lóversenyek.** A nyolcadik nap nevezései elég jól sikerültek. Nevezetesebb verseny nincs programmon. Jelöltjeink:

I. *Szemere-ist.—Babám.*
II. *Rayal Flush—Csizió.*
III. *Verita—Barbarine.*
IV. *Takács—Tud.*
V. *Hamis—Gomb.*
VI. *Testa—Tullia.*
VII. *Sternbusk—Perhaps.*

*** **A budapesti lóversenyek eredményét** mindazok, akik nem mehetnek ki a versenytérre, a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg leghamarabb, mert a Hirmondó kétfutamonkint, az egyes versenyek lefutása után azonnal részletes tudósitást olvastat fel a versenyek eredményéről. A lóversenyeredmények felolvasására kétszeres riadójellel hivja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Egy kegyelmes ur.** Aki még nem szitt illatos havannát egy lucullusi lakoma után, az meg sem értheti, hogy mit jelent a dohányos embernek ez a néhány szó:

Tilos A Dohányzás.

Mert a pokol kinjait könnyebb elviselni és ételt-italt is könnyebb nélkülözni a dohányozni szerető halandónak, mint ezt az átkos tilalmat elszenvedni. Legkinosabb ez természetesen azoknak, akik ki vannak taszitva a társadalomból s büneikért a börtönökben lakolnak. Mert ott igazában tilos a dohányzás. Ott nincs foyer mint a szinházakban vagy perron, mint a közuti vasutakon, ahol a hivatalos stilus szerint is a dohányzás meg van engedve. Hő vágya tehát minden rabnak, hogy néhanapján egy kis dohányhoz juthasson s a fegyházi krónikák sokat regélhetnének a becsempészett dohányról és egyéb kisebb-nagyobbrendü füstös kihágásokról. Annál meglepőbb tehát az *ujzélandi* igazságügyminiszter reformja, aki nagyon szenvedélyes dohányos lehet, mert a szive megesett a rabokon és nem nézheti tovább szivartalan voltukat. Elrendelte tehát kegyelmesen, hogy ezután minden rabnak, aki három hónapnál hosszabb időre van elitélve, napjában egyszer engedjék meg a dohányzást. A csirkefogók tehát ezután is elesnek a szivarfüsttől, de a cimeres gazemberek annál vigabban pipázhatnak ezentul Ujzélandban.

§§ **Megtámadott mandátum.** *Toldy* János és társai szalkai választók ma peticiót nyujtottak be a Kuriához, *Jakabffy* Ferenc szalkai képviselő mandátuma ellen.

§§ **A Jogállam,** jog- és államtudományi szemlének, melyet *Edvi Illés* Károly főszerkesztése mellett dr. *Baumgarten* Nándor és dr. *Gyomai* Zsigmond szerkesztenek, megjelent a szeptemberi füzete, amely a nagyérdekü cikkek egész sorozatát tartalmazza. Dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos, a közigazgatás egyszerüsitése cimü cikkében programmot ád a reformról. Dr. Kosutány Ignác kolozsvári egyetemi tanár a római Kuriáról s a kath. Magyarországról irta tanulmányt. Dr. Meszlény Artur kifejti, miként volna megoldandó a még rendezetlen közérdekü pályázatok kérdése. Dr. Heil Fausztin közigazgatási biró a lopás minősitéséről, büntetéséről és inditványi eseteiről értekezik. Dr. Térfi Gyula miniszteri osztálytanácsos kimutatja a különbséget, mely a polgári perrendtartásnak a képviselőház előtt levő javaslata és az előbbi javaslat közt van. Nagy érdeklődést fog kelteni a Kuria négy itélete képviselővá asztási ügyekben, melyet e füzet dr. Gyomai Zsigmond kritikai feldolgozásában közöl.

§§ **Háztulajdonos és főbérlő.** Több izben megemlékeztünk már arról a letartóztatásról, amelyet a rendőrség az Egyesült fővárosi takarékpénztár följelentésére *Deutsch* Alajos háztulajdonos és *Steiner* József főbérlő ellen foganatositott. A rendőrség azóta mindkettőjüket átkisérte az ügyészséghez. A vizsgálóbiró előzetes letartóztatásukat fenntartotta, a vádtanács pedig a fogadtatást elrendelő végzést helybenhagyta. A vádtanács határozatát megfelebbezték, s a budapesti kir. itélőtábla ma délelőtt döntött a szabadlábra helyezés kérdésében. A tábla *Deutsch* Alajos fogvatartását megerősitette, ellenben elrendelte *Steiner* Józsefnek, a főbérlőnek szabadlábra helyezését. A határozatról nyomban értesitették a törvényszéket és *Steiner* ma délben már el is hagyta a fogházat.

TÁVIRATOK

Potsdam, augusztus 27. A harmadik hadtest hadgyakorlatainak befejezése alkalmával adott diszebéden *Vilmos* császár pohárköszöntőt mondott, amelyben azt a kivánságát fejezte ki, hogy a hadtest béke idején a taktikai kiképzés magaslatán állva, az legyen a jelenkornak, ami egykor *Frigyes Károly* herceg alatt volt; komoly események idején pedig ugyanolyan magatartást tanusitson és ugyanolyan babérokkal övezze zászlaját, mint *Alvensleben* alatt.

Cap Haitien, augusztus 27. *Nord-Alexis* tábornok csapatai ujra bevették a felgyujtott Limbe várost. A veszteség mindkét részen nagy. A *Cincinnati* cirkálóhajó ideérkezett.

Roosevelt kortesuton.

Portland (Maine), augusztus 27. *Roosevelt* elnök ma délután átutazóban érintette Portlandot. Az elnök beszédet mondott, amelyben határozottan állást foglalt a nemzeti testületek szabályozása, a Kubával való kölcsönösségi szerződések megkötése és egy *nagy flotta szükségessége mellett*, amelyben a béke fönntartásának legjobb biztositékát látja.

New-York, augusztus 27. *Roosevelt* elnök *Augustában* beszédet mondott, amelyben a spanyol-amerikai háboru eredményeire utalt és azt mondta: A Monroe-elvhez most nagyobb érdekeink füződnek, mint valaha. A Monroe-elv egyszerü konstatálása annak a határozott nézetünknek, hogy ebben a világrészben az itt lévő nemzetekre kell bizni, hogy sorsukat maguk között intézzék és hogy ez a világrész nem tekinthető többé valamely európai hatalmasság gyarmatának. Az egyetlen hatalmasság ebben a világrészben, amely ezt az elvet érvényesitheti, bizonyára az Egyesült-Államok, mert a mostani viszonyok között annak a nemzetnek, amely olyen elvet állit fel, mely valószinüleg valamilyen módon ellentétbe hozza más nemzetekkel, elég hatalmasnak is kell lennie annak az elvnek a végrehajtására, ha azt akarja, hogy azt az elvet elismerjék.

A sah Párisban.

Páris, augusztus 27. A persa sah pénteken meglátogatja Párisban *Loubet* elnököt.

A francia kulturharc.

Brest, augusztus 27. A Landerneauból kiutasitott apácák visszatértek oda, mert levéltárukban egy 1828-ban kelt dekrétumot találtak, amely védelmet nyujt nekik. A lakosság lelkesen fogadta az apácákat.

Balkáni csendélet.

Konstantinápoly, augusztus 27. *Bakics* montenegrói követ figyelmeztette a portát, hogy az albánok Guszinye környékén gyülekeznek azzal a szándékkal, hogy a montenegróiakat Velika mellett megtámadják. A követ erélyes intézkedéseket kért a konfliktus megakadályozására. A porta megigérte, hogy a beérkező információk alapján kiadja a kellő parancsokat.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 27. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A készáruk piacán ma is a lehető legnagyobb csönd uralkodott. Kinálat egyáltalán nem mutatkozott, de az árak nem hanyatlottak. Buzában csak nagyon kis tételek kerültek kötésre, az irányzat bágyadt volt. Rozs majdnem teljesen üzlettelen, éppugy zab is, tengeri azonban 5 fillérrel javult. A határidőpiac sem élénkült s az irányzat lanyhább lett. Tengeri 4, buza, rozs és zab 2 fillérrel emelkedett.

Köttetett: buza őszre 6.87—6.88, rozs őszre 6.18, zab őszre 6.74—6.73, tengeri szeptember—októberre 5.50—5.54—5.53, buza tavaszra 7.20—7.21, rozs tavaszra 6.42—6.44, tengeri julius—augusztusra 5.53—5.54, repce augusztus — szeptemberre 10.70—10.80 korona.

Zárlatkor: rozs őszre 6.20 korona, valamivel szilárdult, egyébként változatlan.

New-York, augusztus 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben (9.—) 9.—. Aug.-ra 8.62 (8.63). Novemberre 8.36 (8.27). New-Orleansban helyben 8.5/8 (8.1/2). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Rafined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — *Zsir:* Western steam 10.15 (10.15). Rohe és Brothers 10.25 (10.30). — *Tengeri* irányzata állandó. — Aug.-ra —.— (—.—). Szeptemberre 64.1/4 (65.1/4). — Dec.-re 48.1/8 (48.5/8). *Buza* irányzata állandó. — Piros őszi helyben 76.5/8 (77.5/8). Aug.-ra —.— (—.—). Szept.-re 75.— (75.1/2). Dec.-re 72.3/4 (72.7/8). Májusra 74.1/2 (74.1/2) Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.5/8 (5.3/4). — Aug.-ra 5.40 (5.40). novemberre 5.50 (5.50). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.05 (3.05). — *Cukor:* 2.7/8 (2.7/8). — *Ón:* 27.87 (28.—). — *Réz:* 11.50—11.65. (11.50—11.65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. — Aug.-ra —.—. (—.—). — Szept.-re 70.7/8 (71.1/2). — *Tengeri* irányzata állandó. — Szept.-re 57.1/2 (58.1/4). — *Zsir:* Szept.-re 10.82 (10.90). — Okt.-re 9.80 (9.85). — *Szalonna* short clear 10.80 (10.80). — *Sertéshus:* Szept.-re 17.10 (16.87). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Magyar-Óvárott. Általános elv, hogy minden jog a sértett félé s minden kötelesség a sértőé. Ezen az alapon a sértő köteles segédeit a sértett fél rendelkezésére bocsátani, ott, ahol s amikor azt a sértett fél követeli. Hogy ki a sértő fél a jelen esetben s kié ez a kötelesség, ezt a segédeknek kell eldönteniök, akik az ügyet s annak minden előzményeit ismerik. Ha nem tudnak megegyezni, párbajbiróság van hivatva dönteni. (*cv.*)

Kürtös. 1. Méltóztassék az Országos Zeneakadémia igazgatóságához (VI., Andrássy-ut 47.) fordulni, ott szivesen adnak felvilágositást az előadási órák felől. 2. Lehetséges. 3. Magánzeneiskoláknál esetleg meghatározhatja az órát, mikor kiván tanulni vagy a lakására járathatja — tetszés szerinti időben — az illető zenetanárt.

K. J. *Karatna-Volát.* 1. Hatvan korona. 2. A dékáni hivatalban (VIII., Muzeum-körut 8—10.) 3. Nem kell felvételi vizsgát tenni, de csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével iratkozhatik be. 4. Esetleg elengedik a tandijat, vagy legalább annak a felét. 5. Nem számitanak be semmit. 6. Arról csak az illető ujság szerkesztősége adhat felvilágositást.

F. V. *Temesvár.* 1. A táblázat nem hiteles. Még az előmunkálatokat nem fejezték be s igy végleges megállapodásról nem lehet még szó. Mihelyt eredmény lesz, közreadjuk a dolgot. 2. Indiában nincs minisztérium s nincs természetesen parlament se. Más angol gyarmatoknak van törvényhozásuk. Mindezekről bővebben a Pallas Lexikonban olvashat.

Előfizető, *Pinczehely.* Szivesen állunk rendelkezésre más ügyben, de ez annyira helyiérdekü dolog, hogy lehetetlen teret szoritanunk a számára.

M. L. *Bpest.* Csak a pénzügyminiszter engedélyével hallgathatja. A beiratkozás az egyetemen történik szeptember első felében. személyesen. Mindennap van előadás. Két félév hallgatása után vizsgázhatik. A tandij félévenkint 60 korona.

Előfizető leánya. Ismételve is kijelentjük, hogy szülői társaságában a leány bármely szolid kávéházban megjelenhetik.

Budapesti előfizető. A táviró abc-jét bármely táviróhivatalban megtudhatja s magának leirhatja. Itt nem közölhetjük.

G. J. *Miskolcz.* Szivesen válaszolnánk, ha tudnók, mit kérdezett. Ha megismétli a kérdést, rendelkezésére állunk.

R. K. Az Országos Méhészeti Egyesület, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

S. L. *Csokonya.* Ha bevonul, jelentkezzék az ezredparancsnoknál s mesterségére való hivatkozással, kérje a puskamüvesek mühelyébe való beosztását.

U. M. *Szombathely.* Valamely francia tengeri fürdőn van, ahol senkit sem fogad.

Cs. S. B. *Nagyvárad.* A Természettudományi Társulatnál VII: Erzsébet-körut 1. kaphatja meg.

Egy előfizető. Nem veszik föl, mert még nem töltötte be a tizenhatodik évét.

Szalai és Társa bank és váltóüzlete
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitója
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.
Vesz és elad sorsjegyeket, érték papirokat és állampapirokat a napi áron, elad sorsjegyeket **részletfizetésre**, ellenőrzi a sorsjegyek huzásait, beváltja **a kisorsolt sorsjegyeket** és az esedékes szelvényeket. — **Pénzkölcsönt** nyujt mindennemü sorsjegyekre és értékpapirokra.

Vizállás.

		Aug. 27. méter	Aug. 26. méter
Inn	Schärding	1.52	1.55
Duna	Passau	2.46	2.57
•	Linz	0.21	0.03
•	Bécs	0.22	0.06
•	Pozsony	2.—	2.17
•	Komárom	2.98	3.18
•	Budapest	2.57	2.77
•	Paks	2.30	2.27
•	Mohács	3.29	3.03
•	Gombos	3.52	3.46
•	Ujvidék	2.75	2.70
•	Pancsova	1.43	1.42
•	Orsova	2.04	2.06
Morva	Magyarfalva	0.76	0.80
Vág	Zsolna	0.30	0.38
•	Trencsén	0.42	0.47
•	Szered	0.74	0.73
Rába	Sz.-Gotthárd	0.06	0.06
•	Sárvár	0.51	0.54
•	Győr	2.58	2.74
Dráva	Pettau	1.14	0.—
•	Zákány	0.02	0.09
•	Barcs	0.71	0.80
•	Eszék	1.82	2.04
Mura	M.-Szerdah.	0.90	0.80
Száva	Zágráb	0.10	0.—
•	Sziszek	0.48	0.30
•	Mitrovica	1.24	1.25
Szamos	Deés	0.06	0.06
•	Szatmár	0.—	0.67
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—
Latorca	Munkács	0.14	0.15
Laborca	Homonna	0.10	0.12
Ung	Ungvár	0.01	0.01

		Aug. 27. méter	Aug. 26. méter
Tisza	M.-Sziget	0.20	0.22
•	Tokeháza	0.01	0.08
•	V.-Namény	0.26	0.—
•	Tokaj	0.64	1.51
•	Tisza-Füred	0.80	1.08
•	Szolnok	0.89	1.24
•	Csongrád	1.—	1.12
•	Szeged	1.32	1.69
•	Török-Becse	1.17	1.11
•	Titel	2.45	2.43
Ondova	Bártfa	0.48	0.48
Topolya	Hoór	1.10	1.10
Bodrog	Zemplén	0.62	0.76
Sajó	Zsolca	1.53	1.52
Hernád	H.-Németi	0.01	0.—
Berettyó	Margita	0.24	0.12
•	B.-Ujfalu	0.12	0.20
Körös	Csucsa	0.03	0.03
•	N.-Várad	0.13	0.13
•	Belényes	0.33	0.38
•	Tenke	0.—	0.—
•	Gurahonc	0.30	0.30
•	Borosjenő	0.30	0.30
•	Békés	0.18	0.20
•	Gyoma	0.04	0.02
Maros	Gy.-Fehérvár	1.50	0.76
•	Branyicska	1.10	1.40
•	Soborsin	0.—	0.—
•	Arad	0.22	0.18
•	Makó	1.36	0.54
Temes	K.-Kostély	0.30	0.46
Béga	Kiszető	0.67	0.71
•	Temesvár	0.37	0.20
•	Becskerek	0.06	0.18

KÜLÖNFÉLÉK

Fare thee well.

— *Byron.* —

Ég veled, te hűtlen asszony,
Mindörökre ég veled,
Bár reád én nem haragszom,
Nem bocsátok meg neked.

Ha belátnál e kebelbe,
Melynek titkai felett
Egykor lágyan szenderegve
Nyugtattad a fejedet;

Rejtett gondolataimba
Ha beletekintenél,
Megbánnád, hogy eltaszítva
Boldogtalanná tevél.

Bár dicsérnek érte téged,
— Ujjonganak a bajon —
Csak sérthet ez a dicséret,
Mert gyökere fájdalom.

Sok hibának nyom a terhe,
Óh de ily mérges sebet,
Mért hogy az ütött szivembe,
Ki egykor ölelgetett.

Oh ne hidd, hogy egy csapásra
Véget ér a szerelem,
Lassu annak elmulása,
Nem lobban ki hirtelen.

Szivedben még forr az élet,
Ver szivem vérezve bár,
S folyton az a tudat éget:
Nem jövünk mi össze már.

Óh mi fájhat élesebben,
Mint hogy lüktet életünk
S minden reggel mindaketten
Özvegyágyban ébredünk.

Majd ha lányunk kezd beszélni
S meg akarod inteni,
Apjáról, mondd, szólsz-e néki,
Bárha őt nem ismeri.

Majd ha karjai bezárnak
S csókkal mondja, hogy szeret,
Gondolj akkor rám, ki áldlak,
Mert boldog voltam veled!

Majd ha rám hasonlít arca,
Rám, ki tőled messze jár,
Édes sóhajra fakadva
Hűljössz hozzám, ugyebár?

Ismered minden hibámat,
De nem őrültségemet,
A reményem száll utánad,
Száll és eltűnik veled.

Dacra edzett büszkeségem
Im előtted térdepel,
Elhagytál s én búsan érzem,
Lelkem hagyott engem el.

Vége van. A szó hiába,
Nem lehet itt fordulat,
Mégis az érzésnek árja
Akaratlan tör utat.

Ég veled! hát elszakadva
Kettőnk között mind a szál,
Zúzott szív magára hagyva,
Óh ez maga a halál!

Bródy Mihály.

+ **De Wet, a szellemes.** Az ágyudörgés, a kardcsattogás zaja elhalt, a boer harcosok, hős generálisok a magánéletben kezdenek szerepelni. Fokvárosból csevegést közöl egy londoni lap De Wetről. Fokváros a boer generálist mint szalonembert kezeli. Érdekes alak, amint társaságba való ruházatban lelkes barátoktól és bámulóitól körülvéve, élénken cseveg. Nem utolsó látvány ő szép egyenes tartásu fejével, széles vállával, izmos tagjaival, atléta termetével, élénk szemével, egészséges színével és lelkesült arcával. A boer generálisok tiszteletére rendezett lakomán valósággal szellemes tréfálkozónak bizonyult. Pompás kedvében volt és kacagtatta a társaságot. Persze, akik páthoszt vártak tőle, nagyon meg voltak lepetve, mikor humort kaptak tőle. És beszélt egy sokat látott, tapasztalt férfiu könnyedségével, hogy urak, hölgyek örömmel hallgatták. Egy hölgy, akivel a tábornok akkor ismerkedett meg, igy szólt hozzá:

— Ó, nagyon örülök, hogy láthatom önt, tábornok ur... vagy talán, mint az angolok, ex-tábornok urnak szólitsam? — tette aztán hozzá naivul.

— Ugy van, ex-tábornok, nagyságos asszonyom. Most angol vagyok és mivel az angolok a nevükhöz nagyon szeretnek elül-hátul valamit biggyeszteni, nekem is kell olyan valami. Ma ex-tábornok vagyok, ki tudja, holnap már ex-cellenciás ur!

És De Wet nagyot nevetett a maga nagy bátorságán.

Ezt a levelet a londoni lap Fokvárosból még akkor kapta, mikor még nem kelt utra Angolország felé. Most már nagyon érdekes, hogy egy ujabb keletü jellemzés mennyire egészen másmilyennek mutatja be De Wetet némely tekintetben. E szerint De Wet megközelithetetlenül zárkozott természetü. A „Saxon" hajón, mely a boer tábornokokat hozta Európába, ritkán sikerült De Wetet a társalgásba bevonni, holott a hajón levő számos angol tiszt az ő szájából szerette volna megtudni, mi módon menekült meg némely biztosnak látszó hurokból. De ha szóba elegyedett De Wet a tisztekkel, beszéde mindig jó humorról tanuskodott. Igy egyszer egy skót tiszt azt kérdezte tőle, miféle angol csapattól félt legjobban.

— Bizonyos körülmények közt a skótokat respektáltam legjobban, — felelt De Wet.

— Miféle körülmények közt?

— Például ha skót élelem-szállitó csapattal találkoztam, azt sohasem támadtam meg addig, amig meg nem tudtam, visz-e viskit a kocsikon. Ha vittek, nem bántottam a csapatot.

— Miért? — kérdezte a tiszt.

— Mert a skótok utolsó csöpp vérükig harcolnak, ha viskit visznek magukkal.

Zajos derültség támadt De Wet szavaira, mert általánosan ismeretes, hogy a skótok milyen nagy ivók.

*

+ **A kétszer lenyelt gyémánt.** A bombayi angol bíróságnak most egy érdekes lopás ad gondot. Vagy két esztendővel ezelőtt beállitott egy Perkins nevü ember a Cook és Kelvey kalkuttai ékszerkereskedő-cég boltjába és azzal az ürügygyel, hogy vásárolni akar, maga elé rakatta a cég egész drágakőkészletét. Hosszu keresgélés után kiválasztott végre egy remek tüzü, hatalmas gyémántot, amelyet figyelmesen megvizsgált; az ablakhoz lépett vele, ideoda forgatta a napsugarakban s aztán egy ellenőrizetlen pillanatban a tizenkétezer forint értékü gyémántot lenyelte. Az ékszerkereskedő természetesen követelte a követ, Perkins azonban azt mondta, hogy elejtette. Az egész üzlethelyiséget átkutatták a gyémánt miatt; természetesen nem találták meg. A ékszerész azonban nem hagyta annyiban a dolgot és Perkinst letartóztatta. Hiába védekezett a tolvaj a legártatlanabb képpel, a biróság elrendelte, hogy testéről Röntgen-felvételt készitsenek. A fénykép aztán világosan feltüntette, hogy a gyémánt ott van Perkins torkának az üregében. Orvosi szakértők megpróbálták a kő kivételét, ami azonban nem sikerült. Operació utján ki lehetett volna ugyan venni a gyémántot Perkins torkából, tekintettel azonban arra, hogy az operáció életveszélylyel járhatott volna, a biróság nem engedte meg. Perkins két évig volt bezárva a gyémánt miatt, akkor azonban kibocsátották. Amint a börtönt elhagyta, első dolga volt a gyémántot előkeriteni különös rejtekhelyéből, ami valami uton-módon sikerült is neki, mert szabadulása után néhány hétre Bombayban eladásra kinálta valakinek a gyémántot hétezer forintért. A vevő azonban gyanut fogott és följelentette Perkinst, aki mikor letartóztatták, a gyémántot ujra lenyelte. Most roppant mód meg van akadva a bombayi biróság, mert nem tudja, hogy mitévő legyen Perkinssel, aki azzal védekezik, hogy egy- és ugyanazon bünselelkmény miatt kétszer nem büntethető, már pedig ezért a dologért két évet már leült Kalkuttában. A tárgyalást a biróság kénytelen volt egyelőre elhalasztani, amig a kérdés jogi elbirálására nézve megállapodnak.

*

+ **Egy 2899-iki ujság.** A Forum cimü lapban Jules Verne, aki már majdnem megvakult, leir egy

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyejev).

Irta: GORKIJ MAXIM.

(59)

— El. Utoljára még mulassunk egyet. Elmegyünk Kazánba, egyet mulatunk. Aztán megyek.

— Jó — mondta Foma. Ugy illik, hogy bucsuünnepély is legyen. De nagy ördög vagy! Tudod-e, hogy a magadfajta lányokról azt mondják, hogy éhezitek a pénzt s hogy loptok is.

— Bánom is én — mondta Sasa csöndesen.

— Nem bánt? — kérdezte Foma kivánesian. De te nem vagy olyan pénzsóvár... hisz neked csak előnyödre van, ha velem élsz. Gazdag vagyok s te elmégy. Tehát nem vagy pénzsóvár?

— En? Sasa gondolkodott, s a kezével intett. Talán nem vagyok — de ha az volnék is? Még nem sülyedtem le egészen, még nem járok az utcára. Hát kire haragudjam? Az embernek mindig meg kell mondania azt, amit akar. Hisz ember-szó lesz és nem ökör-bőgés... és én eléggé ismerem az emberek szenteskedését és becsületességét... Oh, de mennyire ismerem. Ha engem választottak volna birónak, csak a halottakat mentettem volna föl.

Gyülöletesen nevetettés igy szólt:

— No, elég ostobaságot beszéltünk már... most az asztalhoz!

Másnap reggel Foma és Sasa a hajó fedélzetén állottak, amely az öböl felé közeledett. Sasa nagy fekete kalapja, melyet hatalmas tollak diszitettek, karimája merész ivekben görbült fölfelé, magára vonta az egész közönség figyelmét. Fomát valami kellemetlen érzés fogta el, amint most Sasa mellett állott s érezte, hogy a kiváncsi pillantások szinte végigmásztak az arcán. A gőzhajó sistergett és remegett, miközben a kikötő hidjához közeledett. A parton sok ember állott, világos nyári ruhába öltözött asszonyok és férfiak. Fomának ugy tetszett, hogy a parton álló tömegben kell valakinek lenni, akit ő ismer, aki azonban most elbuvik a többiek háta mögé, de egy pillanatra sem veszi le róla tekintetét.

— Menjünk le a kajütbe — mondta Foma nyugtalanul Sasának.

— Ne takargasd soha bünеidet az emberek elől — felelte Sasa mosolyogva. Talán valami ismerőst vettél észre?

— Hm... igen — igen. Valaki leskelődik ott reám.

— Talán egy dajka, akinek tejszopó üveg van a kezében? Haha!

— No, most röhögsz — mondta Foma s dühösen pillantott Sasára. Azt hiszed talán, hogy félek?

— Már értem, hogy nagy hős vagy.

— Majd meglátod. Fölveszem akárkivel is — mondta Foma határozott hangon.

Most végignézett a parton álló tömegen, hirtelen megpillantott valakit, elsáppadt s csöndesen igy szólt: Oh, ez Majakin....

Csakugyan. A kikötő-hid közvetlen közelében állott Majakin Jakab. Két kövér asszony szorongatta jobbról-balról, de az öreg azért nagyon barátságosan lobogtatta sipkáját, miközben egyre a nyakát nyujtogatta. Szakálla reszketett, tar koponyája csillogott s szemei ugy hatoltak Foma szemébe, mintha ezernyi apró kis furó lett volna.

— Micsoda saskeselyü! — mormogta Foma, lekapva a sapkáját s Majakin felé integetett.

Majakin ugy látszott megörült ennek a köszöntésnek. Az öreg megfordult, topogott a lábával s valami furcsa mosolygás világitotta meg az arcát.

— No most lesz kikapsz — ugratta Sasa Fomát.

Ez a szó ugylátszik föltüzelte Fomát.

— Majd elválik — mondta csöndesen s a szót a foga közt eresztette ki.

A hajó most kikötött. Az emberek hullámzottak a hidon. Majakint hátraszoritotta a tömeg s egy percre eltünt Foma szemei elől, majd ujra fölbukkant s most még jobban látszott, hogy milyen gunyosan, élesen, diadalmasan mosolyog. Foma összeráncolt szemöldökkel, szigoruan nézett vissza s lassu lépésben ment végig a deszkahidon. Valaki hátba lökte s tolakodott. Ez még jobban fölizgatta Fomát. Most már szemtől szembe állt az öreggel, aki udvariasan meghajtotta magát s ezt kérdezte:

— Hova tetszik, Gorgyejev ur?

— Amerre az üzleteim parancsolják — felelte Foma s nem is üdvözölte az öreget.

— Ez nagyon dicséretes, — mondta Majakin sugárzó arccal. — S ha szabad kérdeznem, miféle viszonyban áll önhöz az a nagykalapos hölgyecske?

— Az? Az a szeretőm, — mondta Foma hangosan s bátran kiállta az öreg szuró tekintetét.

Sasa mellette állt s Foma vállán keresztül nézegette az alacsony emberkét, akinek feje Fomának csak az álláig ért. Foma hangos beszédére figyelmes lett a közönség s sokan azt hitték, hogy most valami botrány következik. Majakin is érezte, hogy csakugyan nincs kizárva a botrány s helyesen mérlegelte Foma harci kedvét. Békességesen mondta tehát:

— Beszélni valóm volna veled... Gyere velem a szállodába.

— Szivesen, ha nem tart sokáig...

— Nyilván sok dolgod van? Világos, sietned kell, hogy még egy bárkát tönkre tehessél, — mondta az öreg, aki nem tudott már uralkodni magán.

— Hát ugyan miért ne tennék tönkre, ha hagyja magát — mondta Foma kihivó hangon.

— Természetes... Magad szerzeménye... miért sajnálnád? Menjünk. És nem volna lehetséges, hogy ezt a hölgyecskét egy rövid időre a vizbe fojtanánk? — mondta Majakin halkan.

— Menj a városba, Sasa, és rendelj egy szobát a sziberiai udvarban... Mindjárt jövök

ujságot, mely New-Yorkban 2899. évben, tehát ezer év multva, East Chronicle cim alatt fog megjelenni. (Ezt Jules Verne még 1899-ben irta, innét van a 2899. évszám.) Szerkesztője az ujságnak mr. Fritz Napoleon Smith. A hires regényiró leirásából kitünik, hogy a Krisztus után harmadik ezredévben a szellemi és technikai haladás oly magas fokot fog elérni, hogy az ujsághirek terjesztését a nyomdai sajtó már meg nem győzi. Az East „Chronicle"-nek nyolcvanöt millió előfizetője van és mindenkinek megvan a saját fondográfja. Ez a gép a hangokat nemcsak fölveszi magába, hanem vissza is fogja adni ugy, hogy beszéd- vagy énekhangokat bármely időben és az eredeti forrásból bármily távolságban meg lehet hallani. Az East Chronicle szerkesztősége egy palotában van, melynek homlokzata egy kilométer hosszu; tetejéről az amerikai egyesült államszövetség lobogója leng, melyen száz csillag látható, mint ugyanannyi szövetséges államnak jelképe. A szerkesztőség egyik termében ötszáz riporter müködik, akik telefon utján az Earth Chronicle összes előfizetőinek elbeszélik mindazokat az ujdonságokat, amelyek az elmult éjjel beérkeztek. A hirek illusztrálva is vannak telefotografia utján, amely mindent, ami a világon történik, a tükrök egy elmés kombinációja segélyével visszatükröz és megrögzit. A szerkesztőség egy másik termében csillagászok folyton figyelik mindazt, ami a bolygókon történik s az összes bolygókról minden percben egy-egy fototelegram érkezik. A harmadik terem a légi eseményeket regisztrálja: itt ezer hatalmas müszer müködik, mely gigászi hirdetéseket vetit a felhőboritotta égre, miket az ablakjából vagy séta közben mindenki olvashat. A sok terem fölött mr. Fritz Napoleon Smith gyakorolja a felügyeletet, aki minden reggel fogadja az amerikai kormány követeit. Jules Verne leir egy ilyen kihallgatást, mely 2899. év szeptember 25-ikén esik meg.

•

+ **Egy khinai a pokolban.** Khinában egy érdekes novellás-kötet jelent meg, melynek szerzője leirja a pokolban való kalandjait is. Mint mondja, tisztán emlékezik, hogy születése előtt más alakban már élt a földön s java férfikorában halt meg. A pokolba került, ahol a földalatti biró a jövevények fölött itélkezett. Háromlábu székeken forró olajjal telt fazekak állottak s körül az ördögsereg csoportosult, mig néhány fogason mindenféle állatbőr függött. Aztán letépték a ruháját s állatbőrt huztak rá, miközben a biró magához szólitotta s mondotta:

— A földön elkövetett büneidért itt juh lesz belőled.

S ekkor az egyik ördög rögtön gyapjuval vonta be a szerencsétlen novellistát, aki felebbezett az itélet ellen.

— Megmentettem egykor egy ember életét, enyhitse ez szenvedéseimet.

A biró előhozatta életének könyvét s amikor megolvasta abban, hogy nem hazudott, elrendelte a pokolból való kibocsátását. Most persze le kellett vetni a juhbőrt meg a gyapjut, de ezek odanőttek már a hushoz. Két ördög nekiállt s elkezdték tépdesni s a szegény iró rettenetesen jajgatott. Végre megmenekült s — ujra született. Az elbeszélés igy végzi: „A vállamon még most is van egy kis hely, amely gyapjuval van boritva. Ha kitépem, ujra nő. Ez az emlékem a pokolból!..."

•

+ **Boldogtalan és boldog házasok.** Az angol parlament egyik tagja — mint a londoni lapokban olvassuk — sajátszerü statisztikai tanulmányozással tölti a szabad idejét. Nevezetesen kutatásokat eszközöl a házasságok pszichológiája terén Londonban. Az eredeti statisztikus e tárgyban különös tapasztalatokra jutott, amint ez az alább következő táblázatból számszerüen is kiderül.

Londonban ez idő szerint a következőképpen osztályozhatók a házasok:

Asszonyok, akik elhagyták férjüket, hogy egy más férfi mellé álljanak	1.362
Férfiak, akik hátat fordittottak feleségüknek, hogy megszabaduljanak tőlük	2 371
Házasfelek, akik önkéntesen elváltak egymástól	4.120
Házasok, akik állandóan házi perpatvarban élnek	191.023
Házasok, akik őszintén gyülölik egymást, a nyilvánosság előtt azonban a legmélyebb vonzalom látyolába rejtik gyülöletüket . .	162.320
Házasok, akik nyilt ellenségeskedésben élnek	510,132
Házasok, akiket általánosan boldognak tartanak, akik azonban bensőleg nincsenek meggyőződve a boldogságukról	1,102
Házasok, akik valóban boldogok, a többi boldogtalanokhoz viszonyitva	135

Annak a földeritésével, hogy miképpen jutott e számadatokhoz, adós maradt a statisztikus.

•

+ **Huszonkét gyerek egyszerre.** Michiganban él egy öreg házaspár, Shandrowék. Pénzük bőven van. Aranynyá vált kezeik között a sár is, s ma már, amikor fölhagytak az üzleteikkel, szörnyü nagy vagyona van a két öregnek, de egy csipogó gyermeke sincs. Erről bizony megfeledkeztek időközben. Kimentek tehát a lelencházba s ki akartak választani maguknak valami kis leányt fiut, már ami megtetszik, valami arravaló emberfiókát, aki alkalmas majd annak a sok pénznek az elköltésére, amit összehordtak az öregek. A lelencházban azonban huszonkét poronty rugdalódzott a párnás ágyacskákban s a gazdag uraság meg asszonyság jöttére természetesen valamenyien a legkedvesebb mosolygásukat vették elő. Még a pólyás babák is megkülönböztetett nyájassággal gügyögtek s egy-egy puha, gödrös kezecske simogatva babrált az öreg bácsi meg néni arcán. — Az öregek zavarban voltak. Nem tudták, hogy melyiket szeressék a sok közül, elhatározták tehát hirtelenében, hogy fölnevelik valamennyit. Igy lettek ők egyszerre huszonkétszeres apák és anyák, holott ugy mult el az életük, hogy egy örökösük se született.

én is! — mondta Foma, aztán Majakin felé fordult s büszkén mondta: Igy! Mehetünk.

A szállodáig vezető uton egy szót sem szóltak. Mikor Foma észrevette, hogy Majakin nagyokat ugrik, nehogy elmaradjon tőle, szándékosan meggyorsitotta lépteit s mulatott azon, hogy az öreg nem tud vele lépést tartani.

— Pincér — mondta Majakin barátságosan, mikor a vendéglő ebédlőjébe értek s egy sarokba telepedtek — adj egy üveg asztali bort. Olcsót.

— Nekem pedig egy konyakot — rendelt Foma.

— U-u-ugy?... Ha rossz kártyája van az embernek, kiadja az utolsó tromfot előre — mondta gunyosan Majakin.

— Nem tudja, hogy miként szoktam játszani — mondta Foma nyugodtan.

— Nem? Tévedsz. Sokan játszanak igy...

— Hogyan?

— Mint te... Bátran, de esztelenül...

— Ugy játszom, hogy vagy szétreped a fejem, vagy kettéhasadnak a falak — mondta Foma tüzesen s öklével az asztalra ütött.

— Nyilván ittál ma már? — kérdezte Majakin mosolyogva.

Foma eligazodott a székén s haragtól eltorzult arccal igy szólt:

— Majakin! Maga okos ember... Tisztelem önt az esze miatt.

— Köszönöm, fiam!

— Majakin fölállt, meghajolt, miközben kezével az asztalhoz támaszkodott.

— Ne köszönje... Azt akarom mondani, hogy én nem vagyok huszéves... Nem vagyok gyermek...

— Persze, persze, — hagyta helyben Majakin. — Elegel éltél, ez nem szenved kétséget. Ha a szunyog ilyen sokáig élne, akkorára nőne, mint a tyuk.

— Talán jó volna, ha nem tréfálna, — intette Foma s olyan nyugodtságot szinlelt, hogy Majakin megrettent s arcán látszott, mint vonaglanak a barázdák.

— Miért jött ide? — kérdezte Foma.

— Kárt tettél... Látni akarom, hogy mennyi... valamiképpen mégis csak rokonod vagyok s neked nincs másod, csak én...

— Hiábavaló gond... Tudja mit, apám: vagy teljes szabadságot ad nekem vagy átveszi az egész üzletet... vegyen el mindent! Az utolsó rubelt is!

Ez az ajánlat hirtelen és váratlanul jutott Foma eszébe. Soha életében nem gondolt még erre. Most azonban erősen meg volt győződve arról, hogy ha Majakin átvenné az egész üzletet, ő szabadon élhetne. Oda mehetne, ahova neki tetszik s azt tehetné, amit akar. Mindeddig megkötötte, lebilincselte valami, ámde nem ismerte békéit s nem értett ahhoz, hogy miképpen kell lerázni a bilincseket. Most azonban olyan egyszerü, természetes módon jutott az eszébe. Szivében izgató és boldogitó reménység tüze lángolt föl, látta, hogy zavaros életébe valahonnan valami fénysugár lövell be s mintha széles, nagy utak nyiltak volna meg előtte. Agyában ezerféle kép támadt, bámulva nézte, mint váltakoznak s összefüggéstelen szavakat mormogott.

— Ez volna... A legjobb volna! Vegyen el mindent — s vége! Én pedig kimegyek a nagy világba!... Igy nem tudok élni... mintha sulyokat akasztottak volna rám... mintha meg volnék kötözve. Ez is, amaz is el van tiltva... én szabadon akarok élni... hogy tapasztalatokat gyüjtsek... majd beosztom én az életemet... Mi vagyok most? Fegyenc vagyok. Kérem, vegyen el mindent. Mindent. Vigye el az ördög. Kérem, szabaditson meg! Miféle kereskedő vagyok én? Nem szeretem ezt... aztán majd elvonulok az emberek elől, mindenki elől. Majd megtalálom a helyemet. Valahol talán találok munkát s dolgozom... esküszöm, hogy dolgozom. Tegyen szabaddá... Látja, iszom... s folytonosan asszonyokkal vesződöm.

(Folytatása következik.)

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A hegyvidéki akció. *Kazy* József miniszteri osztálytanácsos, miniszteri megbizott a mult héten beutazta Máramaros vármegye izai és sugatagi járásait, hogy ott a nyár elején pusztitott árvizokozta károkról személyesen meggyőződést szerezzen s a bajok orvoslása szempontjából előterjesztéseket tehessen.

A petróleum-kartell. A *kőolaj-kartell* megkötését célzó tárgyalások ma is eredménytelenül végződtek. A megegyezés elérésére irányuló általános fáradozás dacára a kivánt megállapodás ma sem jöhetett létre. A tárgyalásokat holnap folytatják.

A szab. kassa-oderbergi vasut üzemében lévő tátra-lomniczi és csorbatói fogaskerekü vasutakon a személyszállitó vonatok forgalma folyó évi szeptember 15-étől bezárólag szeptember 30-ikáig meghosszabbittatott. Ezen idő alatt Poprád-Felka és Tátra-Lomnicz között a 802/803., 804/805., 806/807. számu vonatok és a csorbatói fogaskerekü vasuton a 902/903., 904/905., 906/907. számu vonatok naponta fognak közlekedni.

A new-yorki tőzsde. *New-Yorkból* jelentik augusztus 26-iki kelettel: Az értéktőzsde eleinte élénk volt. A hivatásos spekuláció más értékpapirok felé fordult, mint eddig, hogy az általános irányzatra kedvező befolyást gyakoroljon és az irányzat javulását nyereség-realizációkra használja fel. Később a piac szabálytalan volt. A forgalomnak sok ága el volt hanyagolva, mert semmiféle hirek nem indokolták a javulást. Később az árfolyamok realizációk hatása alatt visszaestek előbbi szinvonalukra. A zárlat nehézkes és nyomott volt. A részvényforgalom 1.300.000 darab.

Külkereskedelmi forgalmunk juliusban. A magyar királyi központi statisztikai hivatal most küldte szét a folyó évi juliusi külkereskedelmi forgalom eredményeit tartalmazó füzetet. Megjegyezzük, hogy a közleményben kimutatott értékadatok számitása már az 1901. évre megállapitott kereskedelmi egységértékekkel történt. Ezenkivül az értékszámitásnál az egyes aitételekre felbontott áruk értéke az áruforgalmi értékmegállapitó bizottság által ideiglenesen már ez évre megállapitott egységértékekkel számittatott.

Az adatok szerint julius hóban a magyar korona országainak területére 2,967.715 métermázsa és 214.479 darab árut hoztunk be, mely mennyiségből 1,906.426 métermázsa és 75.093 darab Ausztriából érkezett. Kivitelünk ugyanezen hónapban 5,116.076 métermázsa és 1,180.921 darabot tett és ebből 3,569.538 métermázsa és 600,649 darab esett Ausztriára.

Behozatalunk mennyisége a folyó év első hét hónapjában 1·68 millió métermázsával kevesebb és 310 ezer darabbal több, mint a mult év első hét hónapjában. Kivitelünk mennyisége pedig ugyanezen időszak alatt az elmult év megfelelő időszakával szemben 1·52 millió métermázsával csökkent, ellenben 723 ezer darabbal emelkedett.

A folyó év első hét hónapjában a behozott áruk értéke 646·87 millió koronát, a kivitt áruk értéke pedig 670·80 millió koronát tett és igy kereskedelmi mérlegünk 23·92 millió koronával volt aktiv.

Ausztriával azonban kereskedelmi mérlegünk 26·7 millió koronával passziv, mert 496·9 millió korona értékü behozatalai szemben kivitelünk csak 470·2 millió koronát tett. Azon feltünő körülményt, hogy Ausztriánát a folyó évi január—juniusi időszak 7·87 millió koronát tevő behozatali-többletünk folyó évi január—juliusi időszakban 26·74 millió koronára emelkedett föleg az magyarázza, hogy amint már fentebb is jeleztük, az értékszámitás már nem az 1900. évi, hanem az 1901. évi egységértékkel történt, amely egységértékek egyes árukra magasabban állapittattak meg.

Behozatalunkban első helyen a fonó-szövőipar készitményei állanak, melyekért összesen 207 millió koronát fizettünk a külföldnek, ebből magának Ausztriának 200·08 millió koronát. Fontosabb cso-

portok még a ruházatok és fehérnemüek 35·75 millió koronával (ebből Ausztria 34·75 millió korona); bőr és bőráruk 34·44 millió koronával (ebből Ausztria 32·45 millió korona); vas- és vasáruk 32·00 millió koronával (ebből Ausztria 29·51 millió korona); gépek és géprészek 21·55 millió koronával (ebből Ausztria 16·97 millió korona); mü- és hangszerek 24·64 millió koronával (ebből Ausztria 20·21 millió korona) stb.

Legfontosabb kiviteli áruinkból, a gabonanemüekből és lisztből a folyó év első hét hónapjában 0·69 millió métermázsával kevesebbet vittünk ki, mint az 1901. év megfelelő időszakában. Arpa- és kukoricakivitelünk nagyobb, ellenben buza-, rozs-, zab-, valamint lisztkiviteliink kisebb volt, mint a mult év megfelelő időszakában. Emlitett árukért a folyó év január—julius hónapokban 186 millió koronát kaptunk s ebből Ausztriától 162 millió koronát.

Vágó- és igás állatokból a folyó év első hét hónapjában 734.666 darabot vittünk ki, 116.911 darabbal többet, mint a mult év ugyanezen hónapjaiban. A vágó- és igás állatok ez évi kivitelének összes értéke 124·38 millió korona volt, mely összegből 96·42 korona esik Ausztriára. Örvendetes gyarapodás észlelhető még tojáskivitelünknél, mely a mult év első hét hónapjával szemben 50.000 métermázsával növekedett.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. — *Bécsben* a kontingentált készáru 39·80 korona pénzben, 40.20 korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Augusztus 26-án. Felhajtás: Zsirsertés, ugy mint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül 14 darab, II. rendü 280—350 kilogrammig 16 darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli 52 darab, közép 220—300 kilogrammig 217 darab, könnyü 220 kilogrammig 117 darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig —— darab. Összesen 416 darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 140—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Felhajtás összege 416 darab. Előző napi maradvány 544 darab, összesen 960 darab. Eladatott 762 darab. Maradvány 198 darab. A vásár irányzata lanyha. — Következő árak jegyeztetlek: Zsirsertés: Öreg I. rendü 350 kilogrammon felül 90—92 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 82—86 fillérig. kanló ——— fillérig, silány ——— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—95 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 86—92 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 72—88 fillérig, süldő ——— fillérig. malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig, kilogrammonkint, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 27.

A kinálat mérsékelt, a vételkedv korlátolt volt ma. Nyugodt hangulat mellett 18.000 métermázsa buza került a forgalomba változatlan árakkal.

Rozs és zab tartott árakon került a forgalomba.

Tengeriben 5 fillérrel emelkedtek az árak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 30 f., 300 mm. 82 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 40 f., 500 mm. 82 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 32½ f., 400 mm. 81·5 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81·5 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 81·5k. 7 K. 25 f. felső. 100 mm. 81·5 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 81·5 k. 7 K. 35 f., 600 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 300 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 400 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 600 mm. 80 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 81·5 k. 7 K. 30 f., 200 mm. 80·5 k. 7 K. 20 f. felső. 100 mm. 80·5 k. 7 K. 25 f., 150 mm. 80 k. 7 K. 17½ f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. — f. bükkös, 100 mm. 79·5 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 75 k. 6 K. — f. felső üszkös.

Fehérmegyei: 100 mm. 80·5 k. 7 K. 20 fillér.

Hartai: 28400 mm. 77 k. 7 K. 10 f.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 81·5 k. 7 K. 42½ f., 400 mm. 81 k. 7 K. 10 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 150 mm. 80 k. 6 K. 75 f. üszkös, 350 mm. 80 k. 7 K. 05 f., 150 mm. 80 k. 7 K. 01 f., 100 mm. 80 k. 6 K. 90 f. sárga, 400 mm. 79 k. 7 K. 05 f., 500 mm. 79 k. 6 K. 92½ f. sárga, 150 mm. 79 k. 6 K. 80 f. nyirkos. 300 mm. 79 k. 6 K. 90 f. sárga, 400 mm. 78·5 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 77 k. 6 K. 90 f.

Makói: 300 mm. 80 k. 7 K. 20 f.

Karczagi: 100 mm. 81·5 k. 7 K. 32½ f.

Adonyi: 725 mm. 78·5 k. 7 K. — f., 770 mm. 78·5 k. 7 K. — f.

Bácskai: 100 mm. 78 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 77·5 k. 7 K. 05 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 700 mm. 6 K. 32½ f., 400 mm. 6 K. 30 f., 200 mm. 6 K. 32½ f., 200 mm. 6 K. 20 f., 600 mm. 5 K. 52½ f., 200 mm. 5 K. 50 f.

Tengeri: 300 mm. 5 K. 30 f., 100 mm. 5 K. 30 f., 1500 mm. 5 K. 27½ f., 500 mm. 5 K. 25 f.

Arpa: 500 mm. 6 K. 20 f.

Zab: 100 mm. 5 K. 87½ f., 100 mm. 5 K. 72½ f., 100 mm. 5 K. 80 f., 200 mm. 5 K. 67½ f., 100 mm. 5 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 16½ f., 100 mm. 6 K. 15 f. paritás. 600 mm. 6 K. 20 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készaru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	Kilós	50 Kilogramm ára		Kilós	50 Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.15	7.35
„ „	77	0.—	0.—	81	7.25	7.50
„ „	78	7.—	7.20	82	—.—	—.—
„ „	79	7.05	7.25	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	76	0.—	0.—	80	7.10	7.30
„ „	77	0.—	0.—	81	7.20	7.45
„ „	78	6.95	7.15	82	—.—	—.—
„ „	79	7.—	7.20	—	—.—	—.—
Pestvidéki	76	0.—	0.—	80	7.15	7.30
„ „	77	0.—	0.—	81	7.15	7.45
„ „	78	6.90	7.05	82	—.—	—.—
„ „	79	6.96	7.20	—	—.—	—.—
Bánsági	76	6.80	6.90	80	7.05	7.15
„ „	77	6.85	6.90	81	0.—	0.—
„ „	78	6.80	6.95	82	—.—	—.—
„ „	79	6.95	7.05	—	—.—	—.—
Bácskai	76	6.85	7.—	80	0.—	0.—
„ „	77	6.90	7.10	81	—.—	—.—
„ „	78	7.—	7.15	82	—.—	—.—
„ „	79	7.05	7.25	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek		Kilós	50 Kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig
Rozs uj elsőrendü		70—75	6.10	6.25
„ „ másodrendü		—	5.90	6.—
Arpa „ takarmány		60—62	5.25	5.40
„ „ égetni való		63—64	5.15	5.25
„ „ sörfőzésre való		64—66	0.—	0.—
Zab „		39—41	5.65	5.85
Tengeri ó bánsági		—	0.—	0.—
„ „ másnemü		—	0.—	0.—
Repce uj káposzta		—	10.—	10.30
Köles „ bánsági		—	0.—	0.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1902.	6.61—6.64—6.62
Aprilisi buza 1903.	6.97—6.99—6.97
Októberi rozs 1902.	5.84—5.86—5.85
Aprilisi rozs 1903.	6.10—6.11
Októberi zab 1902.	5.47—5.42
Aprilisi zab 1903.	5.74—5.70
Májusi tengeri 1903.	5.32—5.35—5.32
Augusztusi repce 1902.	—.—.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	6.63— 6.64
Aprilisi buza 1903.	6.96— 6.97
Októberi rozs 1902	5.84— 5.85
Aprilisi rozs 1903.	6.10— 6.11
Októberi zab 1902.	5.42— 5.44
Aprilisi zab 1903.	5.70— 5.72
Májusi tengeri 1903.	5.33— 5.34
Augusztusi repce 1902.	—.—.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre 1902.	6.63— 6.64
Aprilisi buza 1903.	6.97— 6.98
Októberi rozs 1902.	5.85— 5.86
Aprilisi rozs 1903.	6.10— 6.11
Októberi zab 1902.	5.42— 5.43
Aprilisi zab 1903.	5.71— 5.72
Májusi tengeri 1903.	5.32— 5.34
Augusztusi repce 1902.	—.—.—

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde, tekintettel a tegnap esti alacsonyabb külföldi zárlatokra, lanyhán nyilt meg, később azonban, a Magyar Hitelrészvények iránt mutatkozó érdeklődésből kifolyólag, az irányzat megszilárdult. A déli tőzsdén a hangulat kedvező maradt, a forgalom azonban szük korlátok között mozgott.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 682.50—683.50. Magyar hitelrészvény 731.50—734.—. Jelzálogbank részvény 480.50—482.—. Államvasuti részvény 717.75—718.—. Közuti vaspálya részvény 639.50—640.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 98.— százalék. Magyar Hitelbank részvény 734.——734.75. Jelzálogbank részvény 450.50—451.50. Osztrák hitelrészvény 684.—— 683.50. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 534.—— 538.—. Közuti vaspálya részvény 638.50—639.50. Városi villamos vasut részvény 332.——333.—. Déli vasut részvény 69.——70.—. Államvasuti részvény 717.50—717.75 korona.

A 4 órai záriatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 685.50. Magyar hitelrészvény 736.50. Leszámitolóbank részvény —.—. Rimamurányi vasmü részvény —.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 717.50. Közuti vasut részvény 638.50. Villamos vasut részvény 332.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona. vörös bánsági —.——.— korona, középszemü —.——.— korona, nagyszemü —.——.— korona. Disznózsir: budapesti 70 ——70.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona. városi 4 darabos 59.——59.50. korona, 3 darabos 63.——63.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: bosznai, szokás szerinti minőség 11.——11.25 korona. 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 14.50—14.75 korona, 85 darabos 19.25—19.50 korona. azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.25—10.50 korona. 100 darabos 14.25—14.50 korona. 85 darabos 18.50—19.— korona. Szilvai: slavóniai 16.25—16.75 korona, szerbiai 14.——14.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén szilárd volt az irányzat.

A déli tőzsdén tartott a szilárd irányzat.

Zárlatkor szilárd maradt az irányzat.

Bécs, augusztus 27. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 121.55. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 162.65. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 468.—. Rimamuranyi vasmürészvény 497.—. Magyar koronajáradék 97.90. 4%-os Magyar földtenerm. kötvény 97.60. Magyar hitelbank részvény 733.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 204.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 377.66. Magyar keresk. bank ——. Magyar cukoripar 12.50.

Becs, augusztus 27. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 101.80. 4%-os oszir. aranyjáradék 121.55. 1860-os sorsjegy 152.40. Osztrák hitelsorsjegy 428.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 455.50. Osztrák-magyar bank 1585. Déli vasut 68.75. Dunagőznajózási részvény 939.50. Dohányrészvény 317.—. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltok 117.—. 4·2%-os ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 100.15. 1864-iki sorsjegy 250.—. Osztrák hitelintézeti reszvény 684.50. Unionbank 539.—. Osztrák Länderbank 419 25. Osztrák-magyar államvasut 717.—. Elbavölgyi vasut 467.—. Alpesi bányarészvény 390.50. 20 frank. arany 19.07. Londoni váltóár 239.75 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 360.—. Az irányzat nyugodt.

Becs, augusztus 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 685.—. Magyar hitelrészvény 733.50. Angol-Osztrák bank 277 50. Bécsi bankegyesület 455.50. Union bank 540.—. Länderbank 420.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 717.—. Déli vasut 68.75 Elbavölgyi vasut 467.50 Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 317.50. Rimamuranyi vasmü 499.—. Alpesi bányarészvény 390 50. Májusi járadék 101.80 Magyar korona járadék 97.90. Török sorsjegyek 111.75. Német birodalmi márka 117.01—117.05. Napoleond'or —. Szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 27. (*Tőzsdei tudósitás.*) Ugy a tegnapi nyugati tőzsdék, mint a newyorki tőzsde lefolyása eleinte elkedvetlenitette az itteni spekulációt és később gyöngeségre vezetett, amely nagyobbára kohó- és bányarészvényekben jutott kifejezésre. Járadékok mind jól tartották magukat. Bankokban, vasutakban nincs vevőkedv. Kanada-Pacific és transvaali vasuti részvények nyomottak. Zárlatkor hitelrészvények bécsi vételekre emelkedtek. Ultimópénz 2%-ról rendkivül kevés prolongációs anyag mellett. Magánkamatláb 1½%.

Berlin, augusztus 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.75. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 154.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.75. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 184.60. Általános villamossági Edison 170.80. Geisenkirchení 170.80. Laura-kohó 197.70. 4·2%-os ezüstjáradék 102.10. 4%-os magyar aranyjáradék 102.20. Osztrák hitelrészvény 216.—. Déli vasut 18.50. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön 97.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.40. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 171.90. Harpeni 163.25. Az irányzat szilárd.

Berlin, augusztus 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák hitelrészvény 216.10. Osztrák-magyar államvasut 153.90. Déli vasut 18.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy 216.25. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, augusztus 27. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 105.—. Osztrák Länderbank —.— 3%-os francia járadék 101.02. Ottomanbank 572.—. 3½%-os francia járadék 101.45. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Párisi bankrészvény 1047. Olasz járadék 102.52. Francia törlesztési járadék 100.30. Osztrák földhitelintézeti részvény 1288. Török dohányrészvény 349.—. Az irányzat tartott.

Frankfurt, augusztus 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 102.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.70. Magyar koronajáradék 98.60. Osztrák-magyar bank 114.05. Déli vasut 18.10. Elbavölgyi vasut 118.20. Londoni váltóár 204.17. Bécsi bankegyesület 115.75. Villamos részvény 124.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 102.10. 4%-os magyar aranyjáradék 102.05. Osztrák hitelrészvény 216.—. Osztrák-magyar államvasut 154.20. Északnyugati vasut 854 16. Bécsi váltóár 81.31. Párisi váltóár 813.26. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 196.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok *januárra. Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 216.25. Német bank 20.09. Disconto —.—. Berlini kereskedelmi bank —.—. Geisenkirchení —.—. Harpeni 162.75. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, augusztus 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 101.50. 1860. sorsjegy —.—. Déli vasut 18.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.65. Osztrák hitelrészvény 216.35. Osztrák-magyar államvasut 153.75. Olasz járadék 103.25. 4%-os magyar aranyjáradék 101 90. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 27. A sertésüzlet irányzata: tartott.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 104—106 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 104—106 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 112—116 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ———

fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 109——112 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 108——110 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 106—108 fillérig.

Sertésjétszám 1902. aug. 25. napján volt készlet 44.806 darab. — 1902. aug. 26. napján felhajtatott 405 darab, 1902. augusztus 26. napján elszállíttatott 740 darab, 1902. augusztus 27. napjára maradt készletben 44.471 darab.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, augusztus 28. — Római katholikus: Ágoston en. — Protestáns: Ágoston. — Görög-orosz: (augusztus 15.) Nagy. 3. A. — Zsidó: Ab. 25. — Nap kél: 4 óra 58 perckor. — Nyugszik: 6 óra 30 perckor. — Hold kél: 12 órakor délben. — Nyugszik: 2 óra 50 perckor éjjel.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 6-ig. Belépődij 50 fillér.

Nemzeti Museum. Állattár, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Iparművészeti museum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig.

Technologiai iparmuseum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 2 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1-ig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Museum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üst letvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, augusztus 27.

A levegőnyomás szabálytalan eloszlást mutat. Dél-Skandinávia és délkeleti Európa fölött maximumok vannak, mig északkeleten egyrészt és nyugaton másrészt alacsony levegőnyomás terül el.

Az európai időjárási viszonyokban nincs lényeges változás. Esők leginkább nyugoti Európában és Németországban voltak.

Hazánkban az idő derült és a hőmérséklet jóval magasabb a normálisnál.

Kilátás: Meleg és az ország nyugoti részén zivatarra hajló idő várható.

GUMMI

és **halhólyag-különlegességek**, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, Capottes americans 2, 3, 4, 5 frt tucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Pessarium occlusivum frt 1.50—2.50-ig orvosi rendeletre. Diana-öv havibaj-kötelék 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban

Budapest, Kerepesi-ut 32. M.,

a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősitőül, ficzamoknál, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesitő a lovakat. Csak a fenti védjegygyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfükereskedésében. Főraktár: Kwizda Ferenc János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

Főraktár: **Török József gyógyszertára Király-utca 13. és Andrássy-ut 26.**

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(Átjáróház és lift használat).

A legalhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Lepke acetylenlámpa

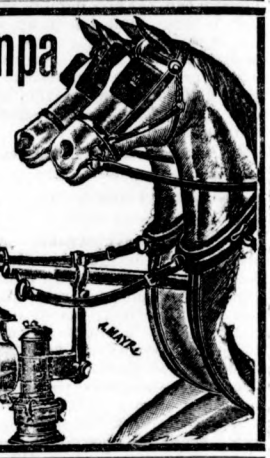

Rendkivül erős fehér fényével a lepkéket magához csalja és széles tálcájával elfogja, ezért

szőllőkben

vendéglőudvarok és kerthelyiségek részére rendkivül célszerü. Ezenkivül kaphatók kocsi-, rud-, póznalámpák-, automobil- és kerékpárlámpák-, asztali-, függő-, kézi-, kerti-, udvari- és utcai lámpák.

Bárdi József

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 48.

Leánynevelő és tanintézet

nyilvánossági joggal felruházaa **Rákos-Palotán** nyilvánossági joggal felruházva.

Áll 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitünő tenerők. Elfogad bennlakó növendékeket (felnőtteket is). Kiállit államérvényes bizonyitványokat. A neveldei dij igen mérsékelt. Rákospalota Budapesthez csak 15 percnyi távolságban fekszik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. Kivánatra ismertetővel szolgál.

özv. Moré Stettner Augusta, igazgatónő.

Egyedüli és kizárólag csak **Bluz-áruházban**

Zoltán Dezső Király-utca 30. kaphatók szövet vagy poszté 1 forintól, selyemből 4 forintól feljebb.

Saját műhely!

— Szabott árak! —

Szenzációs találmány!

M. kir. szabadalom 21355.

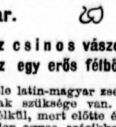

Ágy

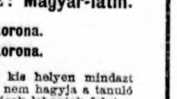

Összerakva.

Összerakható és kézitáskában hordható szab. ágy, mely nappal egy kis táskába helyezhető és éjjelre **kényelmes ágy.** Ez az ágy **fölöslegessé teszi az ágynemüt. Szük lakásokban** megbecsülhetetlen. **Vendég-, gyermek- és cselédszobákban** valamint kiránduláknak **nélkülözhetetlen.**

Kapható: **Freudiger Mózes és fiai** magy. ágy-, fehér- és ruhanemügyárában

Budapest, VI., Laudon-utoza 6. — Telefon 29—75.

Tankönyvek

a felső kereskedelmi isk. számára.

Tanárok, szülők és magántanulók figyelmébe ajánlva.

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium által engedélyezett **felső kereskedelmi iskolai tankönyvek jegyzéke.**

Megrendelhető **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)** cs. és kir. udvari könyv. ereskedés kiadóhivatalában **Budapesten, VI., Andrássy-ut 21. szám alatt.**

Magyar olvasókönyv. Dr. Balassa Józseftől. I. kötet 3 kor., II. kötet 2 kor. 80 f., III. kötet 3 kor.

Poetika. Olvasókönyvvel. Dr. Négyesy Lászlótól. 3 kor. 20 f. Dr. Riedl Frigyestől 2 kor. 80 f.

Rhetorika. Olvasókönyvvel. Dr. Négyesy L.-tól 3 kor. 20 f. Dr. Riedl Frigyestől 2 kor. 60 f. Dr. Zlinszky Aladártól 3 kor.

Irodalomtörténet, olvasókönyvvel. Tóth Sándortól. I. kötet 3 kor. 20 fill., II. kötet 2 kor. 80 f. Dr. Váczy Jánostól. I. kötet 4 kor. 80 f., II. kötet 3 kor. 80 f., Dr Weszely Ödöntől.

Magyar verstan. Beksics Ignáctól. 1 kor. 20 f.

Költői olvasmányok. Toncs és Loósztól. 2 kor. 40 f.

Magyar helyesirás szabályai. Összeállitotta Hoffmann Mór. 40 f.

Magyar fogalmazó. Sándor Domokostól 3 kor.

Paraenesis. Kölcsey Ferenctől. 80 f.

Német grammatika (Deutsche Grammatik). Felsmann Józseftől. 2 kor. 80 f.

Német nyelvtan. (Deutsche Sprachlehre). Fleischhacker M. Fr. és dr. Kárpáti L.-tól. 2 kor. 80 f.

Rendszeres német nyelvtan. Dr. Kemény Ferenctől. 2 kor. Endrei Ákostól. 2 kor.

Német olvasókönyv. Garai Ede és Jesze K.-tól. I. köt. 2 kor. 40 f. II. kötet 4 kor.

Német tan- és olvasókönyv. Dr. Heinrich G.-tól. I. köt. 2 kor. 80 f., II. köt. 2 kor. 80 f., III. kötet 2 kor. 40 f., IV. köt. 2 kor. 40 f.

Magyar-német kereskedelmi levelezés. Garai E. és Pinterits K.-tól 4 kor.

A német irodalom rövid vázlata. Heinrich G.-tól. 2 kor. 40 fillér.

Német stilusgyakorlatok. Garai Edétől 2 kor. Endrei Ákostól 2 kor. 40 f.

A német helyesirás. Dr. Kemény Ferenctől 50 f.

A német helyesirás szabályai. Schwicker J. H. és Tiber A.-tól. 1 kor. 20 f.

A német rhytmika alapvonalai. Felsmann J.-tól. 80 f.

Levélszerinti oktatás a német nyelv tanulására. Róder Adolftól. Teljes 40 levélben. 16 kor. Egy-egy levél 40 fillér.

Deutsches Stilbuch. Dr. Schwicker J. H.-tól. I. rész. 1 kor. 28 f., II. rész 2 kor. 40 f.

Német-magyar, magyar-német szótár. Dr. Schack Béla és Bartos F.-tól.

Francia nyelvtan és olvasókönyv. Mébold ós Ujvári B.-tól. I. kötet. 1 kor. 80 f., II. köt. 2 kor. Bartos és dr. Chovancsák I.-tól. I. rész 2 kor. II. rész 2 kor. Bartos és Dr. Klimó M.-tól. Dr. Theisz Gyulától. Haladók tanf. 2 kor.

Rendszeres francia nyelvtan és olvasókönyv. Mébold F. és Ujváry B.-tól. 4 kor.

Kis francia nyelvtan. Dr. Theisztól. 1 kor. 60 f.

Petite grammaire française. Dr. Theisz Gyulától 1 kor. 60 fillér.

Francia olvasókönyv és szógyüjtemény. Bartos és Chovancsák I.-tól. I. rész 60 f. II. rész 80 f.

Francia olvasó- és gyakorlókönyv. Dr. Theisz Gy.-tól. I. rész 1 kor. 60 f., II. rész 1 kor. 80 f., III. rész 3 korona.

A francia kereskedelmi levelezés. Bartos és Matyóka K.-tól 2 kor. 40 f.

Ehhez francia olvasó- és gyakorlókönyv. Bartos F. és Matyóka K.-tól. 2 kor.

Francia-magyar és magyar-francia szótár. Dr. Theisz Gy. és Matskássy J.-tól. Francia-magyar rész, I—IV. füzet. Egy-egy füzet 1 kor. 25 f.

Francia társalgó. Dr. Kálmán Miksától. 1 kor.

Francia nyelvtan. Dr. Kemény F. és Klimó M.-tól. 1 kor. 20 f.

Francia stilusgyakorlatok. Kemény és Klimó M.-tól 1 kor. 20 f.

Gyakorlati angol nyelvtan. Dallos Gy. és Patterson A.-tól. 3 kor.

Gyakorlati olasz nyelvtan. Palóczy L.-tól. Kötve. 2 kor. 20 fillér.

Román nyelvtan. Alexy Gy.-től. 2 kor.

Fizika. Kont Gyulától. 2 kor. 80 f.

Chemia és árulsmeret. Dr. Hankó V. és Pacholek Gy.-től. I. kötet 2 kor. 40 f., II. kötet 2 kor. 80 f.

Chemia. Dr. Asbóth és dr. Hankó V.-tól 2 kor.

Egyszerü és kettős könyvvitel Bán Samutól. 4 kor. Wilheim Józseftől. I. rész 3 kor. II. rész 3 kor. Zachár Gyulától 5 kor. 60 f.

Irodai munkálatok. Bogyó S. és Havas M.-tól 3 kor. 60 f.

Példatár kereskedelmi irodai munkálatokhoz. Kárpáti Béla. V kor. 40 f.

Kereskedelmi ismeretek. Garai E. és Pinterits K. 2 kor. 40 f.

Általános üzleti könyvvitel. Zachár Gy.-tól 8 kor.

Kereskedelmi ismeretek, jog- és szokások. Zachár Gy.-tól 10 kor.

Pénzintézeti üzletvitel. Zachár Gy.-tól 10 kor.

Váltóisme jog és szokások. Zachár Gy. és dr. Mattyasovszky L.-tól 4 kor.

Kereskedelmi számtan. Bogyó S. és Havas M.-tól. I. kötet 2 kor. 40 f., II. és III. kötet 3 kor. 20 f.

Kereskedelmi számtan. Dr. Veress V.-tól. I. rész 2 kor. 40 f., II. rész 3 kor.

Táblázatok a kamat- és járadékszámitáshoz. Dr. Veress V.-tól. 2 kor.

Segédtáblázatok a kereskedelmi számtanhoz. Kondor B.-tól 50 f.

Algebra. Lengyel S.-tól. 2 kor. 40 f. Dr. Mocnik F. és Schmidt A.-tól. 3 kor. 20 f. Porjéssy és Derszib B.-tól. 3 kor.

Most jelent meg!

Latin-magyar Zsebszótár

középiskolák számára.

Szerkesztette:

SCHMIDT JOZSEF

állami főgymn. tanár.

I. rész: **Latin-magyar.** & II. rész: **Magyar-latin.**

Egy-egy rész csinos vászonkötésben 2 korona.

Mindkét rész egy erős félbőrkötésben 4 korona.

A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindazt nyujtja, a mire a tanulónak szüksége van. Schmidt szótára nem hagyja a tanuló kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert előtte éppen csak a kérdések lebegtek folyton munkája készitésénél. Minden egyes szócikken meglátszik, hogy a könyve feleit görnyedő tanulóra gondolt a szerző, ennek a szemével igyekezett látni, egyre arra gondolt, hogy ennek munkáját könnyitse.

Meg vagyunk győződve, hogy ezt a **szakiaárok is fel fogják ismerni és ugy a tanitás**, mint a tanuló szempontjából maguk fogják legjobban előmozditani az értékes munkának gyors elterjedését. Ez a munkájuk annál könnyebb lesz, mert a diszes vászonkötésű, nyomdailag is szép kiállitásu, a szemre nézve kellemes betükkel szedett szótár egy-egy részének ára mindössze 2 korona.

Megjelent és kapható az „ATHENAEUM" irod. és nyomdai részvénytársulatnál Budapesten, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

Értesités.

A cs. és kir. közös hadügyminisztérium 1902. évi augusztus hó 1-én 1480. 13. ügyoszt. sz. a. kelt rendelete szerint különféle ruházati és felszerelési tárgyat általános versenyzés utján szándékozik biztositani.

A vonatkozó teljtartalmu hirdetmény az ajánlati mintával együtt, azután a szállitandó cikkek jegyzéke, valamint a szerződési tervezet valamennyi hadtest hadbiztosságánál, a brünni, budapesti, gráczi- és kaisersebersdorfi ruhatáraknál, továbbá a birodalom valamennyi kereskedelmi és iparkamarájánál, a kereskedelmi muzeumnál és a budapesti magyar országos iparegyesületnél betekinthető.

Budapest, 1902. évi augusztus hó 9-én.

A cs. és k. 4. hadtest hadbiztosságától.

Utánnyomat nem dijaztatik.

Szinházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHAZ.
Csütörtök, 1902. augusztus hó 28-án.
A postás fiu és a huga.
4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magy. szinre alkalmazták Szikiai és Faragó.
Személyek:

Dr. Csipkés	Hidvéghy	Bodroghi Géza	Palásthy
Báró Szalánczi	Boross	Szinai Imre	Iványi
Vankai Endre	Szilágyi	Felhő Muki	Sziklai
Almay Miika	Margó	Klári, a huga	Ledofsky
Bájkerti Lili	Sziklainé	Szőke H.	Mátrai
Merényi Ákos	Delii	Mankóczy S.	Szabó

Kezdete 7½ orakor.

URANIA SZINHAZ.
Csütörtök, 1902. augusztus hó 28-án.
Délibábok hazája.
Irta Lovász János.
Kezdete 7½ órakor.

FOVAROSI NYARI SZINHAZ.
Csütörtök, 1902. augusztus hó 28-án.
Tüz a leánygimnáziumban.
Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.
Csütörtök, 1902. augusztus hó 28-án.
Ujházi Ede mint vendég.
Budapesten.
Vigjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM
Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

Jellge: Sokat ki ad Mindenkinek juttathat.

Pompás program.
Kezdete 8 órakor.
A télikertben reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara.

A beirások.
Vámos Gizella államilag képesitett zenetanár zeneiskolájában (VII. Erzsébet-körut 8. I. em.) folyamatban vannak.
A beirások eszközölhetők naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig: vasár- és ünnepnapokon csak d. e. 9—1-ig
TANSZAKOK: zeneszerzés, ének, zongora, hegedü, gordonka és cimbalom.
Beirási és egyébb mellékdijak 6 korona.
Tandij az énekre 14, a többi tanszakra **10 korona** havonta. Felnőttek számára esti tanfolyam.

A 16147. számu
„Ujitások oldható sók, főleg alkali-chlorvegyületek kezelésére szolgáló elektrolytikus eljáráson és készülékeken" cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágositás nyerhető:
KALMAR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapesten, VII. Kerepesi-ut 44.

A 13094. számu
„Eljárás és készülék szénnek fából és fahulladékból, turfából vagy más hasonló anyagból való előállitására" c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágositás nyerhető:
Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában
Budapesten. VII., Kerepesi-ut 44. szám

HEIM FÉLE
MEIDINGER KÁLYHÁK
A feltaláló Dr. Meidinger tanár által kizár. jogositott gyára
CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ
HEIM H.
BUDAPEST THONETUDVAR
Utánzatoktól óva intünk | MEIDINGER OFEN H. HEIM | utasitsa az itt álló védjegyre.
Prospectusok és költségvetések ingyen és bérmentve.
EREDETIBEN KAPHATÓK CSAKIS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN
BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNER 6. 7.

Ős-Budavára.
Nyitva esti 6 órától reggeli 4 óráig.
Nagyszerü uj varieté-müsor.
DARTO
a fenomenális francia táncduett.
Steinhardt
a kitünő komikus szólóban és a
Töff-Töff
cimü eredeti bohóságban.
The Wortley's
a világhirü elektro-automobil zenei jelenet. valamint a többi elsőrangu attrakció.
50 tagból álló kitünő honvédzenekar.
Pazar kivilágitás.
Lovarda és számos más szórakozás.
Belépődij 60 filiér. Gyermekjegy 20 filiér.
Kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

Beiratások
Somogyi Mór tanár és zongoraművész igazgatósága alatt álló
Conservatoriumban
VII., Erzsébet-körut 44. szám.
Zongora-, ének-, hegedü-, cimbalom- és az összes tanszakokra augusztus 26-tól naponta 9—6-ig eszközölhetők.
Tandij zongora, hegedü stb. 10 kor. felsőbb oszt. 14 kor. alsóbb osztályok havi 10 kor. ének 20 kor.

VIII. ker. Zene-Conservatorium
Van szerencsém a t. szülőket értesiteni, hogy intézetemben
József-körut 51. (Baross-utca mellett)
a beiratások naponként 10—1 és 3—6 óráig tartatnak.
Tandij havi 10 kor. Beiratási dij nincs.
Felnőttek részére esti tanfolyam.
Prospektust készségesen küldök
Takács Jakab igazgató.

Szalámi
elsőrendü budapesti gyártmány Herz, Del Medico és Dozzi-féle, napi árért kapható
Gelb Ignác sajt- és vaj-kereskedőnél **Kerepesi-ut 49. sz.**

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	— — 10.—	1 acél sodrony ágybetét	— — 5.—
1 rouge paplan	— — 1.50	1 tengerifü matrac	— — 4.50
1 „ „ prima	— — 2.80	1 afrique „	— — 5.—
1 cachmir paplan	— — — 3.40	1 lózör „	— — 12.—
1 satin „	— — — 3.80	1 ablak köper függöny	— 3.—
1 atlasz cachmir	— — — 4.80	1 „ tunis „	— 1.50
1 selyem atlasz paplan	— 8.50	1 „ gyapju „	— 4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 sarkalterito bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ ágy	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	— 2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ I.	— 5.30
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	— — — 0.65
1 jó lópokróc	— — — 1.60	1 tapostry ágyelőke	— — 1.50
1 téli pokróc	— — — 4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	— —.60
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50	1 „ „ mintázott	— —.75

GICHNER JANOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vászbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélteinek, vagy a pénz visszadatik.

Üzletnagyobbitás

miatt az összes raktáron levő nyári **cipők mélyen leszállitott áron kaphatók.** Ne mulassza e szerfi e kedvező alkalmat mert ily olcsónem juthat saját készitésü lábbelihez és pedig:

2000 pár föltünő elegáns gyermekcipő 1 frttól följebb

Férfi: Legdiv. és legujabb Derby borjubőr-bakancs	frt 3.50
Fekete vagy sárga bagaria, füzős vagy cugos	„ 3.20
Gombos, füz. vagy cug. szalon-lakkból, női 3.50, férfi	„ 4.—
Férfi v. női füzős cipő, amerikai boxbőrből, igen csinos	„ 3.50
Chevraux cipők 5.—, box vagy lakk, angol bakancs	„ 4.50
Füzős vizbőrből 3.20, betétes vagy sima borjubőrből	„ 3.—
Női: Fekete v. sárga zerge füzős v. cugos 3.—, gombos	„ 3.30
Cug. v. füzős boxbőrből 3.50, chevró füzős 4.—, gomb.	„ 4.50
Lakk, kivágott 1.50, keresztszallal 2.—, regatta	„ 2.50
Fekete vagy sárga, füzős vagy gombos félcipő	„ 2.20
Ebelastin cugos cipő 2.50, regatta	„ 2.—

Árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen.
Nem megfelelőt kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.
DÓCZI M.
Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
Az intézett 25 év óta áll fenn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely **államérvényes osztály- és érettségi bizonyitványokat állit ki,** a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók. Értesitővel kivánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Előkészités alatt:
A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY ××××××

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ
CIMJEGYZÉKE
EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.
„Osztrák Központi Katasztere"
az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállitva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

I. kötet Bécs
tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria
tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14·60 kor.
III. kötet Felsö-Ausztria és Salzburg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11·80 kor.
IV. kötet Stájerország
tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna
tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötve 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia
tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6·60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész)
tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia
tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina
tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mü (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimeritő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

Minden **szó egyszeri beiktatása** nonpareille betükből **4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk **felvilágositást**, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés **számát** a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket
központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám **alatt.**

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. **szám.**

Engelmann Mór
gyorssajtonyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. **szám.**

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle **palota.** Kossuth Lajos-utca. Kigyó-**tér,** (Koronaherceg-utca **sarkán.**)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. **szám.**

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.**épül.**)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut **18.**

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. **em.**

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 3.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. **szám.**

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. **szám.**

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (**Nemzeti** Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. **szám.**

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. **szám.**

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. **szám.**

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca **4. sz.**

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. **szám.**

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. **szám.**

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca **2. szám.**

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zipser és König
zeneműkereskedése
VI. ker., Andrássy-ut **4. szám.**

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Házasság.
Előkelő izr. 31 éves nagyiparos, vidéki nagy városban 12.000 koronát érő vagyonna', 6000 korona évi jövedelemmel nősülni óhajt egy ilyen vallásu, jól nevelt 20—25 éves leányt vagy hasonló koru gyermektelen özvegyet, kinek legalább is az én vagyonomnak megfelelő hozománya van. Ajánlatot csakis teljes cimmel és fényképpel, a kivánt körülmények leirásával veszek figyelembe. Fénykép és levél minden körülmények között visszaadatik. Ajánlatot **„Komoly házasság“** jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 2129

Urhölgy
ismeretségét keresem, megnyerő és kedves külsővel, Olaszország nevezetességeinek megtekintésére. Anyagi érdek mindkét részről kizárva. 29 éves intelligens uriember vagyok. Levelet részletes leirással „Pompás utazás“ cim alatt a kiadóhivatalba kérek. 13273

KERESLET.

Bölcsészet
doktora, okl. középiskolai tanár, ki a három országos nyelven kivül a franciát is kellőképen birja, zenében jártas, mint fogalmazó már egy nagyobb uradalomnál működött, mint tanár pedig már a vidéken számos tanitványnyal tétetett le sikeresen vizsgákat, szélesebb körü fővárosi ismeretség hijján ezuton keres alkalmas foglalkozást. Ha szükségeltetik, vidékre is elmegy szivesen, megfelelő dotáció mellett. Levelek kéretnek Budapest főposta poste restante „Középiskolai tanár“ cimen.

Folyó év november
1-ére két utcai, elő-, fürdőszoba, konyha és speizt keres bérletre fiatal intelligens házaspár. Ajánlatokat „Cz. B.“ jelige alatt a kiadóba kér. 4394

3—400 forinttal
rendelkező társat keresek kis vállalathoz, mely még a folyó évben lebonyolittatik. A befektetendő 250—300 forint visszafizetésén kivül, szép hasznot biztositok az illetőnek. Gyár-utca 19. I. em. ajtó 2. délelőtt 9-től 11-ig.

Képezdészné
izr.. délutánra kerestetik egy 2-ik polgáriba járó leánykához, az illetőnek zongorázni kell tudni, a magyar, német és francia (vagy angol) nyelvet beszélje. Cim Schön Sándor, Váci-körut 74. szám. 4262

Egy
tanulóleány lap-expeditióba felvétetik.

Keresek
lakást, mely áll: 2 utcai szoba, tágas előszoba, fürdőszoba, cselédszoba, konyha, klozett és éléskamrából, első vagy második emeleten, lehetőleg a VI. VII. kerületben, azonnal vagy november 1-re. Ajánlatokat kérek Teréz-körut 37. I. em. 1. sz. alá. 13265

Intelligens,
fiatal leány, ki magyarul, németül s szerbül beszél s nagyon szépen ir, keres szerény dijazás mellett irodába vagy más hasonló alkalmazást. Szives megkeresést kér „Intelligens“ jeligével e laphoz. 4248

Gabonakereskedők
figyelmébe. Egy izr. vallásu 25 éves nőtlen fiatalember, a ki 10 év óta gabonakereskedésben raktárnoki és bevásárlói minőségben alkalmazva volt, ezen üzletágban teljesen jártas és kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, hason minőségben **azonnali belépésre** szerény igények mellett alkalmazást keres. Szives megkeresést e lap kiadóhivatalába „K. 120“ alatt kér. 4261

Szegény
öreg 72 éves cseléd, ki már nem tud dolgozni, arra kéri a nemes és jószivü embereket, segitsenek nyomorán és küldjenek egy kis segitséget, hogy öreg napjaira ne kelljen koldulni. Szalkay Eszter VI. Szondy-utca 12. I, 14. 4264

Egy fiatal
nős kovács, iparjoggal rendelkezik, alkalmazást keres nagyobb fuvarosnál vagy gyárba. Cim a kiadóban. 4238

Veszek
jutányos áron egy kevéssé használt, jó állapotban levő előszobaszekrényt, továbbá egy függőlámpát. Arral, teljes cimmel és a megtekintés idejének megjelölésével kérem a szives ajánlatokat „H. M.“ cimen a kiadóhivatalba.

Szobát keres
a városliget közelében egy magányos ur, hol reggelit és ebédet is kaphat. Fürdőszoba használattali ajánlatok előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Uj otthon“ cimen e lap kiadójába kérek. 4268

Egy olcsó zongorát
esetleg pianinot készpénzzel veszek. Ajánlatokat „H. J.“ jeligével a kiadóba.

Kolbász,
kolozsvári szalonna és liptói turó képviseletet keres jól bevezetett budapesti ügynök. Szives megkereséseket **„R. B.“** jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 4262

KINÁLAT.

Gyermektelen
izr. család, egy nagyobb r. t. hivatalnoka, egy, esetleg két jobb házból való iskolás fiut teljes ellátásra elvállal. Szives megkeresések „K. M.“ jeligével a Budapesti Napló kiadóhivatalába küldendők. 4254

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 4247

Eladó urilak.
Árnyas, a fővárostól 15 peronyi villanyos közlekedéssel, megállóhely mellett, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, fürdő- és előszoba, konyha és minden mellékhelyiségekkel. Tehermentes. Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim: Kájel János, Kispest, Báthory-u. 12.

Részletfizetésre
butor, gépek vásznak, faliórák, arany- és ékszerek legolcsóbban jutányos feltételekkel beszerezhetők, Rombach-utca 6. II. 13. Található 1—3 óráig.

Képezdésznő
ajánlkozik elemi vagy polgári iskolába járó növendékek tanitására és kezdő gyermekeknek a zongorázásban való oktatására. Szives megkeresések „Képezdésznő“ jeligével a kiadóba kéretnek. 4252

Valódi perzsa
szalon- és ebédlő-szőnyegek jutányos áron eladók. VII. Wesselényi-utca 29. füszerüzletben. 2246

Egyetemi hallgatónő
II. éves, leckeórát adna. Cim: Weisz, Üllői-ut 61. II. 20.

Butorüzletemet
mely 24 év óta a fővárosban **Gömöri** cég alatt fönnáll IV. Belváros. **Károly-körut 28. sz., a** központi városháza épületébe helyeztem át és kérem a t. butorvásárló közönséget, hogy engem ugy mint eddig, továbbra is becses bizalmával megtisztelni kegyeskedjék. Dus választékot tartok hazai gyártmányokban, u. m.: háló-, ebédlő- és szalon, barok-, szecessziós, angol és renessance kiállitásu berendezésekben. Hazafiui tisztelettel **Gömöri Fülöp.**

Fényirda
elköltözés miatt olcsón eladó. Szilágyi, Budapest, Király-utca 104. 132 1

Boroshordók
kitünő karban, minden nagyságnak, jutányosan eladatnak. Bővebbet als S. Dohány-u. 26. 13272

Butorok!
Háló, ebédlő, szalongarnitura, Schöberlágy, valódi bőrszékek, szőnyeg és bőrdivány, lámpák, előszobafal, valamint különféle butordarabok minden áron eladók. Gyár-u. 2. I. lépcsőház-ban. 13276

Cimbalom,
pedálos, olcsón eladó. Kerepesi-ut 49. I. 33. 13275

Fülöp Mihály
tükör-készitő Budapest, VII. ker. Hársfa-utca 6. sz. Velencei és más hibás tükrök ujitása jutányos árban. 13205

Hasmenést
gyermekeknél és felnőtteknél biztosan megszünteti **Sztraka tanincsokoládéja.** Egy darab 40 fill. Kapható minden gyógyszertárban. 12870

Kiadó
lakások, utcai és udvari szép világos, nagy udvarra. Nagydiófa-utca 15. közvetlen körut és kerepesi-ut mellett. 13150

Cimbalmozni
tanit kottából kitünő tanitónő, óránként 50 kr., ugyanott bármilyen dal cimbalomra 20 krjával kapható Altmann Józsefné VII. István-ut 27. II. 15. 13107

Ajtók, ablakok,
vasrollók, használtak és u ak nagy választékban olcsón kapható **Lefkovits Jakabnál,** Budapest, Nádor-u. 50. 13178

Fiatal, keresztény
fehér- és ruhavarrónő ajánlkozik házakhoz. Cim: Jázmin-utca 20. ajtó 1. K. A. 13263

Jobb családhoz
teljes ellátásba elfogadunk egy izr. uri kisleányt, saját II. polg. oszt. leányom mellé, kinek külön nevelőt tartanak és ugy a zongora, mint minden más tantárgyakban külön oktatásban is részesülhet, külön szoba. Cim a kiadóhivatalban. 4271

Gyönyörü szép
folyosóról nyiló, különbejáratu szépen butorozott szoba, azonnal kiadó. Kerepesi-ut 6. III. em. 12. 4270

Kerékpár
egészen uj, a gyárostól 2 évi jotállással, angol versenygép részletfizetésre eladó. Cim a kiadóban. 11231

Vidékiek,
vagy helybeliek, kik hosszabb vagy rövidebb időre szobát bérelni óhajtanak tiszta, világos és féregmentes szobákat kaphatnak igen olcsó árban, Főherceg Sándor-utca 30/B. I. em. 13.

Kiváló
szépirásu ember ajánlkozik másolások vagy bármilyen irásbeli munkára házon kivül, vagyis otthoni elvégzésre. Ajánlatokat, kérvényeket, költségvetéseket és hasonló dolgokat ha kivántatik, kaligrafice készitem szerény dijazás mellett. Cim: Dembinszky-utca 4. II. em. 24.

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpnél VI., Nagymező-utca 37 13408

Francia,
angol, olasz, magyar, német nyelv és irodalomra tanit: Kerekes, Hársfa-utca 10/a. 13218

Elegánsan butorozott utcai lakás 2 ablakos szalon, 1 ablakos hálószoba, elő- és fürdőszoba használattal, villanyvilágitás, lift, a ház előtt villamvasutállomás, palotaszerü házban a Népszinház mellett. elutazás miatt egy-két előkelőbb ur számára kiadó. Tudakozódhatni; József-körut 2, a házfelügyelőnél. 4257

Hőviz
gyógyfürdő októbertől 10 évre bérbeadó. Fischer Szidi, Losonc, Bég-utca 2125

Idei akácméz
elsőrendü pergetett méz, **5 kilós bádogbödöni bérmentve, postán 6 korona. Országos méhészeti egyesület Budapest, VII. Damjanich-utca 34.**

Különbejáratu
elegánsan butorozott, világos, tiszta és fere mentes szoba, pontos kiszolgálással és minden kényelemmel ellátva, hölgyeknek vagy uraknak azonnal kiadó. Főherceg Sándor-utca 30/B, I. 13.

Egyetemi hallgató,
akinek a tanitásban nagy jártassága van, elvállalja gyermekek oktatását teljes ellátásért, esetleg mérsékelt fizetésért. Cime: VIII. Szerdahelyi-utca 1. sz. I. em. 16. 4269

Korrepetitornak
ajánlkozik jelesen érett gimnáziumi tanuló, aki Kolozsvárott szándékozik az egyetemet hallgatni. Cime: Horváth József, Siklós, Pécsi-utca 4.

Egy csinosan
butorozott szoba, különbejárattal egy vagy két ur részére szeptember 1-ére kiadó. Eötvös-tér 2. III. em. Löffler. 4265

Csemegeszőllő és őszibarack.
Szállitunk 5 kilós kosarakban bérmentve, bárhová Magyarországba és Ausztriába. Csemegeszőlőt 5 kiló 3 korona, őszibarack 5 kiló 6 korona, Később csemegeszőllőt olcsóbban. Deutsch Zsiga és Társai Szabadka, Kelebiai és szabadkai csemegeszőlő- és gyümölcsnagytermelők. 2132

Hölgyek vásárolnak
igen előnyösen maradékok áruházában, VII. ker., Károly-körut 9., az udvarban (Hadik-Barkócy-féle házban). Állandó nagy maradékvásár a legfinomabb és divatos ruhakelmékből, selyemárukból, cérna, pamut- és damasztárukban, szigoru szabott árak mellett. Meg nem felelő áruk visszavétetnek és a pénz visszaadatik.

Ajtók, ablakok
nagy választékban olcsón
Eisler Arminnál
Bpest, VI. Nagymező-utca 66.

ÉNZT
SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
Kőváry Ármin
bank- és váltó-üzlete
osztálysorsjáték-főelárusi
IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Cziráky-palota.

Finom butorok
detail-üzletünk teljes feloszlatása miatt akár készpénzért- akár hitelre **tetemesen leszállitott árakon** kaphatók. a miért is **ez időszerint a legelőnyösebb a butorbevásárlás**
SÁRKÁNY és SCHÜTZ
butorcégnél
Bpest, Erzsébet-körut 12.
a New-York-kávéházzal szemben eszközölhető.
Teljes menyasszonyi kelengyéknél még külön engedmény. Minden butorvevő érdekében van, mindezek helyességéről személyesen meggyőződést szerezni. Ugyanott **használt** butorok minden fajtáju **uj** butorokra **becseréltetnek. Butoralbumunkat 70 fil lér bélyegekben való beküldése mellett, bérmentve küldjük.**

Részletfizetésre
arany, ezüst, ékszerek, zsebórák és ingaórák olcsón kaphatók
Grünberger Ármin Béla
IV. Váci-utca 30. I. em. 23.

Butor
csak jó minőségü.
Hálószoba. kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Zágráb. 23669. III. 902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Ó-Dombovár állomásán az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1903. év január hó 1-én kezdődik és tart ezen időponttól számitandó 8 éven át, vagyis 1905. év december 31-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I—II. oszt. étterem és a III-ik oszt. váró- és étteremben, továbbá nyáron az I—II. oszt. étterem előtti perronrészen való étel- és italelárusitás jogán kivül a vendéglős részére három szoba, egy előszoba, két konyha, két tálalóból és egy éléskamrából álló lakás, ezenkivül pince és padlás használata.

Az 1 koronás bélyeggel és „ajánlat az Ó-Dombovár állomáson levő vendéglő üzlet bérbevételére 23669/02. szhoz“ felirattal ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi szeptember hó 12-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez (Ferencz József-tér 19. sz.) posta utján tértivevény mellett nyujtandók be. Bánatpénz fejében 100, azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál leteendő.

Értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régibb, árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékükben fognak számitatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forg. és keresk. osztályában, a kaposvári forgalmi főnökségnél és Ó-Dombovár állomás főnökénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlitett benyujtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhassanak.

Megjegyeztetik még, hogy bérlő az I. és II. osztályu éttermet és a lakásul szolgáló helyiségeket, konyhát és mellékhelyiségeket saját költségén tartozik füteni és világitani, mig a III. oszt. váró- és étterem fütése és világitása felerészben bérbeadó vasut, fele részben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Zágráb, 1902. aug. hó.
Az üzletvezetőség.
(Utánnyomás nem dijazt.)

Millió hölgy használja a

Feeolin-t.

Kérdezze csak háziorvosát, hogy a **„Feeolin“** nem-e a legjobb cosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legtisztátalanabb arc és legcsunyább kezek előkelő, üde finomságot s alakot nyernek a **„Feeolin“** használata által. A **„Feeolin“** egy 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállitott szappan. Jótállunk továbbá, hogy az **arc redői és ráncai, bőratkái** (Mitesser) és **arcpörsenések** (Wimmerli) stb. a **„Feeolin“** használata által nyomtalanul eltünnek. A **„Feeolin“** a legjobb hajtisztitó — hajápoló — és hajszépitőszer, megakadályozza a hajkihullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A **„Feeolin“** egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztitószer. A ki a **„Feeolin“**-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a **„Feeolin“** használata nem sikeres. **Egy darab ára 1 kor., 3 drb 2.50 kor., 6 drb 4 kor., 12 drb 7 kor. Egy drb utáni portó 20 fill., 3 drbon fölüli 60 fill. Utánvéttel 60 fillerrel több.** Megrendelhető: **FEITH M.** főraktárában Bécs, VII, Mariahilferstrasse 38. Raktár Budapesten: **Petrovics Miklós** droguista, IV. ker., Bécsi-utca 2. **Török József** gyógyszertára, Király-utca 12. **Nádor-gyógyszertár,** VI., Váci-körut 17. **Neruda Nándor** droguista, Kossuth Lajos-utca 7. **Thallmayer és Seitz** droguista, **Molnár és Moser** droguista, IV., Koronaherceg-utca 9.

5 koronáért
küldök $4^{1}/_{2}$ kgr., 50 darab, a sajtolásnál megsérült, finom, enyhe,
pipereszappant,
rózsa, méz, ibolya, rezeda, jázmin stb. illatu darabokból szépen összeválogatva.
Kann Ignác
Bécs, II., Lilienbrunng. 17

Szőllőprések
olcsón kaphatók: Abelesz Emil-nél, Budapest, Váci-ut 14. 13274

Cseléd-
elhelyező irodámban állandóan válogatott jó férfi- és női-cselédek vannak nagy számban előjegyzésben. Elhelyezek helyben és vidékre. Több vidéki elismerő és köszönő levéllel rendelkezem. Rózsahegyi Antal Budapest, Belváros, Harisbazár. 13241

VALÓ-
di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghirnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők:
POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50
Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt boritékban. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény.
Kivágatott: a „Budapest Napló“-ból

Használt és uj
ajtók,
ablakok,
vasredönyök
felvasalva, befalazásra, tökéletesen elkészitve. olcsón kapható
Eisler Árminnál
Bpest, VI. Nagymező-utca 66.

A t. igazgató és tanitó urak kéretnek a használandó tankönyveket ezen jegyzékből kiválasztani!

Általánosan engedélyezett népiskolai tankönyvek
Megrendelhetők:
LAMPEL RÓBERT
(Wódianer F. és Fiai) könyvkiadásában, Budapest, VI., Andrássy-ut 2I.
Az összes könyvek tartós bekötésben.

Magyar abc és olvasókönyvek.
Nemzeti abc. Gööz—Schön—Trajtlertől 40 fill.
Ugyanaz állóirással 40 fill.
Tomcsányiné Czukrász Rózától Phonomimikai módszer szerint 50 fill.
Vargyas E-től 40 fill.
Faludi—Szép-től 40 fill.
Ember—Győrffy-Hortobágyi-tól kath. isk. számára 40 fill.

Fali olvasótáblák.
Gööz—Schön—Trajtler-től 6 kor.
Vargyas E-től 4 kor.
Ember-Győrffy—Hortobágyi-tól 5 kor.

Magyar olvasókönyvek.
Nemzeti olvasókönyv. Gööz—Schön—Trajtlertől. II, oszt. 60 fill., III. oszt 72 f., IV. oszt. 80 f., V—VI. oszt 1 kor. 24 f.
Faludi—Szép-től II. o. 72 f. IV. o. 88 f.
Ember Győrffy—Hortobágyi-tól kath. iskolák szám. II. oszt. 60 f., III—IV. oszt 80 f., V—VI. oszt. 1 K. 30 f.
Győrffy János-tól Falusi iskolások olvasó- és tankönyve 88 fill.

Magyar nyelvtanok.
Almásy J,-tól II. oszt. 36 f. III. oszt. 48 f. IV. oszt. 48 f. V—VI. oszt. 88 f.
Belicza J.-tól II. oszt. 36 f.. III. oszt. 48 f. IV. oszt. 48 f.. V—VI. oszt 88 f.
Boronkay K-tól II. ozst. 36 f. f.. III. oszt, 40 f. IV. o. 48 f.
Erényi—Balassá-tól 60 f.
Vargyas E-től 40 f.
" " 20 f.

Számtan.
Faludi J-től II. oszt. 30 f. III. oszt. 36 f. IV. oszt. 40 f.
Lengyel Schwetz-től II. oszt. 40 f. III. oszt. 40 f. IV. oszt. 50 f. V—VI. o. 50 f.
Vargyas E-től 20 f.

Földrajz.
Bányai—Schön-től. IV. oszt. 60 f,
Brózik K-től IV. oszt. 40 f. V. oszt. 60 f.
— VI. oszt. 40 f.
Gramma D-től IV. oszt 50 f.
Kuttner—Szuppán—Laukó-tól I. oktatás 60 f.
— Kérdés és feleletekkel 40 f.
— Általános fldr. 1 kor. 20 f.
Mártonffy—Pechány-tól IV. oszt. 48 f.
— V—VI. o, 72 f.
Vargyas E től 40 f.
" " 20 f.
Borsódmegye Hidvégi B-től 40 f.
Pestvármegye Hasza J.-től 60 f.
Szatmármegye. Alexi K.-tól 60 f.
Temesmegye. Dobján L-től 60 f.

Térképek. Hatsek J.-tól.
Magyarország. 40 f.
Minden egyes megye térképe külön kapható. Ára nagyság szerint 30 f. 40 f. 60 f.

Atlasz.
Lange—Cherven-től 80 f.
Budapesti kisdás 70 f.

Magyarország története.
Baróti L.-től 70 f.
Kuttner—Szuppán—Laukótól. I. oktatás 60 f.
—Kérdés és feleletekkel 40 f.
Sebesztha K-tól (magyar-német) 32 f.
Török J.-től 72 f.
Vargyas E.-től 40 f.
" " 20 f.

Világtörténet.
Kuttner—Mayer-től 40 f.

Alkotmánytan.
Csiky K.-tól 48 f.
Gajdos Mayer-től 60 f.
Mayer Miksá-tól 32 f.
Seidl P.-től 48 f.
Vargyas E.-től 20 f.

Természetrajz.
Báthory N.-től 80 f.
Kuttner—Szuppán—Kozocsá-tól 80 f.
Kuttner-től, kérdés és feleletekkel 40 f.
Reisz H.-tól 40 f.
Sudy-tól 80 f.
Vargyas E-től 40 f.
" " 20 f.

Természettan.
Heller A.-tól 80 f.
Kuttner—Szupán-tól 72 f.
Miklós G.-tól 88 f.
Vargyas E.-től 52 f.
" " 20 f.

Gazdaságtan.
Dobóczky L.-tól. Fiuisk.
—III—IV. oszt. 40 f.
V—VI. oszt. 40 f.
—Leányisk. III.—IV. oszt. 40 f.
—V—VI oszt. 40 f.
— Gyümölcsfatenyésztés 48 f.
— Gyümölcs- és gazdas. fatenyésztés 50 f.
Vargyas E-től 20 f.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.